

Skolutveckling tillsammans

Topp 25 2025

Utvärderingsrapport år 2017–2018

Dokumentansvarig på politisk nivå: Programnämnd barn och utbildning

Dokumentansvarig på tjänstemannanivå: Centralt skolstöd

Sammanfattning

Denna rapport är en utvärdering av arbetet med Skolutveckling tillsammans Topp 25 2025 under år 2017 och 2018. Den beskriver de olika aktiviteter som har genomförts och de satsningar som har beviljats medel under åren.

Nedanstående punkter beskriver huvuddragen av vad som har hänt och vad som har genomförts under år 2017 och 2018:

- Projektledare tillsattes 1 april 2017
- Organisationen med styrgrupp och process för att behandla ansökningar (ansökningsmallar, bedömningsunderlag, ekonomisk redovisning etc.) arbetades fram under april-maj 2017
- Under maj månad kom de politiskt prioriterade områdena som ska ringa in de satsningar som görs inom Skolutveckling tillsammans Topp 25 2025, dessa är *kompetensförsörjning, kompetensutveckling, forskning och stimulansmedel*
- En kommunikationsplan har tagits fram och material läggs löpande ut på Pedagog Örebro för att både fristående och kommunala förskolor och skolor ska kunna komma åt materialet
- En strategi för Skolutveckling tillsammans Topp 25 2025 togs fram samverkades och beslutades i Programnämnd Barn och utbildning
- Under åren 2016–2018 har flera dialogmöten hållits:
 - ✓ 1 Kommunstyrelseförvaltningen
 - ✓ 4 möten med politik, verksamhetsledning, fack, programdirektör och personal på förskola, skola (ca 100 personer per möte)
 - ✓ 1 fackliga företrädare
- Analysrapporter från dessa dialogmöten har skrivits fram
- 35 satsningar beslutades i programnämnd under 2017, var av huvuddelen beslutades under hösten 2017
- 14 satsningar har beslutats under år 2018
- Topp 25 har deltagit på Örebro kommuns interna kvalitetskonferens
- Alla beslutade satsningar har påbörjats och i vissa fall också avslutats
- En del satsningar drivs vidare i egen regi av verksamheterna själva
- Ett antal satsningar har förlängts under VT 2019
- Resultaten från ett antal avslutade projekt har samlats in och visar överlag goda resultat

Innehåll

Sammanfattning	2
1. Bakgrund	1
1.1 Inledning.....	2
2. Organisation.....	4
3. Styrdokument.....	6
3.1 Portföljstyrning	6
3.2 Strategi.....	6
3.3 Kommunikationsplan	6
3.4 Pedagog Örebro	6
3.5 Mallar och bedömningsunderlag	7
3.6 Utvärdering	8
3.7 Powerpointpresentationer/ information om satsningar.....	8
4. Dialogmöten 2016–2018.....	8
4.1 Politik, verksamhetsledning, personal förskola och skola 1	9
4.2 Fack.....	10
4.3 KSF	11
4.4 Politik, verksamhetsledning, fack, personal förskola skola 2	12
4.5 Politik, verksamhetsledning, fack, personal förskola skola 3	13
4.6 Politik, verksamhetsledning, fack, personal förskola skola 4	14
4.7 Kvalitetskonferens	15
5 Satsningar.....	16
5.1 Övergripande	16
<i>Projektledare.....</i>	<i>16</i>
<i>Utbildning om skollagens tolkning av extra anpassning och stöd</i>	<i>16</i>
<i>Tekaway</i>	<i>17</i>
<i>Vägledande samspel/ICDP</i>	<i>21</i>
<i>Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt</i>	<i>25</i>
<i>Studi.....</i>	<i>27</i>
<i>Lärarassistenter</i>	<i>28</i>
<i>Mentorer.....</i>	<i>29</i>
<i>Socialpedagoger</i>	<i>30</i>
<i>Utbildning skoledarskap</i>	<i>31</i>
<i>Kartläggning kompetensförsörjning</i>	<i>32</i>
5.2 Pilotprojekt på förskolor och skolor	34
<i>Kollegialt lärande med fokus på ledarskap och trygga klassrumsmiljöer på Norrbyskolan</i>	<i>34</i>
<i>Matematiksatsning på OP-skolan</i>	<i>35</i>
<i>Matematiksatsning på OP- skolan F-9</i>	<i>36</i>
<i>Utökad insats för att främja skolnärvaro på Vivallaskolan årskurs 7-9 (från ht-18 Nikolaiskolan)</i>	<i>37</i>
<i>Fortbildning inom neuropsykiatriska funktionsnedsättningar på Viktoriaskolan</i>	<i>38</i>

Berättarväx.....	40
Learning study på Adolfsbergsskolan	42
Rörelsesatsning- Brickebacken skola	44
Pedagogisk handledare	46
Örebromodell för jämlik förskola	48
Digital språkande i förskolan.....	50
Teknik som gemensam utvecklingsarena	52
Pedagogisk handledare förskolor Väster	53
Handledning förskolor Brickebacken/Marieberg	55
Processtödjare	57
Gemensam syn och kvalitet på två skolor	59
Föräldrasatsning Wallerska skolan	61
Motiverande intervjuer	62
KOD-center	64
Lärandematriser Rostaskolan.....	69
Teknik och fysik i förskolan	71
Inkludering och utvecklat mentorskap.....	72
Fyren främjar fysisk förmåga	74
Utveckling och implementering av framgångsrika undervisningsmetoder	77
Inläring genom rörelse.....	78
Samverkanssatsning förskola-skola och hem på Garphyttans skola och förskola.....	79
Kompetensutveckling inom satsningen "En förskola för alla" på Vintrosa och Latorps förskolor.....	81
5.3 Forskning.....	83
Örebromodellen kollegialt lärande (KLÖS)	83
Bryggan och Kompassen	84
Samarbete kring elevers olika matematiska förmågor	85
Följeforskning av de nya anvisningsskolorna för Vivallaskolan årskurs 7-9	86
6 Ekonomi.....	88
7 Skolutveckling tillsammans.....	91
8 Sammanfattning	92
8.1 Viktigaste händelser under år 2017 och 2018.....	92
8.2 Diskussion.....	93
Bilaga 1	94
Bilaga 2.....	96

1. Bakgrund

Projektet ”Skolutveckling tillsammans Topp 25 2025” handlar om att Örebros skolresultat ska förbättras, inom grundskola och gymnasieskola. Projektet omfattar även förskolan utifrån förskolepedagogikens roll för att stärka resultaten längre fram i åldrarna. Då Skolutveckling tillsammans Topp 25 2025 inriktar sig på alla barn och elever som finns i kommunen innebär det att fristående såväl som kommunala förskolor, grundskolor och gymnasieskolor ingår i arbetet.

Det övergripande syftet med Skolutveckling tillsammans Topp 25 2025 är att *skapa samling, struktur och ge energi åt ett brett skolutvecklingsarbete där barn och elevens lärande står i centrum*. Genom detta uppnås målen *att öka barn och elevers kunskaper och därigenom stärka skolresultaten i kommunen så att fler elever når kunskapsmålen i årskurs nio, fullföljer gymnasiet och klarar sig väl efter avslutade studier*.

De insatserna som görs i kommunens skolutvecklingsarbete ska bygga på forskning och beprövad erfarenhet samt ha fokus på grundskolan och vad som ska göras i syfte att stärka resultaten och behörigheten till gymnasieskolan.

Arbetet med Skolutveckling tillsammans Topp 25 2025 ska organiseras och drivas av Centralt skolstöd som organisatoriskt ligger under kommunstyrelseförvaltningen. Centralt skolstöd har endast i uppgift att organisera arbetet vilket innebär att skapa strukturer för ansökning -och beslutsprocesser, analysera, utvärdera och kommunicera Skolutveckling tillsammans Topp 25 2025.

Denna rapport är en sammanställning av vad som har hänt i skolutvecklingsprojektet under år 2017 och 2018 samt en genomgång av de satsningar som har beslutats i programnämnd under samma år. De flesta satsningar har avslutats vid årskiftet 2018/2019, men vissa har av olika anledningar förlängts under första halvan av 2019, medan andra, läs forskningssatsningar, spänner över flera år.

En del aktiviteter genomfördes också under hösten år 2016 och dessa är också med i denna rapport för att de inte ska tappas bort, men rapportens huvudsakliga fokus är år 2017 och 2018. Rapporten samt fördjupande material till exempel strategidokument och analysrapporter från olika dialogmöten finns att hämta på Pedagog Örebro.¹

¹ <http://extra.orebro.se/pedagogorebro/topp252025.4.79ecba54157d17c45b51119.html>

1.1 Inledning

Örebro kommuns vision är att bli Skandinaviens mest attraktiva medelstora stad och en kommun där det är attraktivt att leva, jobba och utvecklas för alla människor. Det huvudsakliga uppdraget för kommunen är att erbjuda välfärd, service och tjänster av hög kvalitet till kommunens invånare i livets olika skeden. För att nå dit måste kvinnor, män, flickor och pojkar, ha möjlighet till utveckling. Utbildning lägger grunden för och påverkar i hög grad människors framtida liv, både vad gäller inkomst, hälsa och sociala faktorer. Det handlar om att kunna erbjuda en så bra och trygg skolgång som möjligt, från förskola till avslutad gymnasieskola, för att alla barn och elever ska kunna utvecklas och få möjlighet till ett bra framtida liv. I Skollagen står också att läsa att:

”Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Utbildningen syftar också till att i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare.”
(Skollagen par. 4)

Skolutveckling tillsammans Topp 25 2025 (*benämns härnäst som Topp 25*) riktar i huvudsak fokus mot de direkta mekanismerna och faktorerna i skol- och undervisningspraktiken, i lärarens/pedagogens möte med barn och elever, med syfte att åstadkomma en ökad måluppfyllelse. Även om externa faktorer relaterade till hemmet och närmiljön är viktiga och samspelar med det som händer i klassrummet så kan till exempel en ogynnsam uppväxtmiljö mildas av en bra förskole, skol- och undervisningspraktik. Det är dock inte så att dessa strukturer och processer ska glömmas bort i arbetet med Topp 25, det gäller att kunna arbeta brett, och det gemensamma målet, oavsett typ av insats, ska vara att öka måluppfyllelsen.

Förskola, grundskola och gymnasieskolan utgör totalt en stor del av kommunens verksamhet. Att barn och elever får möjlighet till en bra utbildning av god kvalitet är en grundpelare i Örebro kommuns strävan mot visionen om att bli Skandinaviens mest attraktiva medelstora stad. Det lägger också grunden för den nuvarande och framtida ekologiska, ekonomiska och sociala hållbarheten i Örebro kommun.

Syfte

- Att skapa samling, struktur och ge energi åt ett brett skolutvecklingsarbete där barn och elevers lärande står i centrum och därigenom öka barn och elevers kunskap och måluppfyllelse.

Mål

- Att öka barn och elevers kunskaper och stärka skolresultaten i Örebro kommun
- Att fler elever ska nå kunskapsmålen i årskurs nio
- Att fler elever ska fullfölja gymnasiet

Arbetet med Topp 25 är brett och spänner över många olika områden men en del av arbetet handlar om att driva olika satsningar i syfte att öka barn och elevers lärande och stödja utvecklingsarbetet på förskolor och skolor. För detta ändamål har Kommunstyrelsen avdelat 28 miljoner årligen för år 2017 och 2018. Mycket av det arbete som har gjorts under år 2017 har handlat om att bygga en organisation för att behandla och besluta om hur dessa medel ska användas, att föra ut information om Topp 25, och ta fram nödvändiga styrdokument, mallar och beslutsunderlag. Under hösten 2017 och under 2018 har satsningar löpt på och nya satsningar har beslutats enligt uppställd process som alltid avslutas med ett programnämndsbeslut i fråga om satsningarna ska ges medel eller ej.

2. Organisation

Under hösten 2016 bildades en projektgrupp och en styrgrupp.

I projektgruppen satt olika nyckelpersoner från förskola, grundskola och gymnasieskola (verksamhetschefer förskola, grundskola, gymnasieskola, enhetschef kvalitetsutvecklarna, samt representanter för fristående förskolor och skolor).

Styrgruppen bestod av ansvarigt kommunalråd, programdirektör, skolchef förskola och grundskola, gymnasiechef och förvaltningschef Kommunstyrelseförvaltningen och avdelningschef för Centralt skolstöd.

Arbetet med att sätta en organisation kring projektet pågick hela våren 2017. Arbetet drevs av styrgrupp för Centralt skolstöd och av den projektledare för Topp 25 som tillträdde 1 april 2017.

Arbetet med projekt- och styrgrupp under våren 2017 handlade om att sätta dessa grupper men också få en representation från de fristående enheterna. De fristående förskolorna och skolorna bjöds in till Centralt skolstöd för att få information om Topp 25 och ges möjlighet att bilda egna nätverk som kunde utgöra representationen i projektgruppen.

Alla beslut gällande de satsningar som är kopplade till de 28 miljonerna gick först genom projektgruppen, sedan styrgruppen för att till sist hamna i Programnämnd barn och utbildning som är den nämnd som tar beslut om de enskilda satsningarna.

Snart upptäcktes dock att ledtiderna blev för långa, det kunde ta upp till två månader från att en ansökan kom in till att den beslutades i nämnd vilket ställde till det för de förskolor och skolor som ansökte om medel. Förändringar i organisationen av satsningarna behövde också göras för att Topp 25 skulle passa bättre in i kommunens portföljstyrningsmodell som testas på detta projekt.

Så under senare delen av våren inleddes ett arbete med att effektivisera ansökningsprocessen. Det resulterade i att det från och med augusti år 2017 finns en styrgrupp som förordar om ansökningar ska gå vidare eller inte, dvs. den före detta projektgruppen utökades och ombildades till styrgrupp. Ansökningarna går sedan direkt vidare in i nämndsnurran och beslut tas sedan i programnämnden. Det förkortade ledtiden med ca en månad. Styrgruppen gjordes också om och består idag av:

- Verksamhetschefer inom kommunal grundskolan (2st)
- Kvalitetschef kommunal grundskola (1st)
- Verksamhetschef Förvaltningen för utbildning, försörjning och arbete (FUFA) (1st)
- Verksamhetscheferna för den kommunala förskolan (2st)

- Representanter från fristående grundskolor (2st)
- Representant från fristående förskolor (1st)
- Representant från fristående gymnasieskolor (1st)
- Verksamhetsutvecklare inom FUFA (1st)
- Ordförande för Styrgruppen är avdelningschef Centralt skolstöd

De satsningar som görs inom ramen för de 28 miljonerna delas upp i två kategorier, dels utifrån övergripande större satsningar där behov identifierats genom styrgruppen eller dialogmöten och dels genom att förskolorna och skolorna söker medel för skolutvecklingsinsatser där verksamheten ser ett behov som inte ryms i ordinarie budgetram. Det kan till exempel vara en idé man vill prova, en kompetensutvecklingsinsats, kompetensförstärkning eller kompetensförsörjning.

Styrgruppens huvudsakliga syfte:

...fatta beslut och göra prioriteringar som rör strukturella och strategiskt övergripande frågor inom Skolutveckling tillsammans Topp 25 2025. Till detta bör bland annat beslut som rör dialogmöten och samverkan med universitet/högskolor.

Styrgruppen ska också skapa förutsättningar för satsningarna och aktiviteter inom projektet samt bevaka och följa upp resultat av de satsningar som görs inom Skolutveckling tillsammans Topp 25 2025. Gruppens arbete har även ett innovativt anslag för att initiera nya satsningar och förändringar i arbetet över tid.

3. Styrdokument

3.1 Portföljstyrning

Topp 25 ingår också som en del i Örebro kommuns portfölj-styrningsmodell.

3.2 Strategi

En strategi har tagits fram kring Örebro kommuns skolutveckling inom ramen för Topp 25 (finns att ladda ned från Pedagog Örebro). Den tar sin utgångspunkt i forskningen kring skolutveckling och ringar in tre olika huvudområden som är viktiga att arbeta med:

- *Stödjande strukturer och processer*
- *Lärarens profession*
- *Kartläggning och utvärdering.*

Dessa områden bryts sedan ned till 11 punkter. Strategin samverkades med facken och beslutades på programnämnd i september år 2017.

3.3 Kommunikationsplan

En kommunikationsplan för projektet Topp 25 har tagits fram tillsammans med kommunikationsavdelningen. Där framgår att huvudbudskapet är att:

”Tillsammans arbetar vi långsiktigt med skolutveckling för ökad kunskap och måluppfyllelse för alla barn och elever i Örebro kommun.”

Efter framtagandet av kommunikationsplanen ändrades det ursprungliga namnet på projektet som var Topp 25 2025 och ”Skolutveckling tillsammans” lades till för att förtydliga att det handlar om skolutveckling och att vi gör det tillsammans, i samband med detta reviderades också logotypen.

3.4 Pedagog Örebro

Eftersom information om Topp 25 ska nå ut till både fristående och kommunala enheter så läggs alla dokument och mallar ut på webbsidan Pedagog Örebro, som är en sida som drivs av Örebro kommun och som stödjer pedagoger och skolledare i deras professionella utveckling. Det är en välbesökt sida som fungerar bra för att sprida information om skolutvecklingsfrågor och satsningar. På sidan finns alla dokument rörande Topp 25 (styrdokument och mallar) samt powerpointpresentationer, reportage och analysrapporterna från genomförda dialogmöten. Sidan är känd och används av skolpersonal på både fristående och kommunala förskolor och skolor.

Under 2018 har redaktörerna för sidan besökt olika satsningar och det finns nu många reportage och artiklar om dessa på Pedagog Örebro.

Sidan kan nås genom:

<http://extra.orebro.se/pedagogorebro.4.6ad5e21514fe44c621c1a41.html>

3.5 Mallar och bedömningsunderlag

Under 2017 togs en ansökningsmall (se bilaga 1) fram som de ansökande enheterna ska fylla i och distribuera till styrgrupp genom att skicka den till projektledaren. Mallen finns att ladda ned på Pedagog Örebro. Projektledaren fungerar som en kontakt och som ett stöd gällande ansökningsprocessen till de ansökande förskolorna och skolorna.

Satsningarna bedöms av styrgruppen som ger förslag till programnämnd vilka satsningar som bedöms få medel.

Bedömningen av satsningarna görs utifrån dessa bedömningskriterier:

- Satsningen ska kunna sorteras under minst ett av de fyra politiskt prioriterade områdena nedan.
 - ✓ Kompetensförsörjning
 - ✓ Kompetensutveckling
 - ✓ Forskning
 - ✓ Stimulansmedel för skolutveckling
- Satsningen ska kunna kopplas till Strategin för Topp 25 och därmed ha en tydlig koppling till:
 - ✓ Barn och elevers kunskapsresultat
 - ✓ Bygga på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet
 - ✓ Någon eller några av de 11 punkter för skolutveckling som tas upp i strategin
- Satsningen ska ha en tydlig linje mellan syfte- mål- effekt och uppföljning/utvärdering
- Det ska finnas en tydligt identifierad ansvarig för satsningen som ska kunna garantera genomförande, uppföljning-och utvärdering av satsningen.
- Satsningen ska på lämpligt sätt ha förankrats i berörd verksamhets-/personalgrupp
- Det ska finnas en tydlig beskrivning av hur spridning av satsningens resultat ska ske

Satsningarna ska därmed stärka skolutvecklingsarbetet utifrån mål och syfte i Topp 25 och ska grunda sig på forskning och beprövad erfarenhet.

Dessa kriterier togs fram och samverkades med facken och det är dessa kriterier som gäller för bedömning av satsningar i styrgruppen. Personal på Centralt skolstöd har under år 2017 och 2018 arbetat med att svara på frågor och med stöttning till enskilda kommunala och fristående förskolor och skolor gällande ansökningsförfarandet, ekonomisk redovisning och avrapportering.

3.6 Utvärdering

Även en mall för utvärdering (se bilaga 2) av satsningar har arbetats fram och också distribuerats till ansvariga för de satsningar som ingår i denna rapport.

3.7 Powerpointpresentationer/ information om satsningar

På Pedagog Örebro finns powerpointpresentationer kring Topp 25, strategin, analys av dialogmöten etc. som är fria att användas av alla. Det kan till exempel gälla om någon skoledare eller chef behöver en presentation för sitt APT. På pedagog Örebro finns också presentationer av de satsningar som har beslutats av Programnämnd.

4. Dialogmöten 2016–2018

Under år 2016-2018 har ett flertal dialogmöten genomförts med olika funktioner i kommunen. Till de dialogmöten som genomförts med personal i förskolan och skolan har också fristående enheter fått skicka representanter. Urvalet av dessa har skett genom de nätverk av fristående skolor som har formats under arbetet med Topp 25 och de har själva fått skicka de representanter de vill ska gå på mötena. På kommunala skolor och förskolor har verksamhetscheferna för förskola, skola och gymnasium gett uppdrag till rektorer och andra chefer att välja ut de som ska gå på dialogmötena.

Mötena har i stort sett gått till på samma sätt, den gemensamma frågan diskuteras först i en så kallad hemgrupp, där endast personer från samma yrkesgrupp sitter med. Sedan splittras denna grupp och personerna för med sig det som de har diskuterat i hemgruppen till en så kallad expertgrupp, som är en grupp där yrkesgrupperna är blandade. Där diskuteras vad respektive hemgrupp kom fram till och där möts olika yrkesgruppers syn på den gemensamma frågeställningen. Dessa dialogmöten tar runt fyra timmar att genomföra.

Diskussionerna i hemgrupp respektive expertgrupp sker under en speciell form som tar hänsyn till att alla ska få komma till tals osv. I varje grupp sitter också en ordförande, som leder diskussionen enligt den speciella metoden som används och en sekreterare som löpande skriver ned vad de olika personerna säger. De anteckningar som produceras analyseras sedan i efterhand och utgör grunden till de analysrapporter som finns på Pedagog Örebro.

Alla dialogmöten utom det med de fackliga representanterna har genomförts på detta sätt. Anledningen var att de fackliga representanterna var så få, så denna metod skulle inte fungera. Från mötet med de fackliga representanterna finns inte

heller någon analysrapport då materialet var litet. Men det beskrivs under rubrik nedan.

Nedan följer en genomgång av de dialogmöten som har genomförts under åren 2016-2018.

4.1 Politik, verksamhetsledning, personal förskola och skola 1

Det första dialogmötet genomfördes den 10 oktober år 2016 på Club 700. På detta möte deltog 90 personer från flera olika yrkesgrupper. Det var representanter från *förskolelärare, förskolechefer, lärare, barnskötare, fritidspedagoger, rektorer, elevhälsa, skolchefer och politiker.*

Den övergripande frågan som diskuterades var:

- *Vad tycker du, utifrån din profession/ ditt uppdrag, är viktigt för att höja skolresultaten i Örebro kommun?*

Efter att ha analyserat de totalt 303 anteckningsnoteringarna identifierades ett antal utvecklingsområden som Örebro kommun bör arbeta vidare med. Dessa är:

- Systematiskt kvalitetsarbete
- Omvärldspaning
- Styrkedjan
- Nyanländas lärande
- Elevhälsoteam/förskolans hälsoteam/SYV
- Lärande och förhållningssätt
- Arbetsmiljö och kompetensförsörjning
- Samarbete med universitetet
- Pedagogiskt innovativa idéer

För vidare läsning om innehållet i dessa områden hänvisas till analysrapporten. Örebro kommun har, genom verksamheterna och Topp 25, initierat satsningar inom en rad av dessa områden (se rubrik 5).

Det pågår bland annat arbete med:²

- *Systematiskt kvalitetsarbete:* Enheten för systematiskt kvalitetsarbete (ESKA), samt enskilda satsningar inom Topp 25 (se under rubrik 5).
- *Styrkedjan:* forskningsprojekt KLÖS inom Topp 25 2025
- *Nyanländas lärande:* Integrationssatsningen via BoU, delområde inom ESKAs arbete.

² Observera att detta inte är en heltäckande beskrivning utan ska ses som olika exempel på vad som händer inom varje område.

- *Elevhälsoteam/förskolans hälsoteam*: Olika satsningar inom Topp 25 samt ett övergripande arbete från BoU för att se över organisationen av elevhälsan och initiera satsningar.
- *Lärande och förhållningsätt*: Olika satsningar inom Topp 25
- *Arbetsmiljö och kompetensförsörjning*: Olika satsningar inom Topp 25 samt ett pågående övergripande arbete inom BoU.
- *Samarbete med universitetet*: Olika satsningar inom Topp 25 2025
- *Pedagogiskt innovativa idéer*: Olika satsningar inom Topp 25 2025

4.2 Fack

Den 18 nov år 2016 genomfördes ett särskilt möte med de fackliga representanterna. På mötet deltog fackförbunden Kommunal, Lärarförbundet, Lärarnas riksförbund och Akademikerförbundet. Representant från fackförbundet Ledarna var också inbjuden men kunde inte komma då de inte har någon lokal representant.

Fråga som diskuterades:

Vad tycker ni som fackliga företrädare är viktigast för att nå målen i förskola och skola?

De fackliga representanterna tyckte bland annat att:

- Lärarnas villkor måste förbättras vad gäller lön, arbetstid och kompetensutveckling för att kunna rekrytera behöriga legitimerade lärare till Örebro kommun.
- Uppmuntra lärarna att använda framgångsrika metoder, exempelvis en väl strukturerad undervisning.
- Tidiga insatser. Sätt in mer stöd redan under de första skolåren för ge elever förutsättningar att nå kunskapsmålen. Idag sätts stödet in alldeles för sent.
- Ge stöd till lärarna så de kan koncentrera sig på huvuduppdraget, att planera, genomföra och utvärdera undervisningen. Exempel på sådant stöd kan vara kuratorer, studie- och yrkesvägledare och specialpedagoger.
- Garantera likvärdighet genom att säkerställa att alla lärare är behöriga och legitimerade, att eleverna får ut garanterad undervisningstid samt att bedömning och betygssättning sker på ett likvärdigt sätt.

Örebro kommun arbetar med dessa punkter bland annat genom olika satsningar inom Topp 25 (se beskrivning av dessa under rubrik 5) genom arbete med kompetensförsörjning som sker på BoU samt arbetet som bedrivs inom ESKA och utvecklingen av elevhälsan. Facken tyckte också att de skulle vara med på de dialogmöten som riktar sig till personal på förskolor och skolor och har också varit inbjudna till dessa efterkommande dialogmöten som har genomförts år 2017-2018.

4.3 KSF

I det dialogmöte som genomfördes den 11 april 2017 på Club 700 deltog 40 personer från flera olika yrkesgrupper och enheter inom kommunstyrelseförvaltningen.

Den övergripande frågan som diskuterades var:

- *Hur kan vi inom kommunstyrelseförvaltningen vara med och bidra till Skolutveckling tillsammans Topp 25 2025?*

Analysen baseras på de 66 noteringar som kom fram under detta möte. Resultatet och diskussionerna visar att det finns en stor vilja av att vara med och bidra och punkterna nedan är det sammanvägda resultatet av vad som kom fram på dialogmötet.

KSF kan bidra med att:

- Ta fram och tydliggöra kritiska framgångsfaktorer gällande skolutvecklingsarbete
- Ta fram och bidra med hur man kan använda befintligt statistiskt material i sin analys
- Ta fram mått kopplat till skolutvecklingsfrågor
- Bidra med att sätta in skolutvecklingsarbetet i en större kommunal och nationell kontext genom att koppla ihop skolutvecklingsarbetet med andra kommunövergripande satsningar
- Skapa mötesrum kring olika frågor
- Göra analyser och driva utveckling av datasystem så man lättare kan ta fram underlagsdata till olika skolutvecklingsfrågor, till exempel elevers frånvaro
- Driva kommunövergripande projekt kopplat till skolutveckling och Topp 25
- Lyfta och sprida goda resultat av vårt skolutvecklingsarbete till andra kommuner, nationella nätverk och andra enheter.
- Arbeta med främjande och förebyggande insatser gällande olika frågor, till exempel barn och elevhälsa, trygghet och studiero
- Arbeta stödjande genom olika insatser så att pedagoger och skolpersonal kan fokusera på huvuduppdraget
- Arbeta stödjande kring kompetensförsörjningsfrågan, till exempel genom att upprätta en central rekrytering för pedagoger för att avlasta förskolechefer och rektorer i rekryteringsprocessen och genom ökad samordning mellan olika kompetenser och förvaltningar
- Bidra med stöd och hjälp angående kommunikation med vårdnadshavare
- Utveckla centrala introduktionsprogram
- Intern och extern omvärldsbevakning gällande skolutvecklingsfrågor

Internt

- Ökad samordning inom KSF för att kunna bli ett så bra stöd som möjligt

Dessa ovanstående punkter har till stor del arbetats med inom Centralt skolstöd, samt kommunikation, ekonomi och HR enheten som är olika delar inom KSF. Men det finns flera enheter som skulle kunna vara en del av arbetet. Anledningen

är att arbetet inom Topp 25 initialt har riktats mot verksamhetsledning BoU, rektorer (kommunala och fristående), förskolechefer, förskole/skolpersonal och elevhälsa för att kunna få igång ett arbete med skolutvecklingsfrågor.

Hur arbetet inom Topp 25 relaterar till det kommunövergripande arbetet gällande till exempel social hållbarhet beskrivs i den strategi som har tagits fram för Topp 25 2025 (finns på Pedagog Örebro). Tanken är att över tid arbeta in Topp 25 i olika kommunala övergripande dokument och på så sätt får till ett arbete från fler enheter på KSF.

4.4 Politik, verksamhetsledning, fack, personal förskola skola 2

Den 8 maj år 2017 genomfördes det andra dialogmötet med politik, verksamhetsledning samt personal från förskola och grundskola och gymnasieskola. På mötet deltog 70 personer från flera olika yrkesgrupper. Det var representanter från *förskolelärare, förskolechefer, lärare, rektorer, elevhälsa, skolchefer, fack, fritidspedagoger, barnskötare och politiker.*

De övergripande frågorna som diskuterades var:

- *Hur kan samarbetet mellan olika yrkesroller (elevhälsopersonal, studie- och yrkesvägledare, pedagoger, skolledare etc.) utvecklas och förbättras så att det gynnar elevernas skolresultat?*
- *Hur kan vi i förskolan/skolan arbeta med lärande (fortbildning, kollegialt lärande m.m.) som leder till förbättrade skolresultat?*

Analysen bygger på de 244 anteckningsnoteringarna som gjordes på mötet och olika utvecklingsområden identifierades:

Utvecklingsområde: Elevhälsoteam, förskolans hälsoteam, SYV

- Tydlig organisation och styrning av barn och elevhälsoarbetet
- Tydlig rollfördelning inom barn och elevhälsoarbetet
- Ökat samarbete mellan olika yrkesgrupper, däribland Studie- och yrkesvägledare och specialpedagog, gällande barn och elevhälsoarbetet
- Ökat fokus på ärenden vid överlämning mellan olika skolformer
- Se över resurser och styrning för att få ett likvärdigt arbete på alla förskolor och skolor i Örebro kommun
- Arbeta förebyggande och med tidiga insatser i barn och elevhälsoarbetet

Utvecklingsområde: Lärande och förhållningssätt

- Tydlig organisation och styrning av verksamheterna
- Tydlig roll- och ansvarsfördelning
- Tydlig struktur gällande kvalitets- och utvecklingsarbetet
- Tydliga mål för kvalitets- och utvecklingsarbetet, baserat på forskning
- Långsiktigt arbete
- Gemensamt datasystem för effektivare analys och uppföljning på skolnivå

- Skapa fler och bättre mötesplatser mellan yrkeskategorier
- Skapa tid, systematik och form för kollegialt lärande
- Utgå från de enskilda skolornas behov i kvalitets- och utvecklingsarbetet
- Ge förutsättningar för nyttjande av specialpedagogisk kompetens i det dagliga arbetet

De utvecklingsområden som identifierades inom *elevhälsoteam, förskolans hälsoteam och SYV* arbetas det med inom BoU det gäller bland annat ett pågående arbete med en översyn av organisationen av elevhälsan och som bland annat har utgått från analysrapporten från detta dialogmöte. Det finns också olika satsningar inom Topp 25 2025 som rör likvärdighet och att arbeta förebyggande.

Vad gäller *lärande och förhållningsätt* så berörs dessa utvecklingsområden av olika satsningar inom Topp 25 som rör styrkedjan och olika lärandeprocesser bland annat kollegialt lärande. Arbetet med det övergripande kvalitetsarbetet som görs inom ESKA berör också dessa utvecklingsområden.

4.5 Politik, verksamhetsledning, fack, personal förskola skola 3

Den 23 november 2017 genomfördes det tredje dialogmötet med politik, verksamhetsledning och personal på förskola, skola och gymnasieskola. I det dialogmötet deltog 90 personer från flera olika yrkesgrupper. Det var representanter från *förskolelärare, förskolechefer, lärare, rektorer, elevhälsa, skolchefer, facken, fritidspedagoger, barnskötare* och *politiker*.

Den övergripande frågan som diskuterades var:

- *Hur kan digitalisering i förskola/ skola utgöra verktyg för att förbättra undervisningen och därmed bidra till att stärka lärandet?*

Analysen bygger på de 741 anteckningsnoteringarna som gjordes på mötet och olika utvecklingsområden identifierades, dessa var:

Ökad utbildning gällande digitalisering riktad till personal inom förskola och skola

- Gällande ”hård” kunskap om vilka verktyg som finns och hur de kan användas
- Gällande ”mjuk” kunskap till exempel hur kan digitalisering användas på ett bra sätt som går hand i hand med pedagogik och ökat lärande, eventuella problem med digitalisering (t.ex. att inte alla elever har datorer, svagare grupper, hälsa etc.), inkludering och individualisering med mera

Arbete kring organisationen och styrkedjan kring digitaliseringsfrågan

- Genomlysning av supportfunktionen
- Tydliggör ansvar
- Tydliga långsiktiga mål

- Miniminivåer gällande tillgång, kunskap om och användning av digitala verktyg, hårdvara, mjukvara etc. för att sätta en basnivå och öka likvärdigheten
 - ✓ gällande verktyg för administration (frånvaro, dokumentation, kommunikation med vårdnadshavare etc.)
 - ✓ verktyg riktade till barn och elever
- Skapa arenor för kollegialt lärande kring digitalisering
- Kartläggning av digitala verktyg, med syfte att sprida kunskap om vilka verktyg som finns tillgängliga

De satsningar som återfinns under Topp 25 berör dessa utvecklingsområden speciellt satsningen som rör KOD-center (se beskrivning under rubrik 5). Ett av de delområden som ESKA arbetar med gäller också frågan om digitalisering. Det finns också ett uppdrag i driftsnämnderna att ta fram en handlingsplan för digitalisering under året (år 2018). Analysrapporten från detta dialogmöte ger ett bra underlag till detta arbete.

4.6 Politik, verksamhetsledning, fack, personal förskola skola 4

I det dialogmöte som genomfördes den 31 maj 2018 på Club 700 deltog 110 personer från flera olika yrkesgrupper. Det var representanter från förskolelärare, förskolechefer, lärare, rektorer, elevhälsa, programdirektör, förvaltningschef, verksamhetschefer, facken, fritidspedagoger, barnskötare och politiker.

Den övergripande frågan som diskuterades var:

Vad gör du i din roll/vad gör ni på er arbetsplats för att bidra till utvecklingen inom förskola och skola i vardagen?

Även om dialogmötet syftade till att ta fram olika delar som fungerar ute i verksamheterna och hur man arbetar ute i förskolor, skolor och gymnasieskolor med skolutveckling så är den överskuggande bilden att det finns olika behov som inte är uppfyllda. Mötesdeltagarna diskuterade ofta saker som de saknade för att kunna göra ett bättre arbete gällande utvecklingsfrågor.

Analysen av dialogmötet bygger på de 613 olika anteckningsnoteringar som togs på mötet. Den identifierar flera olika områden som kommunen bör arbeta med som en del i det bredare utvecklingsarbetet.

- Dialogmötesdeltagarna efterfrågar ett ökat samarbete på fler arenor inom den egna förskolan och skolan, men också ökat samarbete med andra verksamheter till exempel barn- och elevhälsa, psykologorganisation etc. för att på ett bra sätt kunna arbeta främjande och förebyggande.
- Att skapa tid för ökat samarbete upplevs som viktigt då tid idag är en begränsande faktor för ett ökat och effektivt utvecklingsarbete.

- Styrkedjan upplevs sakna tydlighet gällande mål, riktning, och vision. Det gäller såväl den inre organisationen på skolorna som den mer kommunövergripande styrningen. Styrkedjan upplevs också ottydligt gällande ansvar, mandat och roller.
- Ett ökat fokus på styrning efterfrågas där särskilda utvecklingsområden bör identifieras för att förskolor och skolor sedan ska kunna fokusera samt prioritera dessa områden.
- Det systematiska kvalitetsarbetet behöver utvecklas. Dialogmötesdeltagarna vill också få ökad möjlighet att arbeta mer fokuserat mot rätt saker, utvärdera och få tid att ta tillvara resultatet av utvärderingarna.

4.7 Kvalitetskonferens

Den 11 oktober 2018 deltog Skolutveckling tillsammans Topp 25 2025 vid Örebro kommuns Interna kvalitetskonferens. Ett av syftena med Kvalitetskonferensen är att skapa möten mellan verksamheter, yrkesgrupper och förvaltningar. Att synliggöra utvecklingsarbetet stärker också de egna verksamheterna. Topp 25 hade en framträdande roll och ett stort antal montrar och föreläsningar var vigda åt Topp 25. En tredjedel av mässan och föreläsningarna utgjordes av olika Topp 25 satsningar. Mässan var välbesökt och det var stort tryck i de montrar som gällde de olika skolutvecklingssatsningar samt på de föreläsningar som gavs inom Topp 25 hägnet. Det var ett viktigt tillfälle att informera, inspirera, dela och sprida kunskap om de satsningar som är igång.

5 Satsningar

Nedan följer en beskrivning av de satsningar som har beslutats och påbörjats under år 2017 och 2018 och hur de har utvecklats fram till 31 dec 2018. Vissa satsningar har avslutats under 2018 eftersom de, i enlighet med riktlinjerna, inte kunde få medel för mer än 2 år, undantaget forskningsprojekt. För vidare beskrivning av satsningarna än det som beskrivs i denna rapport hänvisas till Pedagog Örebro, projektledare Topp 25 eller de kontaktpersoner som är knutna till varje satsning.

Satsningarna in i tre grupper, det är satsningar som är *övergripande* (som gäller både kommunala och fristående förskolor och skolor), de som är gällande olika *pilotprojekt* på enskilda förskolor/skolor och de som gäller *forskningsprojekt*.

Under år 2017 och 2018 har totalt 78 ansökningar inkommit och 49 av dem har förordats av styrgrupp och beslutats i Programnämnd barn och utbildning.

5.1 Övergripande

Projektledare

Beslutades: mars 2017

Medel: 2 000 tkr

Pågår: 2017, 2018,2019

Medel för att tillsätta en projektledare för Skolutveckling tillsammans Topp 25 avsattes och projektledaren var på plats i april 2017. I denna post finns också medel för dialogmöten, lokaler och eventuella overheadkostnader.

Projektledaren arbetade under våren 2017 tillsammans med ledningsgrupp för Centralt skolstöd med att organisera arbetet med Topp 25 2025, arbeta fram ärendegång och ansökningsmallar, riktlinjer för ansökningar och kommunikation kring Topp 25.

Projektledaren har sedan lett arbetet med Topp 25, fungerat som stöd till förskolor och skolor i ansökningsförfarandet och utvärderingsfrågor och berett ansökningar och andra frågor inför Programnämnd etc. Under hösten 2018 var projektledaren en av de ansvarig för kommunens interna kvalitetskonferens, se punkt 4.7.

Utbildning om skollagens tolkning av extra anpassning och stöd

Beslutades: mars 2017

Medel: 170 tkr

Pågår: 2017, 2018

Ansvarig: Anne Jeansson

Antalet elever med behov av extra anpassning eller särskilt stöd är en särskilt sårbar grupp om de inte får den hjälp de behöver. Risken att eleven inte klarar av att få fullständiga betyg är överhängande samt att eleven i sig kan fara illa och bli aktuell för olika typer av insatser senare i livet. Samtidigt är det svårt för de enskilda skolorna liksom för vårdnadshavare att veta vilka regler som egentligen gäller angående elevers rätt till extra anpassning och särskilt stöd. Det finns därför ett

behov att tydliggöra Skollagens tolkning av vad som är extra anpassning och särskilt stöd till elever.

Utbildningen sker genom föreläsningar av jurist med specialkunskap om skollagen. Utbildningarna vänder sig till rektorer, elevhälsa, pedagoger och specialpedagoger och pågår under 2017 och 2018. Genom satsningen kommer elevens rätt till tidigt stöd och omfattning att klarläggas. Ansvarsfrågan mellan pedagog och rektor synliggörs, tillsammans med klarläggandet av vad som skall omfattas av den av kommunen utbetalda elevpengen.

2017

En halvdag anordnades den 12 december 2017 med föreläsning och Worskhop av extern expert i frågan om extra anpassning och särskilt stöd enligt Skollagen.

2018

En halvdag anordnades den 22 januari 2018 med föreläsning och Worskhop av extern expert i frågan om extra anpassning och särskilt stöd enligt Skollagen.

Föreläsningarna och Workshoparna har varit relativt välbesökta men det är svårt att bedöma om denna satsning har gett effekt ute i verksamheterna. De som deltog har fått mer kunskap i frågan men det gäller att denna kunskap kommer till användning i det praktiska arbetet ute i skolorna.

Tekaway

Beslutades: september 2017

Medel: 2 300 tkr

Pågår: 2017, 2018, 2019

Ansvarig: Niklas Jarl

Tekaway ligger i Komteks regi och handlar om att sprida ett entreprenöriellt förhållningssätt i undervisningen genom att erbjuda ett antal TekAway-lådor men olika teman. TekAway bygger på principen Lära – Pröva – Lära. Lärarna får en halvdag med teori och praktik för att sedan åka hem till sin skola och arbeta med eleverna för att sedan komma tillbaka och diskutera erfarenheter, bedömningar mm. Målet är att TekAway ska kunna erbjudas till alla skolor i Örebro och dessutom utökas till att, förutom teknik och fysik, även inbegripa, kemi och datalogiskt tänkande.

Syftet med TekAway är att tillföra nya entreprenöriella arbetsätt, förhållningssätt och metoder i grundskolan med utgångspunkt i teknikämnet och bidra med kompetens, fortbildning och handledning i implementerandet av programmering i grundskolan i Örebro kommun.

Mål

Komteks mål (för 2019-2020) är att 25 grundskolor, såväl kommunala som fristående, ska arbeta med det entreprenöriella teknikmaterialet TekAway. I och med att TekAway innehåller programmeringsmaterial för grundskolan är ett av målen med TekAway att bidra i arbetet med implementeringen av det nya kursinnehållet i läroplanen.

2017

Under 2017 har detta arbete genomförts:

- En teknikpedagog har anställts.
- Kontakter med rektorer har knutits. Överenskommelser mellan nya skolor och Komtek har tecknats. Till våren 2018 kommer 12 skolor att delta i satsningen.
- Framtagning och utprovning av programmeringslådor har påbörjats.
- Teknikpedagog har provkört programmeringsmaterial i praktiken med åk 2 (en klass).
- Komtek har genomfört fortbildningar i programmering (med 40 pedagoger) som ett led i arbetet med utformandet av programmeringsmaterialet.
- Teknikpedagoger har varit med/observerat/handlett på TekAway-lektion (Tekniska system) i praktiken under ht 2017 (3 klasser - åk 5).
- Beställning av material till berörda skolor.
- Förberedelse (t.ex. märka verktyg) och packning av material och verktyg.
- Logistikarbete har skett i Komtekhuset – för att få plats med allt som har med TekAway att göra.
- Fortbildningar har genomförts i temaområdena med pilotskolorna: Mekanik, Stolar och teknikutvecklingsarbete, Betong och hållfasta konstruktioner, Tekniska system samt El och konstruktion (13 pedagoger).
- Fortbildningsdatum för Vt 2018 är inplanerade.

2018

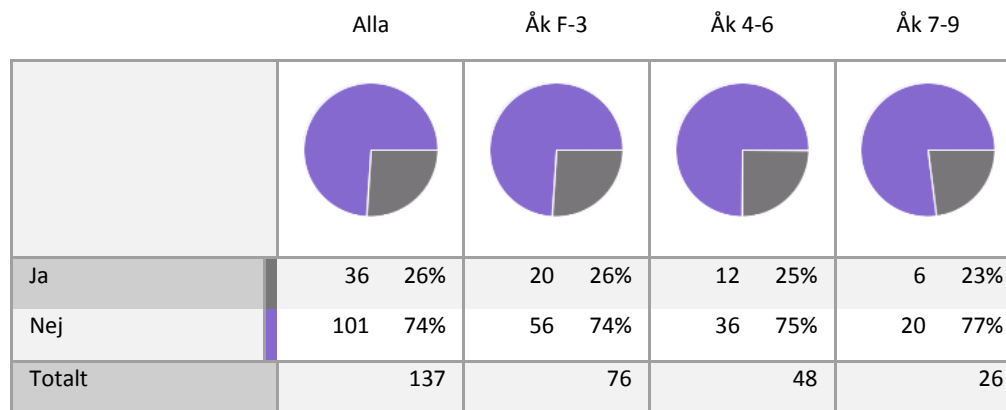
Under 2018 har Komtek infört nya lektioner i TekAway, Detta skapar trygghet för pedagogerna. Det bidrar även till att skapa en likvärdighet gällande teknikämnet i kommunen i stort, vilket var en effekt av satsningen som Komtek ville uppnå. De nya lektionerna innebär att:

- Hela det centrala innehållet i teknik täcks upp till och med årskurs 6.
- Samtliga kunskapskrav finns med och återkommer vid flera tillfällen i arbetsmaterialet.
- Fokus på att synliggöra lärande då ett praktiskt och elevaktivt arbete pågår, så läraren får bättre verktyg för att se och ta till vara de processer som sker kring elevers lärande.

I och med att TekAway innehåller programmeringsmaterial för grundskolan var ett av målen med satsningen att bidra i arbetet med implementeringen av det nya kursinnehållet i läroplanen. Detta är ett arbete som fortfarande är centralt. Komtek har under april 2018 genomfört en enkätundersökning med 300 pedagoger verksamma i Örebro kommun. Enkäten visar att behovet av fortbildning är stort. Komtek har genomfört TekAway fortbildningar med inriktning programmering och på så vis nått många pedagoger under läsåret 2018, men det är fortfarande många pedagoger som behöver fortbildning. Diagrammet nedan är från Komteks

sammanställning av enkätundersökningen och visar lärare som undervisar i teknik, vilka svarat på frågan:

Har du tillräckliga kunskaper i programmering, utifrån teknikämnet, för att kunna arbeta i enlighet med läroplanens reviderade innehåll?

TekAway - fortbildningar har genomförts under vårterminen 2018 samt höstterminen 2018:

- Åk 2 Tema: Mekanik x två tillfällen – totalt 52 pedagoger
- Åk 3 Tema: Stolar och teknikutvecklingsarbete – totalt 16 pedagoger
- Åk 4 Tema: Betong och hållfasta konstruktioner – totalt 31 pedagoger
- Åk 5 Tema: Tekniska system – totalt 29 pedagoger
- Åk 6 Tema: El och konstruktion – totalt 21 pedagoger
- Åk 1-3 Tema: Programmering – totalt 75 pedagoger
- Åk 4-6 Tema: Programmering – totalt 25 pedagoger
- Totalt 249 pedagoger har gått TekAway-fortbildning under året 2018. Om vi räknar lågt och tänker att varje pedagog möter 25 elever har Komtek under läsåret nått 6225 elever. En relativt liten insats i form av fortbildningstillfällena resulterar i att Komtek når många elever samt bygger en grogrund för ett kollegialt lärande kring entreprenöriella förhållningssätt och metoder i grundskolan.

Effekter

- Många pedagoger har under fortbildningstillfällena gett uttryck för att det är kombinationen av fortbildning, erfarenhetsutbyten och material- och verktygshanteringen (att skolorna får allt material samt verktyg) som gör satsningen hållbar i praktiken.

Enkäter har genomförts med lärare samt elever under 2018. Lärarna fick bland annat frågan om de sett några svårigheter med att få eleverna engagerade och delaktiga då de arbetat med TekAway. Att den frågan ställdes hänger samman med

att en del av syftet med TekAway är att skapa elevaktiva lektioner. Nedan följer några lärarsvar, vilka stärker att satsningen gett effekt i praktiken:

- På TekAway-fortbildningarna lyfter Komtek entreprenöriella arbetsätt och metoder, vilka är applicerbara på all undervisning.
- Utifrån övningar synliggörs hur viktigt det är att eleverna får möta utmaningar nära sin egen proximala utvecklingszon.
- Att de får träna uthållighet.
- Kärnan i teknikämnet handlar om att prova och ompröva tankar och idéer och då måste eleverna få ordentligt med tid att faktiskt göra det. De måste även få möta uppgifter som ger dem förutsättningar att arbeta systematiskt och undersökande.

Nedan följer några elevsvar som visar att de uppsatta målen gällande entreprenöriella förhållningssätt och metoder vi haft faktiskt avspeglar sig i verkligheten:

- ”Det jag tycker är bra är att när min stol gick sönder så fick man inte bara ge upp man fick börja om och om igen.” (Elev åk 3)
- ”Man fick prova många gånger. Det var bra.” (Elev åk 3)
- ”För det var kul. Och jag är nöjd med mitt projekt jag gjort. Men det var svårt. Man fick tänka mycket.” (Elev åk 3).
- ”Jag tycker det är roligt att prata med varandra och göra saker”. (Elev åk 3)
- ”Man lär sig sätta ihop saker utan tejp och lim!” (Elev åk 3)
- ”Jag tycker det är kul att skissa sina egna saker och att det är en utmaning”. (Elev åk 3).
- ”Det var roligt att få göra något annat under lektionen och lära sig fakta om betong.” (Elev åk 4)
- ”Jag tyckte det var jätteroligt att jobba med betong för att vi jobbade tillsammans.” (Elev åk 4)
- ”Lektionerna är mycket effektiva”.(Elev åk 6)
- ”Jag tyckte det var kul och att vi fick inte bara läsa utan faktiskt fått jobba och testa själva”. (Elev åk 6).

Flera pedagoger har spontant hört av sig till oss gällande TekAway-fortbildningar. Nedan följer några exempel som visar att TekAway fyller en stor funktion i kommunen och underlättar lärares arbete med teknikämnet:

- ”Tack för en väl genomförd eftermiddag och framför allt ett bra och pedagogiskt upplägg. Jag börjar redan i dag med mekaniken! (Lärare åk 2)
- ”Tack ännu en gång! Är peppad att få starta i klassen med grejer vi fick igår, vilket bra och genomtänkt koncept, så smart.” (Lärare åk 2)

Vägledande samspel/ICDP

Beslutades: september 2017

Medel: 3 450 tkr

Pågår: 2017, 2018, 2019

Ansvarig: Soile Leino

Örebro kommuns förskolor och skolor har i flera år arbetat enligt Vägledande Samspel/ICDP i mötet med barn och elever. Vägledande samspel/ ICDP är ett hälsofrämjande förhållningssätt som riktar sig till alla barn och elever och gynnar deras växande och lärande. För att skapa en långsiktigt hållbar organisation för arbetet med utbildningar i programmet Vägledande samspel/ICDP i både förskola och skola utbildas nu fler inom programmet genom denna satsning. Utbildningsinsatserna genomförs utifrån en fastställd årlig planering så att förskolorna och skolorna kan planera in kompetensutvecklingen i sin verksamhetsplanering. Målgruppen för utbildning i Vägledande samspel är förskolans hälsoteam och elevhälsans personal, lärare, förskolechefer och rektorer.

Då Vägledande samspel/ICDP bland annat har en effekt på barn och elevers välbefinnande och trygghet kommer det i längden också bidra till en ökad måluppfyllelse och också bidra till en ökad social hållbarhet. Arbetet faller också väl in i Örebro kommuns arbete med barnkonventionen och mänskliga rättigheter som syftar till att stärka den sociala hållbarheten.

Mål

Att skapa en organisation inom Vägledande samspel/ICDP som långsiktigt kan säkerställa vidare försörjning av utbildare och utbildningsinsatser inom Örebro kommun. En organisation som säkerställer att utbildare finns på samtliga nivåer (1-3) inom Vägledande samspel. Utbildarna ska vara riktade både mot förskola, grundskola och framöver förhoppningsvis även mot gymnasieskola.

2017

Satsningen pågår och har under 2017 huvudsakligen genomfört dessa aktiviteter:

- Under hösten har fyra ½ dagarsmöten med Utbildargruppen genomförts som möjliggjort en samsyn i utbildargruppen
- Två utbildare har gått utbildning i nivå 3, utbildare i vägledande samspel, ICDP med avslut år 2017. Under utbildningen har fokus varit att skapa en stark och bärande koppling mellan Vägledande samspel/ICDP och grundskolans grunduppdrag. Utbildarna har under denna utbildning genomfört utbildningar på nivå 1 och 2, till Diplomerade vägledare med mentorsuppdrag i skolans verksamheter för sexton deltagare.
- Två utbildare har i november 2017 avslutat en vägledarutbildning riktad mot femton medarbetare i förskolan. Deltagarna kommer att ha som uppdrag att arbeta som vägledare med mentorsuppdrag i verksamhet.
- I november 2017 har två utbildare deltagit i certifieringskurs i Vägledande samspel för utbildare. Syftet med utbildningen var att få ny information angående programmet och fortsatt fortbildning inom Vägledande samspel. I kursen ingick inläsning av ny kurslitteratur till vägledarutbildning samt redovisning av läst litteratur

- Under 2017 har en ledarutbildning i Vägledande samspel/ ICDP avslutats.
- Under 2017 planerades också två utbildningar för specialpedagoger och kuratorer inom förskolans hälsoteam (FHT), elevhälsan (EHT) och familjecentraler. Även psykologer inom förskola, skola och gymnasium samt personal inom Centralt skolstöd har erbjudits Vägledarutbildningen med start hösten 2017. I augusti 2017 startade två grupper vilket gör att trettiosex personal blir diplomerade vägledare under hösten 2018.
- Föreläsning för förtroendevalda i förskole nämnden och även till grundskolenämnden. Föreläsningarna gavs vid två tillfällen under 2017 om vardera två timmar. Önskvärt vore att även ge en föreläsning till Programnämnd om Vägledande Samspels/ICDP betydelse för skolframgång.
- Två utbildningstillfällen gavs i augusti 2017 på lärardagarna för gymnasiet ”Vägledande Samspels (ICDP) betydelse för skolframgång”
- Under hösten 2017 har en enkät sammanställts av utbildargruppen och en första del har levererats i december 2017 till samtliga förskole- och skolenheter.
- En intervjumall för vidare djupintervjuer har sammanställts och kommer att genomföras under våren 2018.
- Under våren 2018 kommer deltagarna i utbildningen att ha vägledningsgrupper riktade mot förskola, skola, friförskolor och skolor, gymnasiet och föräldrar inom familjecentraler.
- Sex utbildare har genomgått en filmutbildning som möjliggör utvecklande av nytt utbildningsmateriel för undervisning av nya utbildare på nivå 1 och 2. Information om satsningen till ledningsgrupper samt till samordningsgruppen för barn och elevhälsa har genomförts under hösten 2017.

2018

Under 2018 har följande aktiviteter genomförts

- Regelbundna möten med syfte att kartlägga och analysera utbildningsbehovet, planera utbildningssatsningar.
- Två vägledarutbildningar för 36 stycken kuratorer, specialpedagoger och psykologer inom barn- och elevhälsa har genomförts
- Två vägledarutbildningar a 10 dagar för personal i förskolan (16 st) påbörjades under 2018 och avslutas våren 2019

- Hösten 2018 påbörjas en fortsättningsutbildning/fördjupningsutbildning för specialpedagoger i förskola och skola, tot 8 per. Utbildningen avslutas våren 2019
- Planering för kurser som ska påbörjas under VT 19 och som ska riktas till personal i skola, personal inom barn- och elevhälsa, ledarutbildning för verksamhetschefer, förskolechefer och rektorer.
- Möten för att ge stöd till redan diplomerade vägledare har genomförts under 2018
- En nätverksträff har genomförts med 100 diplomerade vägledare i Örebro kommun, med syfte att föra ut ny information kring Vägledande samspel samt skapa ett erfarenhetsutbyte mellan vägledarna.
- En metodhandbok samt ett flödesschema har tagits fram för fortsatt implementering av Vägledande samspel
- Tre psykologer samt två specialpedagoger har påbörjat en utbildning för att kunna bli utbildare i vägledande samspel, utbildningen startade HT 18 och avslutas VT 20.
- Två av kommunens utbildare i Vägledande samspel har gått en certifieringskurs för att uppdatera sin kunskap och erhålla fortsatt kompetens i att ge utbildningar i Vägledande samspel.
- Utbildarna har gått en endagarsutbildning i filmning och har i samarbete med Pedagog Örebro producerat tre filmer om Vägledande samspel i skolan som ligger på Pedagog Örebro
- En enkätstudie har gjorts med personal inom barn- och elevhälsa samt elevhälsoteamen. Den visar att det är svårare att implementera Vägledande samspel i skolan och att förskolan i regel ligger längre fram i detta arbete.
- För att undersöka detta närmare kommer en studie att göras i en F-6 skola i Örebro kommun. Syftet är att undersöka hur arbetat med vägledande samspel ska kunna implementeras på ett bra sätt i skolan samt att studera effekterna av programmet. Studien är ett samarbete med psykologiska institutionen vid Örebro universitet och startas jan 2019.
- Psykolog Lillian Berggren presenterade 2018 en studie vid en internationell konferens i Gent. Studien visar att fler elever får godkända betyg efter att deras lärare har arbetat med Vägledande samspel.

- Uppföljning och utvärdering har gjorts regelbundet i samband med utbildningsinsatserna. Utvärderingarna visar att personalen bland annat har fått fler verktyg, fördjupad teoretisk kunskap samt ökad relationskompetens i sitt vardagliga arbete. Utvärderingarna visar dock på att det finns ytterligare behov av att fortsätta ut utbildningsinsatserna, stödet och utveckla arbetet med vägledande samspel, inte minst i skolan.

Enkäterna visar också att:

- ✓ Det finns ytterligare behov av att få stöd i att utveckla arbetet i skolor och i vissa förskole områden.
 - ✓ Flera barn- och elevhälsoteam saknar kompetens att driva vägledningsgrupper inom sin verksamhet.
 - ✓ Det behövs stöd till barn- och elevhälsoteam samt rektorer gällande implementering, vilket ser olika ut i olika områden och i olika skolor
 - ✓ Rektorer, förskolechefer, elevhälsa, lärare, fritidspersonal etc. önskar utbildning i vägledande samspel för att kunna driva arbetet framåt i sina respektive verksamheter.
-
- Arbetet med vägledande samspel ger förutsättningar för en bra kognitiv och social utveckling av barn och unga i förskolan och i skolan. Samt att det är ett led i att Konventionen om barns rättigheter blir lag år 2020, något som går hand i hand med innehållet i Vägledande samspel.
 - Ett tydligare administrativt stöd ger bättre förutsättningar för att effektivisera utbildningsinsatserna och öka kvalitén.

Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt

Beslutades: september 2017

Medel: 265 tkr

Pågår: 2017, 2018

Ansvarig: Katarina Arkehag

Förvaltningen förskola och skola utbildar två kursledare i en nationell satsning som anordnas av Nationellt centrum för andraspråk. Kursledarna kommer att genomföra ett utvecklingsarbete tillsammans med skolorna inom språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt. Avsikten med upplägget är att bygga upp en kapacitet på respektive skolenhet och ge långsiktiga förutsättningar i ett systematiskt arbete. Detta är ett sätt att säkerställa att nyanlända och flerspråkiga elever får en undervisning som ger dem möjlighet att nå upp till målen genom att skolorna får kunskap och erfarenheter i att arbeta språk- och kunskapsutvecklande. Tanken är att uppstarten ska ske med två pilotskolor för att sedan kunna vidareutveckla arbetet på fler skolor.

Mål

Att säkerställa att nyanlända och flerspråkiga elever får en undervisning som ger dem möjlighet att nå upp till målen genom att skolorna får kunskap och erfarenheter i att arbeta språk- och kunskapsutvecklande.

2017

Eftersom beslutet om medel gällande kom i september, och då grundskolor planerar sina kompetensutvecklingsåtgärder läsårsvis, har det varit svårt att kunna påbörja satsningen enligt ansökan. Kontakt har tagits med skolor, men samtliga har det här verksamhetsåret andra stora satsningar, som t.ex. läsluft.

Utifrån rådande situation, har därför en serie nätverksträffar kring Skolverkets nya material *Bygga svenska* genomförts. Materialet är ett bedömningsstöd för nyanlända och flerspråkiga elevers språkutveckling, och bedömer elevens språknivå samt ger pedagogiska rekommendationer för fortsatt undervisning. Materialet är ett bra verktyg som synliggör behovet av extra anpassningar i undervisningen. Då rekommendationerna i materialet beskriver hur lärarna kan arbeta språk- och kunskapsutvecklande utifrån elevens språkliga nivå. Genom nätverksträffarna där materialet bearbetas kollegialt, inser deltagarna behovet av att anpassa undervisningen och omsätta teori till praktik. Det bygger också broar mellan skolenheter då kontakter knyts.

Träffarna har varit frivilliga och ämnade för SVA-lärare, specialpedagoger etc. i grundskolan. Utifrån önskemål från deltagarna, kommer nätverksträffarna fortsätta under vårterminen 2018. Efter att arbetat med det nya materialet kollegialt på dessa träffar blir det tydligt att *Bygga svenska* även är ett bra material att fortsätta arbeta med när arbetet kommer igång på pilotskolorna.

2018

Vilka aktiviteter har genomförts inom ramen för satsningen år 2018

- Nätverksträffar kring Skolverkets material *Bygga svenska*. Träffarna har vänt sig till lärare som undervisar flerspråkiga elever i ämnet svenska som andraspråk. Inbjudan har skickats till alla kommunala skolor samt kommunens friskolor. Anmälan har skett terminsvis. Samtidigt som tidigare deltagare har velat fortsätta med sina nätverksträffar, har även ett nytt nätverk startats under hösten.
- Mellan dessa nätverksträffar har materialet provats för att se vilka möjligheter och begränsningar materialet har.
- Skickat ett intyg till deltagarna och deras rektor för att synliggöra denna kompetensutveckling.

Indikationer på att satsningen har fungerat

- Nätverksträffarna har enligt deltagarna bidragit till att öka säkerheten i bedömningsarbetet utifrån att de har fått arbeta med sambedömningar. Genom att arbeta kollegialt kring att sätta sig in i materialet, göra sambedömningar, stärks många lärare då många ofta upplever sig ensamma i sitt arbete och ansvar.
- Deltagarna har fått resonera kring hur man kan arbeta för att implementera materialet på den egna skolenheten, detta har upplevt positivt bland deltagarna.
- De deltagare som varit med i tre terminer ser ett behov av att fortsätta träffas. De tycker de har nytta av att arbeta med materialet tillsammans, samtidigt som de behöver stöd av varandra i implementeringsarbete på den egna skolenheten.
- Ledningsgruppen i förvaltningen Förskola och skola har tagit ett beslut om att bedömningsstödet ska implementeras på de kommunala grundskolorna. Ledningsgruppen har prioriterat det här arbetet med nyanlända och flerspråkiga elever för att få en mer likvärdig skola, därför kommer nätverksträffarna att fortsätta under 2019.

Vilka effekter (kort-och långsiktiga) förväntas om satsningen skalas upp?

- Språkutvecklingsbedömningar har alltid varit svåra att göra, men *Bygga svenska* kan ge lärare i alla ämnen språk och redskap att tillsammans arbeta för en språk- och kunskapsutvecklande undervisning.
- Det tar längre tid att sätta sig in i materialet och implementera än förväntat. Dock tar skolutveckling tid.

Denna satsning är implementerad via Enheten för systematiskt kvalitetsarbete (ESKA)

Studi

Beslutades: september 2017

Medel: 1 100 tkr

Pågår: engångskostnad för år 2017

Ansvarig: Katarina Arkehag

Läromedelsförlaget Studi har tillsammans med forskare från Stockholms universitet och olika kommuner utvecklat ett flerspråkigt digitalt läromedel, för att bättre kunna möta nyanlända elever och hjälpa dem att snabbare komma igång med svenskan och ämnesundervisningen i grundskolan. Verktuget/läromedlet ger elever möjlighet att arbeta med ämnesinnehållet parallellt och integrerat med språkinläringen. Verktuget/läromedlet består av animerade filmer/lektioner baserat på kunskapskraven i LGR11. Verktuget erbjuds alla skolor i Örebro kommun.

Mål

Med detta verktyg ökar möjligheterna för nyanlända elever och elever med modersmålsundervisning att tillgodogöra sig undervisningen. I förlängningen kan verktyget bidra med att öka måluppfyllelsen för dessa elever. Eftersom verktyget riktar sig till alla elever så kan även filmerna/lektionerna användas i alla grundskolor och av alla lärare och pedagoger i både fristående och kommunala skolor.

2017

Frivilliga informationsmöten hölls, där samtliga skolor blev inbjudna dock var representationen från olika skolor inte stor. Någon mer långsiktig implementeringsplan fanns inte, vilket har lett till att Studi.se inte används så utbrett som önskat.

2018

STUDI är implementerad, kostnaden togs initialt av programnämnd och satsningen implementerades därmed i verksamheten

Lärarassistenter

Beslutades: november 2017

Medel: 3 850 tkr

Pågår: 2018, 2019

Ansvarig: Rektor på respektive skola

Rudbecksskolan

Brukets skola

Lundbyskolan

Odenskolan,

Garphyttans skola

FyrenEkAlmen

Fridhemsskolan

Kunskapsskolan

Flera skolenheter inom såväl grundskola som gymnasiet visar på att lärare upplever stress i sitt arbete, det kan till exempel ses i de medarbetarenkäter som genomförs årligen. Genom att lägga några av de arbetsuppgifter som lärare idag gör på andra yrkeskompetenser får lärare fokusera på uppdraget att planera, genomföra och följa upp undervisningen. Lärarassistenten genomför arbetsuppgifter enligt kommunens grunduppdrag: - att bistå lärarlag och enskilda lärare genom att utföra diverse administrativa arbetsuppgifter (t.ex. frånvarorapporter, blanketter, bokning av möten), - bistår lärare i arbetet i klass och/eller på fritidshem, - samspelar med elever, föräldrar, lärare och andra samarbetspartners, - känner till och följer verksamhetens gällande lagar, policys och rutiner samt - arbetar och dokumenterar i de verksamhetssystem som finns. Rektor anställer och arbetsleder den lärarassistent som fördelas till skolenheten.

Mål

Öka förmåga att rekrytera och behålla utbildad och legitimerad personal och att stärka förutsättningen för att bedriva skolutvecklingsarbete i skolorna.

2018

Satsningen påbörjades under 2018 och har förlängts vt 19, för detaljer se särskild utvärderingsrapport

Sammanfattning

Arbetsuppgifterna för lärarassistenter har formats över tid och anpassats efter behov. I vissa skolor har lärarassistenten arbetat strikt med de uppgifter som anges i grunduppdraget medan i andra skolor har lärarassistentens arbete präglats mer av skolans specifika behov och den anställdes kvalifikationer och kunskap. Men arbetet innebär till exempel olika former av föräldrakontakt vid frånvaro, kopiering, renskrivning, rastverksamhet och stöd i klassrummet. Effekten är i stort att lärare får mer tid till planering och undervisning jämfört med tidigare då tid gick åt till de arbetsuppgifter som nu har delegerats till lärarassistenten. Överlag har det fungerat bra men det har krävts lite arbete med att utforma och hitta arbetsuppgifter som har känts rätt och varit lämpliga för uppdraget.

Mentorer

Beslutades: november 2017

Medel: 4 200 tkr

Pågår: 2018, 2019

Ansvariga: Rektor på respektive skola

Karolinska skolan

Vivallaskolan

Gumaeliuskolan

Västra Engelbrektskolan

Jensens skola

Karl Johansskolan

Flera skolenheter inom såväl grundskola som gymnasiet visar på att lärare upplever stress i sitt arbete. Dessutom medför mentorsuppdraget på flera av våra skolor betydligt större merarbete för den enskilde läraren än på andra skolor. Genom att koncentrera mentorsuppdraget till en person, en s.k. heltidsmentor, får lärare istället fokusera på uppdraget att planera, genomföra och följa upp undervisningen. Det andra viktiga syftet med satsningent är att fokusera stödet till de elever som behöver det mest. Exakt hur mentorsuppdraget ska se ut måste tas fram på respektive skola utifrån respektive skolas specifika behov. Dock finns vissa grunduppdrag såsom att ansvara för dokumentation och information kring elevens utveckling under läsåret och vara den viktiga länken mellan hem och skola, samt i förekommande fall andra externa aktörer. Men i uppdraget skulle det också kunna ligga studieteknik och hur man kan anpassa detta på individnivå. Rektor anställer och arbetsleder den heltidsmentor som fördelas till skolenheten.

Mål

Att lärare ska uppleva lägre stressnivåer och Örebro kommun upplevs som en attraktiv arbetsgivare i syfte att hitta bredare vägar till kompetensförsörjningen. Långsiktigt utifrån elevperspektivet är att elever ska känna sig mer ”sedda”, få det stöd som de behöver, men också känna en ökad trygghet och tillit till skolan.

2018

Satsningen påbörjades under 2018 och har förlängts VT 19, för detaljer se särskild utvärderingsrapport

Sammanfattning

Generellt har arbetet som mentor/elevkoordinator inneburit arbetsuppgifter som; kontakten mellan skola, vårdnadshavare, elevhälsa, kurator, specialpedagog, där tjänsten är en brygga mellan dessa delar. På vissa skolor har också mentorn/elevkoordinatorn arbetat med att vara med som en extra vuxen på raster, matsal och i idrotten eller arbetat mer riktad mot vissa elever/grupper av elever som ett extra stöd. Det har inneburit att lärarna upplever att de har blivit avlastade i sitt arbete och kan ägna sig mer åt undervisningen, vilket också har en positiv påverkan på arbetsmiljön. Det har också inneburit att måluppfyllelsen höjts på vissa skolor och att lärarnas kvalitet i samtalen med eleverna har blivit bättre. På sikt förväntar skolorna att frånvaroproblematiken ska minska och att måluppfyllelsen generellt ska öka med hjälp av denna typ av tjänst. Men bland annat önskar skolorna ett tydligare grunduppdrag för denna tjänst. Det är också viktigt för rollen

att mentor/elevkoordinator vet sina möjligheter och befogenheter så den inte överlappar andra tjänster som finns i skolan t.ex. kurator.

- Utifrån resultat i utvärderingsrapporten kommer HR ta fram grunduppdrag för mentorer då kommunen saknar detta.

Socialpedagoger

Beslutades: december 2017

Medel: 3 000 tkr

Pågår: 2018, 2019

Ansvariga:

Hannaskolan- Mia Wallin

Mellringeskolan- Johan Walter

Förskolan Baraem- Ahmed Amer

Baronbackarnas förskolor- Maria Forss

Brukets förskola- Maria Gagnert

Brickebackens förskolor- Susanne Carlsson

Hannaskolan och Mellringeskolan har båda identifierat behovet av en socialpedagog men med lite olika ingångar till behovet. Hannaskolan ser behovet bland annat utifrån en ökad psykisk ohälsa och problematisk frånvaro bland eleverna. Samtidigt har lärarna en ansträngd arbetsmiljö med mindre tid för grunduppdraget pga. ökade kringuppgifter. Ekvationen är svårlöst. I resultatet av statens särskilda utredning av elevers problematiska frånvaro, Saknad! Uppmärksamma elevers frånvaro och agera, betonas att elevhälsans arbete måste konkretiseras och bli närmare kopplat till elevernas vardag samt att lärarnas möjligheter att nära samverka med elevhälsan måste stärkas. Samarbetet med hemmet är ett annat område som lyfts i utredningen. Genom att anställa en socialpedagog vill skolan öka chanserna för ett lyckat samarbete mellan elevhälsa, lärare, elev och hemmet.

Mellringeskolan beskriver behovet med bakgrund utifrån trygghetsenkäter, elevintervjuer och samtal med vårdnadshavare. I vissa grupper finns enskilda elever och i andra grupper fler elever som har ett normbrytande beteende som missgynnar studieron i klassrummet. Socialpedagogen ska vara ett stöd i att arbeta mer förebyggande och främjande på skolan med utgångspunkt i det ovan beskrivna.

Utöver dessa två skolor har medel tillsatts ur Topp 25 för att ett antal förskolor ska kunna anställa och hitta arbetsformer för socialpedagoger utifrån förskolans pedagogiska uppdrag.

Mål

Att elever med stort behov av socialt stöd ska få hjälp att komma till skolan, en ökad motivation, hjälp att strukturera vardagen, ett brett samordnat vuxenstöd och ökad studiero, allt för att öka måluppfyllelsen och välmående.

2018

Satsningen påbörjades under 2018 och har förlängts VT 19, för detaljer se särskild utvärderingsrapport

Sammanfattning

Socialpedagogerna har bland annat arbetat med elever, elevhälsa och vårdnadshavare kring skolfrånvaro. I förskolorna har socialpedagogerna bland annat arbetat med orosanmälningar, trygghetsfrågor, föräldrasamtal och handledning till personal och arbetslag. Det har inneburit att det förebyggande arbetet har blivit bättre och att förskole-pedagoger och lärare upplever en avlastning gällande dessa frågor. Det finns dock vissa utmaningar. Ett tydligare grunduppdrag efterlyses av förskolorna och skolorna eftersom en mer preciserad roll är viktigt för att tjänsten ska få mer legitimitet i och utanför verksamheterna. Socialpedagogen behöver också ett sammanhang för att inte känna sig alltför ensam i sitt arbete.

- Utifrån resultat från utvärderingen kommer HR revidera grunduppdraget för socialpedagoger till förskolan så det harmoniserar med den reviderade läroplanen för förskolan.

Utbildning skoledarskap

Beslutades: november 2017

Medel: 6 000 tkr

Pågår: 2018-2020

Ansvarig: Katarina Arkehag

Förskolechefer och rektorer i förskola, grundskola, gymnasium och vuxenutbildning ingår idag i olika lärprocesser/kollegialt lärande i syfte att utveckla det pedagogiska ledarskapet. Arbetet initierades av verksamhetscheferna för 3 år sedan. Verksamhetscheferna har tillsammans med Centralt skolstöd (enhetschefen för Kvalitetsutvecklarna) under en längre tid byggt upp en struktur och kultur för kollegialt lärande i syfte att utveckla skoledarskapet hos rektorer och förskolechefer. Innehållet har över tid haft olika fokus utifrån skolenheternas behov och de olika delarna har alltid haft en vetenskaplig förankring. Utvärderingar har visat att rektorer/förskolechefer önskar kunna fördjupa sitt lärande inom skoledarskap i syfte att bättre kunna möta sina verksamheters olika behov. Att de ledare som har i uppgift att leda lärande i våra verksamheter själva blir skickligare i att analysera behoven i verksamheten och får ökad förmåga att följa och värdera genomförandet av olika insatser, ökar chansen att de undervisningsnära insatserna får det genomslag som är tänkt. Förvaltningen för förskola och skola samt Förvaltningen för utbildning, försörjning och arbete, har nu inlett ett samarbete med ett forskningsinstitut och har ett upplägg för kompetensutveckling vilken innefattar cirka 120 förskolechefer och rektorer från förskola, grundskola, gymnasium och vuxenutbildning. Satsningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och utveckla skoledares förmåga att leda sina verksamheter.

Mål

Fördjupad, utvecklad kunskap och handlingsberedskap i att leda och organisera ett långsiktigt och hållbart förbättringsarbete, stärkt grund i vetenskap och beprövad erfarenhet, utvecklat ett kollegialt/kollaborativt lärande samt skapat samsyn och gemensam kompetens för alla förskolechefer och rektorer. När skoledare utvecklar sina förmågor inom ovanstående områden förväntas att undervisnings-

nära insatser som riktar sig till medarbetare inom skolan får bättre förutsättningar och blir mer träffsäkra vilket i sin tur leder till högre kvalitet i undervisningen.

2018

- Arbetet har under 2018 letts av en styrgrupp som består av representanter från IFOUS, verksamhetschefer förskola, skola samt kvalitetschefer förskola, skola.
- Initierat ett arbete kring distribuerat ledarskap som görs av alla förskolechefer och rektorer i sina respektive lärgrupper. Detta arbete görs kontinuerligt vid respektive lärgruppsträffar
- Två heldagar har genomförts med olika föreläsare med efterföljande diskussioner med förskolechefer och rektorer
- Två forskare från KTH har kopplats till projektet
- Projektet utvärderas enligt plan via företaget EMERGA, utvärderingsrapporter finns att tillgå.

Det är för tidigt att se några resultat av denna satsning, arbetet fortgår till år 2020, för utvärdering se rapporter från Emerga.

Kartläggning kompetensförsörjning

Beslutades: december 2017

Medel: 1 176 tkr

Pågår: 2018

Ansvarig: Anders Trumberg

Utvecklingen inom den svenska skolan har sedan en längre tid varit i fokus. Framför allt har intresset riktats mot frågor kring elevernas prestationer, friskolornas roll, det fria skolvälets effekter och olika strategier för att minska skolsegregationen. När det gäller lärarna har intresset framför allt kretsats kring lärarutbildningens utformning och kvalitet, och lärarnas arbetssituation och undervisning i klassrummet. Vi vet däremot betydligt mindre om hur lärarnas arbetsmarknad fungerar och hur lärare rör sig mellan olika arbetsplatser i det nya skollandskapet. Att lärarnas kunskaper och erfarenhet betyder mycket för elevernas möjligheter att tillgodogöra sig utbildningen är nog alla överens om, men vi har ingen tydlig och sammanhållen bild av hur lärare med olika kompetens rör sig mellan skolor. En viktig aspekt i sammanhanget är frågan om kontinuitet, dvs. hur länge stannar man på samma skola. Vilket är av stor betydelse för möjligheterna att svetsa samman ett lärar-team över tid, för det kollegiala lärandet, för lärarnas möjligheter att lära känna elever och deras olika behov samt rektors möjlighet att skapa en skolkultur. Det är också viktigt att få information kring hur lärare tänker kring sitt arbete, vad som får dem att stanna kvar respektive byta arbetsplats, detta som ett led i att vara en attraktiv arbetsgivare för att långsiktigt kunna säkra kompetensförsörjningen till de skolor som finns i kommunen.

Egenskaper arbetstagarna efterfrågar hos en attraktiv arbetsgivare stämmer inte alltid med den bild som ges i t.ex. media. Frågor om arbetsmiljö, ett stimulerande arbete och balans mellan arbete och fritid väger tungt och det finns också ett glapp mellan arbetstagarens förväntningar och vad arbetsgivare lyckas erbjuda inom de områdena.

Mål

Att kartlägga lärarnas agerande på arbetsmarknaden och deras attityder till rörlighet, anställningsvillkor och olika typer av skolor. Kartläggningen utgör en grund för att få relevant och viktig information för att kunna öka attraktiviteten som arbetsgivare och för att skolorna ska kunna behålla lärare under längre tid än idag.

2018

- Under 2018 planerades projektets upplägg tillsammans med HR och ansvarig för kompetensförsörjning på ESKA.
- En första statistisk analys har gjorts för att testa olika metoder
- Ny statistisk data väntas från SCB under VT 19
- Intervjustudie har planerats och genomförs i sin helhet under HT 19

Projektet kommer att slutredovisa december 2019.

5.2 Pilotprojekt på förskolor och skolor

Kollegialt lärande med fokus på ledarskap och trygga klassrumsmiljöer på Norrbyskolan

Beslutades: februari 2018

Medel: 62 tkr

Pågår: 2018

Ansvarig: Emma Lindblom, Helena Asplund, Anna-Lena Anhammer

Norrbyskolan har under hösten 2017 arbetat med kollegialt lärande med fokus på lärarens roll i klassrummet. Då skolan har ett ökat elevantal så växer även personalstyrkan vilket medför att behovet av ett stabilt kollegialt lärande och en genomsyn syn på ledarskap ökar. Norrbyskolan vill därför fortbilda personalen för att skapa klassrumsmiljöer/strukturer med trygga och tydliga lärare. Ansvarig

Mål

Målet är att genom att skapa trygga klassrumsmiljöer, nå en ökad måluppfyllelse hos eleverna.

2018

Vilka aktiviteter har genomförts inom ramen för satsningen år 2018

- Alla lärare och förskollärare har fått boken *Grundbok för kooperativt lärande – Vägen till det samarbetande klassrummet* skriven av Niclas Fohlin, Anneke Merkerken, Lisa Westman och Jennie Wilson. Läst boken på kompetensutvecklingstimmar och sedan diskuterat innehållet i lärgrupper.
- Skolans förstelärare har hållit i pedagogiska konferenser där skolans lärare och förskollärare tillsammans har fått testa olika kooperativa övningar och lärt sig den vetenskapliga grund till vilken boken och förhållningssättet vilar på.
- Gemensamt funderat över hur vi möblerat våra klassrum och hur vi lägger upp våra lektioner så att alla elever blir inkluderade och delaktiga i varje lektion.
- Gemensamma lektionsplaneringar med kooperativa inslag, där eleverna har fått vänja sig vid att samarbeta och lära av varandra med stöd av tydliga strukturer och roller.
- Bokens författare Jennie Wilson har varit på skolan och hållit i två föreläsningar för skolans lärare, förskollärare i förskoleklass samt specialpedagoger och speciallärare.
- Satsningen har innehållit konferenser, lärgrupper, föreläsningar, studiecirkel, arbetslagsträffar, bestämda klassrumsaktiviteter, spegling av kollegor samt kompetensutvecklingsuppgifter.

Indikationer på att satsningen har fungerat

- Under intervjuer med lärare och förskollärare från f-6 berättar pedagogerna att de upplever att eleverna i deras klasser har blivit mer delaktiga på lektionerna och betydligt många fler än tidigare får möjlighet

att visa sin kunskap när de arbetar kooperativt. Både pedagoger och elever säger att de uppskattar att arbeta kooperativt och de tycker att klassrummet blir mer levande.

- I intervjuer med lärare i årskurs 3 och 6 har de kunnat berätta att eleverna har blivit betydligt mer trygga och bekväma med att tala inför varandra än tidigare. Både lärare och elever berättar att de tycker att elevernas muntliga förmåga har förbättrats eftersom eleverna har fått mycket tid att öva på att prata inför både mindre och större grupper.
- Resultaten från de muntliga nationella proven i år 6 i svenska stödjer detta, då alla elever, 100%, klarade dem med god marginal och fler elever än tidigare år klarade A-nivån.

Vilka effekter (kort-och långsiktiga) förväntas om satsningen skalas upp?

- En ökad trygghet i de olika grupperna och på sikt en ännu högre måluppfyllelse.
- Under denna termin läser och arbetar alla lärare och förskollärare i förskoleklass med kooperativt lärande främjar inkludering och gör att alla elever blir mer delaktiga på sina villkor.
- En positiv utveckling på måluppfyllelse, motivation och relationer. Detta tar vi fasta på och arbetar vidare med kooperativt lärande på Norrbyskolan.

Mattematikatsning på OP-skolan

Beslutades: mars 2018

Medel: 32 tkr

Pågår: 2018

Ansvarig: Anna Zetterberg, Anna-Karin Östling, Jemina Silfstén

Satsningen går ut på att vidareutveckla matematikundervisningen. Under läsåret 2015/2016 deltog skolan i matematiklyftet vilket också var starten för utvecklingsarbetet och under läsåret 2016/2017 anordnades mattecirklar för skolans alla matematiklärare. Under hösten 2017 har kartläggningar skett och stödundervisning har anordnats elever i behov av extra stöd. Skolan ser nu ett behov av att vidareutveckla stödundervisningen samt anpassa lärmiljöerna. Detta ska ske genom fortbildning och förankring på arbetsplatsträffar samt i ämneskonferenser. Rektor ansvarar, tillsammans med speciallärare och matematiklärare, för genomförande samt uppföljning. Spridning är tänkt att ske genom Pedagog Örebro och på de gemensamma lärardagarna. Ansökan avser fortbildning och vikariekostnad och summan uppgår till 32 tkr och avser 2018.

Mål

Satsningen förväntas ge personalen större kunskap om stödundervisning inom matematik samt dess lärmiljö vilket i sin tur gynnar elever med matematiksvårigheter och på sikt deras måluppfyllelse. Satsningens mål är att utveckla kunskaper i kartläggning och därigenom anpassa undervisningen efter

elevens behov och kunskapsnivå så att fler elever förstärker självförtroendet i matematik samt lyckas nå målen.

2018

Vilka aktiviteter har genomförts inom ramen för satsningen år 2018

- Deltagit i kurser i kartläggning och stödundervisning.
- Spridit lärandet från kursen i ämneskonferenser och implementerat åtgärden i verksamheten. Detta har bidragit till att matematiklärare i kommunens övriga skolor har fått kunskap under olika fortbildningsdagar samt i samverkan.

Indikationer på att satsningen har fungerat

- Lärarna har tydligare syn på lärandet som krävs för att färre elever kommer att få matematiksvårigheter.
- Då målen är långsiktiga har dessa inte uppnåtts ännu.

Vilka effekter (kort-och långsiktiga) förväntas om satsningen skalas upp?

- Med hjälp av kursen ska vi ha utvecklat våra kunskaper i kartläggning och därigenom anpassat undervisningen efter elevens behov och kunskapsnivå.
- Stödundervisningen ska ha utvecklats så att både strategier och arbetsmodeller möter bättre elever i matematiksvårigheter.

Matematiksatsning på OP- skolan F-9

Beslutades: april 2018

Medel: 80 tkr

Pågår: 2018

Ansvarig: Anna Zetterberg, Jemina Silfstén

Skolan har sedan tidigare (se satsning ovan) identifierat ett behov av att vidta åtgärder och utveckla skolans matematikundervisning. Denna satsning går ut på att vidareutveckla matematikundervisningen genom ett finskt kartläggnings- och stödmaterial Matikkaluotsi. Materialet och metoden har använts av lärare i matematik under flera år i Finland och vilar på beprövad erfarenhet och vetenskaplig grund. Skolan har påbörjat arbetet men för att kunna arbeta professionellt och få behörighet inom metoden krävs utbildning i metoden. Materialets/metodens syfte är att identifiera elevernas behov av stöd i matematik samt ge specifika uppgifter för att vidareutveckla elevernas matematikkunskaper.

Mål

Att ge personalen större kunskap inom matematik samt dess lärmiljö vilket i sin tur gynnar elever med matematiksvårigheter och på sikt deras måluppfyllelse

2018

Vilka aktiviteter har genomförts inom ramen för satsningen år 2018

- En matematiklärare, Jemina Silfstén på Olaus Petriskolan har börjat avancerad utbildningen Matikkaluotsi i Finland. Denna utbildning pågår under ett läsår (18/19) och det innehåller 6 närträffar i Finland. Övrig del av utbildningen ligger på distans.
- Under utbildningens gång har Jemina Silfstén börjat följa två elevers kunskapsutveckling i matematik. Detta innebär att eleven i behov av stöd i matematik behöver kartläggas genom att identifiera de specifika svårigheterna och därmed vidareutveckla dem på ett effektivt sätt. För att bli godkänd i kursen behöver positiva resultat av elevens lärande ske enligt kursens krav. Detta kan ta 1-2 år beroende på hur stora svårigheter eleven befinner sig i.
- Jemina Silfstén har under utbildningens gång delat med sig sitt lärande till speciallärare och övrig personal. Eftersom utbildningen är på finska har Jemina Silfstén behövt översätta kursens viktiga delar till svenska för att även speciallärare på skolan skall kunna utnyttja materialet.

Indikationer på att satsningen har fungerat

- Jemina Silfsténs elev har under november börjat få stödundervisning enligt Matikkaluotsi och därför är inte de effekter synliga ännu.

Vilka effekter (kort-och långsiktiga) förväntas om satsningen skalas upp?

- Högre kunskapsnivå hos elever.
- Identifiera de specifika svårigheterna och att därmed hjälpa eleven att nå högre resultat i matematik.
- Fler elever kommer att nå kunskapsmålen i matematik.

Utökad insats för att främja skolnärvaro på Vivallaskolan årskurs 7-9 (från ht-18 Nikolaiskolan)

Beslutades: februari 2018

Medel: 600 tkr

Pågår 2018, 2019

Ansvarig: Marianne Mustonen

Vivallaskolan och dess elevhälsa arbetar systematisk med att främja skolnärvaro hos eleverna och deras vårdnadshavare men har identifierat ett behov av större insatser inom området. Därför skulle man vilja satsa på att anställa en specialpedagog med ett inriktat uppdrag på skolfrånvaroproblematik vilken också i sitt uppdrag skulle samarbeta med Kompassen på Centralt skolstöd.

Mål

Att öka skolnärvaron hos elever åk 7-9 med hög skolfrånvaro.

2018

Vilka aktiviteter har genomförts inom ramen för satsningen år 2018

- Satsningen har inneburit att skolan fick medel till att anställa en person, som bara ägnar sig åt att arbeta med skolfrånvaro. Skolan valde att anställa en specialpedagog.
- Specialpedagog samverkar med eleven, vårdnadshavaren, elevhälsan, socialtjänsten, fältassistenter, olika mentorsprogram m.m. Allt för att eleven ska kunna vara i skolan.
- Tjänsten har haft möjlighet att ha undervisning i t ex biblioteket och hemma hos elever istället för i skolan.

Indikationer på att satsningen har fungerat

- Flera elever som tidigare har haft stor skolfrånvaro, har nu ökat sin närvaro i skolan. De får även hjälp av samma person med lärandet, eftersom de med stor skolfrånvaro, fått kunskapsluckor.
- Lärarna och elevhälsan fått stöd i arbetet med skolfrånvaro

Vilka effekter (kort-och långsiktiga) förväntas om satsningen skalas upp?

- Elevers skolnärvaro har ökat och kommer att öka mer pga av möjlighet att anpassa skolgången för flera elever som har haft svårt att komma till skolan eller att vara i skolan.
- I slutändan ger det högre måluppfyllelse och bättre övergång till gymnasiet.

Fortbildning inom neuropsykiatriska funktionsnedsättningar på Viktoriaskolan

Beslutades: februari 2018

Medel: 46 tkr

Pågår: 2018

Ansvarig: Anette Frank, Maria Frosthagen

På Viktoriaskolan går ett antal elever med neuropsykiatriska funktionshinder (NPF) och man ser ett behov av fortbildning för personalen inom området för att kunna ge eleverna de rätta förutsättningarna att ta till sig kunskap. Tanken är att NPF-utbilda all personal genom Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) samt låta elevhälsoteamet gå en fördjupad utbildning även den i SPSM:s regi. Ansvarig för genomförande och uppföljning är rektor tillsammans med specialpedagog på skolan. Spridning av satsningen kan ske genom skolans hemsida, Pedagog Örebro samt genom olika nätverk. Summan för fortbildning samt litteratur uppgår 46 tkr och avser 2018.

Mål

Genom en ökad kunskap om NPF och hur man behöver arbeta hela skoldagen med bemötande, struktur i klassrummet, planering av uppgifter, lektioner m.m. ska personalen kunna skapa en miljö som ökar förutsättningarna för en högre måluppfyllelse hos eleverna vilket gynnar deras fortsatta liv

2018

Vilka aktiviteter har genomförts inom ramen för satsningen år 2018

- Utbildningssatsning för EHT och arbetslagsledare genom att delta på konferensen "NPF i skolan" 19-20 mars 2018 i Stockholm.
- Inköp av bok: *En skola som fungerar - för alla* av Joanna Lundin (2017) till all personal.
- Introduktionsföreläsning om NPF för all personal på fortbildningsdag i augusti.
- Kunskapsinventering och fortbildning i varje arbetslag vid ett tillfälle under september/oktober. Vi använde oss av boken "*En skolan som fungerar - för alla*" (samtal utifrån del 1) samt filmer och material från SPSM:s studiepaket om NPF.
- Fördjupande föreläsning om NPF för all personal på fortbildningsdag i november.
- Boksamtal (del 2) i tvärgrupper med alla pedagoger på skolan i november.
- Fortbildningssatsningen kommer att fortsätta under våren 2019. Då planeras bland annat ytterligare fördjupningar i ämnet, boksamtal om resterande delar i boken för att slutligen landa i praktiken och samtala om konkreta anpassningar och verktyg.
- Inköp av "NPF-lådor" med hjälpmedel för elever med koncentrationssvårigheter (exempelvis
- sittkuddar, stressbollar, time-timers m.m.). Konkreta anpassningar är vår sista del i fortbildningen och kommer under våren 2019.

Indikationer på att satsningen har fungerat

- Elevhälsoteam och arbetslagsledare har fått fördjupad kunskap och ökad förståelse för elever med svårigheter inom NPF.
- Ökad förståelse och fördjupad kunskap om elever med NPF,
- Ett ökat fokus på dessa elever i möte med pedagoger och arbetslag,
- Ökad struktur av skoldagen genom tydliga scheman med bildstöd framme på tavlan i samtliga klassrum
- Ökad reflektion hos pedagoger kring planering och upplägg av lektioner som kan fungera för alla
- Ökad förståelse för vikten av goda relationer med elever.

Övrigt

För att satsningen inte ska bli kortsiktig har EHT lagt upp en plan för fortbildningen som gör att förutsättningarna för varaktig förändring blir så stora som möjligt. Skolan har därför fördelat fortbildningen över hela läsåret 2018-2019. Där de varvar föreläsningar, filmer, studiematerial från SPSM med boksamtal och reflektioner ur boken "En skola som fungerar - för alla." De låter också personalen

få reflektera enskilt över vad de upplever att de behöver lära sig mer om. Genom att sprida ut fortbildningen tror skolan att kunskaperna och förståelsen landar hos personalen och ger utrymme för nödvändiga processer.

De har också varit noga med att börja med förståelse och kunskap, för att sedan komma till konkreta anpassningar och förändringar. För att inte tappa det som byggs upp under 2018/2019 bedömer de att det behöver finnas återkommande fortbildningssatsningar som på olika sätt fortsätter att ge fördjupning och förståelse i ämnet. Viktigt också att det läggs upp en plan för hur nyanställd personal får ta del av samma kunskap.

Berättarväx

Beslutades: mars 2018

Medel: 130 tkr

Pågår: 2018

Ansvarig: Eva-Lott Gärskog, Åke Johansson i samarbete med Örebro universitet via Greger Andersson, professor i litteraturvetenskap

Det har på senare år varit en massiv nationell debatt kring elevers minskade läsvanor, vilket bidragit till sämre resultat i de flesta ämnen. Med detta projekt vill Karolinska skolan utveckla en ny metod för att vända denna negativa trend och försöka stimulera och inspirera elever till ökad läslust. Det nya och unika i denna satsning är att koppla in vårdnadshavarna i elevernas litteraturläsning, något som inte har testats på gymnasienivå tidigare. Satsningen ligger också väl i linje med den stora nationella läslyftssatsningen Läslyftet och det övergripande syftet med Topp 25. Berättarväx knyter an till målet att öka barn och elevers kunskaper och stärka skolresultaten. Den modell som Berättarväx ska utveckla vidare testades i ett mindre pilotprojekt 2016. De begränsade resultaten var mycket positiva enligt elever, vårdnadshavare och pedagog. Detta har sedan initierat ett samarbete med Örebro Universitet som funnit denna idé intressant att vidareutveckla och utvärdera.

Satsningen innebär att vårdnadshavare och elever på gymnasiet erbjuds att gemensamt läsa en bok och sedan diskuterar tillsammans i grupp. Under en bokcafékväll delger deltagarna varandra berättelserna och de reflektioner som de ger upphov till. Samtalet handlar också om den gemensamma läsoplevelsen i sig. Under 2018 kommer detta erbjudas och prövas i tre klasser på Karolinska gymnasiet estetiska program med tre svensklärare en gång per termin. De lärarresurser som behövs för genomförandet handlar om att initiera och stimulera till deltagande och att medverka under några timmars samtal. Dessutom kommer projektledaren arbeta med en utvärdering av denna satsning i samarbete med Örebro universitet och sammanställa en rapport om resultatet och ge förslag till vidare arbete med denna fråga. Ytterst ansvarig för genomförande och uppföljning är rektor tillsammans med projektledare på skolan

Mål

Att öka läsningen av skönlitteratur och stimulerande samtal mellan elever och vårdnadshavare. Denna satsning ska bidra till att elever fortsätter läsa mer böcker och att metoden gynnar det goda samspelet och dialogerna med vårdnadshavare,

samt att den stimulerar till fortsatt läsning under gymnasietiden och framgent i livet. När elever uppmuntras och tränas i läsande gynnas också kunskapsutvecklingen i alla ämnen, vilket i sig leder till ökad måluppfyllelse.

2018

Vilka aktiviteter har genomförts inom ramen för satsningen år 2018

- Läsning i fyra olika klasser i åk 1 på Estetiska programmet
- Läsgrupper med elever och vårdnadshavare
- Kvällsaktivitet med 60 elever och vårdnadshavare, där de lästa böckerna redovisades genom samtal och reflektion
- Planeringsmöten om litteratur tillsammans med skolans bibliotek

Indikationer på att satsningen har fungerat

- Flera elever önskar en fortsättning av projektet under åk 2
- Flera av läsgrupperna pratar om att fortsätta läsa på egen hand
- Projektet har spridit sig på skolan bland andra lärare och elever
- Läsintresset har ökat
- Genomfört novelltävling för fjärde gången med rekordmånga bidrag, samt att Medieprogrammet har inkluderats i form av fotobidrag till novellerna.

Vilka effekter (kort-och långsiktiga) förväntas om satsningen skalas upp?

Kortsiktiga mål

- Ökad måluppfyllelse under gymnasietiden
- Medverka i Örebro Universitets forskning för att kunna förfinas verksamheten

Långsiktiga mål

- Livslånga läsvanor hos eleverna
- Kunna förmedla ett bra förhållningssätt när det gäller läsutveckling
- Modifiering av förutsättningarna för att inkludera elever och föräldrar med invandrarbakgrund

Övrigt

- Har varit i kontakt med Örebro universitetet och kommer ingå med projektet i deras forskning.
- Deltagit i kommunens Kvalitetskonferens med två föreläsningar om projektet. Detta genererade i ett reportage på *Pedagog Örebro* och dess hemsida.

Satsningen implanteras och finansieras av medel från skolan.

Learning study på Adolfsbergsskolan

Beslutades: februari 2018

Medel: 514 tkr

Pågår: 2018

Ansvarig: Victoria Svensson

Learning study är en metod som ursprungligen kommer från Japan och har där använts framgångsrikt av lärare i många år. Utmärkande för en Learning study är att den är integrerad i det vardagliga arbetet, är fokuserad på ett specifikt kunnande som eleverna ska utveckla, inkluderar insamling och kollektiv analys av data om elevernas lärande och undervisningen samt har en teoretisk förankring i variationsteorin. En Learning study börjar med att de deltagande lärarna kommer överens om ett lärandeobjekt. Ett lärandeobjekt kan vara en kunskap eller förmåga som eleverna förväntas utveckla men främst något som lärarna upptäckt att eleverna har svårt för att lära sig, exempelvis ett räknesätt i matematik. En Learning study består av en tydlig metod i åtta steg som lärarna följer. Med Learning study i kombination med pulshöjande aktivitet i skolan vill Adolfsbergsskolan öka elevernas kunskaper och välbefinnande och därigenom stärka skolresultaten så att fler elever når högre måluppfyllelse. Adolfsbergsskolan skulle vilja genomföra en satsning med lärandeobjekt inom ämnena idrott och matematik. För att genomföra detta behöver ansvariga lärare få avsätta tid till arbetet.

Mål

Learning study i kombination med pulshöjande aktivitet är ett sätt att skapa förutsättningar för att nå målet att öka elevens kunskaper och därigenom stärka skolresultaten i kommunen så att fler elever når kunskapsmålen, fullföljer gymnasiet och klarar sig väl efter avslutade studier. Ett delmål är också att utveckla det kollegiala lärandet.

2018

Genomförda aktiviteter:

- Lärare har utvecklat sitt kollegiala lärande.
- Lärare har genomfört och undersökt om pulshöjande aktivitet kan öka elevernas koncentrationsförmåga och välbefinnande i skolan.
- Lärarna har löpande haft pulshöjande aktivitet med eleverna efter planering.
- En klass har haft pulshöjande aktivitet en gång i veckan, en klass har haft aktiviteten två gånger i veckan och en klass har haft aktiviteten tre gånger i veckan. Förtest har genomförts med elever, intervjuer har genomförts med elever samt lärare och även vårdnadshavare har varit delaktiga i projektet som planerat.

Indikationer på att satsningens aktiviteter gett effekt i enlighet med de uppsatta målen

En enkätstudie har genomförts med vårdnadshavare och elever vilket visar på att:

- Eleverna mår bättre och uttrycker själva att de har mindre ont i magen, lättare att somna på kvällen och har en ökad trivsel i sin klass.

- Vårdnadshavarna uttrycker bland annat att de upplever att sitt barn har mycket bättre koncentration under lektionerna.
- Vårdnadshavare upplever att barnen tycker att det är roligare att gå till skolan när de har pulspass. Barnen vill göra saker när de kommer hem.
- Lärare upplever att eleverna kommer till oss med glädje och är motiverade att komma till skolan.
- En del barn med särskilt stöd kommer tidigare på morgonen och vill hjälpa till att plocka fram material.
- Vi har även barn i de kammungemensamma undervisningsgrupperna som är med och gynnas av detta. Dessa barn blir också mer motiverade och blir trötta och får bättre koncentration.

Vilka effekter (kort-och långsiktiga) förväntas om satsningen skalas upp?

- Om fem år har vi fått i gång fysisk aktivitet på hela Adolfsbergsskolan F-9 för att förebygga och främja hälsa och skapa en bättre koncentrationsförmåga och ökad måluppfyllelse hos alla våra elever.
- Vårt långsiktiga mål är att pulshöjande aktivitet ska implementeras i vår ordinarie verksamhet i ett F-9 perspektiv. Vi är ännu mer övertygade efter att vi genomfört detta pilotprojekt att den forskning som finns inom området stämmer.

Övrigt

- Delen gällande pulshöjande aktivitet har genomförts till sin helhet.
- På grund av att handledaren tillika ansvarig (rektor) i projektet valt att fortsätta sin tjänst hos en annan arbetsgivare så blev delen gällande Learning study inte av. Detta hände under vecka 35. Lärarna har dock arbetat kollegialt med detta projekt från februari till september och lärarna i idrott och hälsa har fortsatt sitt kollegiala lärande ända fram till pilotprojektets avslutande.

Adolfsbergsskolan fortsätter med rörelsesatsningen i egen regi.

Rörelsesatsning- Brickebacken skola

Beslutades: mars 2018

Medel: 76 tkr

Pågår: 2018

Ansvarig: Katarina Wallströmer, rektor, Lena Hokfors, skolsköterska

När det gäller elevernas måluppfyllelse i matematik visar Brickebackens skola generellt låga resultat. De kartläggningar som genomförts visar att det finns en stor spridning mellan eleverna. Det tar lång tid innan eleverna erövrat grundläggande kunskaper. Resultat vid Nationella prov i årskurs tre visar att en stor grupp elever saknar tillräckliga kunskaper att bygga vidare matematikkunskaper på. Av den anledningen vill man nu prova en fortbildningssatsning inom rörelse och dess påverkan på inläring med fokus på matematik. Studier av hur fysisk träning påverkar skolprestationer visar att det finns ett positivt samband mellan högintensiv träning och förbättrade skolprestationer. Bland annat har forskare gjort studier på barn mellan 4-18 år och funnit förbättringar på perceptuell förmåga, problemlösningsförmåga och matematisk förmåga. Det finns också studier som visar på klassrumsträning med hög puls och ökad uppmärksamhet hos eleverna. Satsningen riktar sig till elever på hela skolan F-6. Ansvarig för genomförande och uppföljning är rektor och lärare tillsammans med skolans elevhälsoteam.

Mål

Rörelsesatsningen förväntas ge ökat intresse och motivation för matematik hos alla elever, högre måluppfyllelse hos skolans nyanlända elever, ökade kunskaper och stärkta skolresultat med sikte på högre måluppfyllelse i matematikämnet.

2018

Vilka aktiviteter har genomförts inom ramen för satsningen år 2018

- Föreläsning för all personal från www.balanseradebarn.se, ("motorikens påverkan för inläring"). där teori, forskning och praktiska övningar vävdes samman i en workshop.
- Efter avslutad föreläsning startade pedagogerna sitt arbete
- Föreläsning för all personal av Simon Kyaga, forskare och överläkare i psykiatri.
- Fyra stycken pedagoger / fritidspedagoger har varit på en 2-dagarsutbildning (steg 1) "Träning i livet" (se www.balanseradebarn.se).
- Kontakt och start på samarbete med Ölif för att ha rörelseaktiviteter på raster förutom bollspel.
- Rörelsesatsningen har regelbundet utvärderats av personalen
- Rörelsesatsning med exempelvis filmer, styrkeövningar, tabataövningar och avslappning vid minst tre tillfällen per vecka.

Indikationer på att satsningen har fungerat

- Eleverna har i sina utvärderingar gett uttryckt att övningarna är roliga och att projektet är bra.

Effekter som uppmärksammats är:

- **Årskurs F-1:** Ökad koncentration och uppmärksamhet hos de yngsta eleverna. Eleverna har förbättrat sina grovmotoriska färdigheter gällande grundrörelser som åla, krypa, hoppa, kasta.
- **Årskurs 2-3:** Ökad förmåga till koncentration och uppmärksamhet. Flertalet elever går mer fokuserat in i skolarbetet efter ett rörelsepass. Rörelsepassen bidrar till bättre energinivå hos eleverna under efterföljande arbetspass, effekterna märks särskilt under långa arbetspass.
- **Årskurs 4-6:** Ökad koncentration i skolarbetet efter rörelsepasset. Det har uppmärksammats att ett antal elever fått ökade grovmotoriska färdigheter. Enstaka elever uppvisar stor skillnad gällande grovmotorik. Eleverna upplevs generellt piggare och mer alerta.
- **Årskurs 1-6 D:** (Kommungemensam särskild undervisningsgrupp för elever med autismdiagnos). Ökat intresse av att röra på sig. Eleverna efterfrågar rörelsepasset. Ökad koncentration efter ett pulshöjande rörelsepass.
- **Fritidshemmet:** Rörelseövningar, främst i form av rörelsefilmer med dans/övningar har varit ett inslag på rasterna. Många elever har deltagit i aktiviteten. Rastpersonal upplever att elever, oavsett fysiska förutsättningar, deltar i dans/rörelse till musik. Rastaktiviteten har bidragit till att eleverna känner ökad samhörighet och gemenskap under rasterna.

Vilka effekter (kort-och långsiktiga) förväntas om satsningen skalas upp?

- En generell höjning av koncentration och motivation till skolarbete i samtliga grupper och klasser.
- Grovmotoriken utvecklas
- Elever med specifika svårigheter behåller koncentrationen längre.
- Ökad gemenskap i klasser och grupper samt mellan klasser och grupper.
- Satsningens effekter på lång sikt; mäta mot resultat på nationella prov för åk 3 och 6, screeningar och bedömningsstöd i samtliga klasser och grupper.

Målet med rörelsesatsningen är att öka måluppfyllelsen för samtliga elever och att den största höjningen ska ske i ämnet matematik och hos nyanlända elever. Detta kommer att göras under VT19 för att ytterligare förstärka insatserna:

- **Ökat intresse och motivation för matematik hos alla elever:** Genom att lägga in ett rörelsepass innan varje matematiklektion för alla klasser och grupper för att testa om det skapar en bättre koncentration och motivation hos våra elever.
- **Bättre resultat på prov:** Genom att lägga ett rörelse- eller avslappningspass innan nationella prov för åk 3 och 6 ge förutsättningar för en ökad koncentration under provtillfället.

- Avslappning innan lunch och i samband med start av musik och slöjd.
- **Mer rörelse och gemenskap på raster:** Genom att erbjuda fler och mer rörelseinriktade aktiviteter på främst lunchrasten, tillsammans med Ölif. Utbildning och planering tillsammans med Ölif och fritidspedagoger kommer genomföras.
- **Eget rörelseschema för elever med specifika svårigheter:** En del av våra elever har större behov än andra av att få röra sig med jämna mellanrum. Om vi hjälper dem att lägga in rörelsepass på deras individuella scheman blir det lättare för dem att behålla fokus och koncentration.

Övrigt

- Behöver bli bättre på att mäta, följa upp och utvärdera de olika insatserna.
- Önskan om studiebesök på en annan skola som lyckats mycket bra med detta.
- Fortsätta utveckla bra rastaktiviteter med förutsättningar för lek och rörelse.
- En viktig del är en god samverkan mellan fritids, skola och f-klass under rasten.
- Rasttid kan utvecklas till en pedagogisk verksamhet med leken som röd tråd.
- Målet är att motverka utanförskap, förebygga mobbning och kränkande behandling samt att verka för en jämlik skola där alla kan delta utifrån sina förutsättningar.
- Under 2019 skulle piloterna för projektet även kunna erbjudas en steg 2-utbildning inom samma projekt. En ny pilot till åk 4-6 behöver också utbildas.
- Behöver tillskott av resurser för att kunna köpa in mer material, främst till rastverksamhet men även till fritidshemmen.

Pedagogisk handledare

Beslutades: september 2017

Medel: 432 tkr

Pågår: 2017, 2018

Ansvarig: Marita Forss

Förskolorna i Baronbackarna har utifrån sitt systematiska uppföljningsarbete identifierat behovet av en pedagogisk handledare som kan handleda personalen i det systematiska kvalitetsarbete men också handleda enskilda pedagoger utifrån pedagogernas behov. Ett av utvecklingsbehoven är också den pedagogiska dokumentationen. En pedagogisk handledare har anställts på 50 % för uppdraget. Handledaren kan gå ut i arbetslagen och utifrån det specifika arbetslagets behov anpassa handledningen med syfte att gynna barnens utveckling och skapa möjlighet för en likvärdig förskola.

Mål

En pedagogisk handledare ska handleda personalen i det dagliga arbete och därmed skapa bra förutsättningar för en god undervisning i förskolan för alla barn. Dessutom höjs attraktiviteten inom kompetensförsörjningen då man som pedagog erbjuds handledning vilket bidrar till att personal söker sig till området allt stannar i området.

2017

Under 2017 har följande aktiviteter genomförts:

- Pedagogisk handledare på 50 procent har anställts, handleder 12 arbetslag. Ca 40 pedagoger
- Varje avdelning har fått handledning en gång i månaden under sin reflektionstid
- Enskild personal har fått handledning utifrån behov
- Föreläsningar på studiedagar
- Ledning av pedagogiska träffar där det kollegiala lärandet görs möjligt
- Verksamhetsbesök med återkoppling
- Hjälpt i dokumentationsarbetet samt stöd i den pedagogiska dokumentationen
- Specifika uppdrag direkt från förskolechef

2018

Vilka aktiviteter har genomförts inom ramen för satsningen år 2018

- Varje avdelning har fått handledning minst en gång i månaden under sin reflektionstid.
- Enskild personal har fått handledning utifrån behov.
- Mentorskap för nyanställd.
- Föreläsningar på studiedagar internt samt på den gemensamma lärardagen 2018.
- Planering och ledning av pedagogiska träffar.
- Verksamhetsbesök med återkoppling.
- Hjälpt i dokumentationsarbetet samt stöd i den pedagogiska dokumentationen.
- Specifika uppdrag direkt från förskolechef.

Indikationer på att satsningen har fungerat

- En ökad dokumentation medvetenhet kring det systematiska kvalitetsarbetet.
- En ökad förståelse för vikten av den pedagogiska dokumentationen.
- Personalen använder undervisnings-begreppet i sina reflektioner och planeringar.
- Effekter i Unikum genom att personalen tydligare beskriver undervisning och barns utveckling och lärande.

- Personalen frågar efter stöd och ser den pedagogiska handledaren som en tillgång.
- Det projekterande arbetssättet har utvecklats vilket gynnar barnens möjligheter till utveckling och lärande. De får öka sin egen kreativitet, de blir lyssnade på och de vill förmedla sig vilket gör att språket utvecklas.

Vilka effekter (kort-och långsiktiga) förväntas om satsningen skalas upp?

- Om satsningen skalas upp/ fortsätter kommer kvaliteten i utbildningen att kunna fortsätta att utvecklas. Genom handledning och stöttning i grupper eller enskilt kommer kvaliteten i undervisningen, dokumentationerna, reflektionerna att öka. Det kommer även gynna kompetenshöjning av personal då arbetet/processerna som vi startat kan fortgå. Det är barnen som i slutänden får högre kvalitet på sin utbildning och får ett ökat lärande. Vilket ökar deras möjligheter till att klarar målen i skolan.
- Målet är att barnen ska möta en utbildning med hög kvalitet och för att det ska ske krävs reflekterande och analyserande personal, vilket den pedagogiska handledaren bidrar till.
- I vår övergripande organisation samarbetar förskolechef med specialpedagog, socialpedagog och pedagogisk handledare för att samordna och organisera vilka insatser som ska ske.

Övrigt

- Stött på rädslor från personal när en handledare kliver in i arbetsgruppen. Det har tagit tid att trygga personalen och få dem att söka stöd, har pratat mycket om det i olika sammanhang. Samtalen har varit viktiga för att öka förståelsen för varför handledning behövs och vad de kan använda den till.

Örebromodell för jämlik förskola

Beslutades: september 2017

Medel: 425 tkr

Pågår: 2018, 2019

Ansvarig: Annica Johansson

Förskolan Kastanjen har utarbetat en Örebromodell för jämlik förskola och kommer nu att vidareutveckla denna modell för förskolor, att använda som stödmaterial i utvecklingsarbetet kring normkreativitets- och jämlikhetsfrågor. Modellen baseras på bland annat barnkonventionen, diskrimineringsgrunderna samt läroplanen och är till för att inspirera fler förskolor till ett fördjupat arbete med allas lika värde, mänskliga rättigheter, likabehandling och bemötande. Detta leder i sin tur till att barnen blir trygga individer med god självkänsla. Förutsättningarna för att utveckla denna modell är att två projektledare tillika pedagoger är anställda på deltid för att arbeta med att utveckla och implementera modellen inom andra förskolor.

Mål

Att aktivt främjar lika rättigheter och möjligheter för den enskilde individen samt även i det förebyggande arbetet i verksamheten för att förhindra kränkande behandling.

2018

Vilka aktiviteter har genomförts inom ramen för satsningen år 2018

- Rekryterat vikarier för att kunna genomföra projektet
- Modellen har vidareutvecklats
- Implementering av modellen till sju närliggande förskolor i Hovsta/Dylta området
- Projektledarna har handlett 27 arbetslag och 90 medarbetare på dessa förskolor
- Projektledarna har skrivit en handbok för pedagoger samt ett temahäfte för var tema (sex stycken)
- Nätverksgrupper med fyra träffar per läsår. Inför träffarna har medarbetarna läst litteratur och sedan diskuterat dessa.
- Projektledarna har utformat mallar för handlingsplan, pedagogiska planeringar och för redovisning av de olika temaområdena med syfte att förenkla arbetet med modellen på förskolorna
- Nära samarbete med de berörda förskolornas förskolechefer
- Gemensamma föreläsningar där projektledarna föreläst för samtlig personal i detta område
- 30 pedagoger har gått en HBTQ-utbildning som RFSL arrangerade
- Föreläst på *Mycket bättre tillsammans* konferensen för att inspirera andra till samma arbete
- Kontinuerlig utvärdering och analysering av arbetet. Exempelvis projektstatusrapporter som har skrivits varje dag, samt kartläggning och avstämningssamtal med varje arbetslag.

Indikationer på att satsningen har fungerat

- Förändring i hur barnen talar och agerar inför varandra
- Barnens förhållningssätt har förändrats till ett mer normkreativt och öppet förhållningssätt.
- Barnen löser konflikter på ett konstruktivt sätt i större utsträckning än förr
- Barnen är omtänksamma med varandra
- Barnen leker i blandade konstellationer (ej kategoriserat efter exempelvis kön, ålder osv)
- Positiv respons genom utvärdering från vårdnadshavare
- Arbetet med barnen har fått spridning till vårdnadshavare
- Barnens självkänsla har utvecklats. Detta tar sig uttryck i att de säger stopp, löser konflikter och vågar stå upp för sin sak.

- Barnen är medvetna om rättigheter över sin kropp och är tydliga med vad de vill/inte vill
- Barnen är trygga i såväl ute- som inne miljö
- Pedagogerna har utvecklats både som team och individer
- Förskolecheferna upplever en positiv utveckling på verksamheterna
- Pedagogerna har utvecklat sitt förhållningssätt gällande normkreativitet

Vilka effekter (kort-och långsiktiga) förväntas om satsningen skalas upp?

- Möjliggöra spridning till andra förskolor i Örebro kommun
- Pedagoger blir medvetna om sitt förhållningssätt och får vidareutvecklas i sin yrkesroll där jämlikhet och normkreativitet är en naturlig del i arbetet.
- Möjlighet att anpassa modellen till fritidshem, förskoleklass och skola.
- Leder till en förskola, skola och samhälle där barn och vårdnadshavare accepterar och respekterar varandras olikheter

Övrigt

Att projektet från början skulle pågå i ett år har upplevts som ett hinder både för projektledare och pedagoger, det kan i vissa fall begränsat pedagogernas engagemang.

Den chef som ansökte om projektet, hann sluta innan projektet drogs igång, vilket medförde att de andra cheferna fick ”ärva” ett projekt som de själva inte har varit med om att utarbeta. Ett utvecklingsarbete måste få ta tid att etablera sig, vilket gör det angeläget att fortsätta arbetet med Örebro modellen på våra förskolor.

Denna satsning förlängs under våren samt implementeras under hösten med medel från KS via kommunstyrelseförvaltningens arbete med jämställdhet.

Digital språkande i förskolan

Beslutades: september 2017

Medel: 130 tkr

Pågår: 2017, 2018

Ansvarig: Mari Engman

Förskolan Leklustan har sett ett behov av en satsning på en digital ateljé inklusive kompetensutveckling för att stärka pedagogernas tekniska kunskaper samt fördjupning i pedagogiska tankar och idéer för denna miljö. De digitala verktygen tillför, förstärker och gestaltar kommunikation mellan barnen och blir på så sätt en viktig del i deras erfarenheter, utveckling och lärande. En förutsättning för att grundlägga en språkutveckling är en meningsskapande kommunikation vilket de digitala verktygen kan bidra till.

Mål

Att förstärka den grundläggande språkutvecklingen hos barn i förskolan.

2017

Under år 2017 har följande aktiviteter genomförts:

- Aktuella lokaler har utrustats med digitala verktyg, möjligheter till mörkläggning m.m.
- Olika typer av övrigt material samlas in och provas
- Kompetensutveckling/kurs på 3 dagar för ansvariga pedagoger har genomförts under hösten.
- Nätverksträffar för ansvariga pedagoger har kommit igång och planering för fortsättning av dessa under vårterminen, ligger utlagt en gång/månad.
- Kontakter med universitetet (RUC) har tagits i syfte att få stöd i dokumentation, reflektion, analys och uppföljning av vårt arbete i de digitala ateljéerna.
- De digitala ateljéerna används dagligen i verksamheten.

2018

Vilka aktiviteter har genomförts inom ramen för satsningen år 2018

- Utrustning av lokaler samt införskaffande av material
- Kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte genom nätverkande
- Fördjupning av vår egen förståelse genom dokumentation och reflektion utifrån barnens möten i den digitala miljön
- Förkovring av litteratur och texter med anknytning till digitalt arbete och kommunikation.

Indikationer på att satsningen har fungerat

- Barnen har en större tillgång till det digitala språket
- Det digitala verktyget har tillfört, förstärkt och gestaltat kommunikation mellan barnen och blivit en viktig del i deras erfarenheter, utveckling och lärande.
- Det digitala språket har bidragit till ett kommunikativt möte mellan barnen och deras olika uttryck.
- Ökad medvetenhet och nyfikenhet hos kollegorna.

Vilka effekter (kort-och långsiktiga) förväntas om satsningen skalas upp?

- Vi förväntar oss en fortsatt positiv utveckling av det redan påbörjade arbetet.
- Kompetensutveckling för pedagogerna genererar mer teknisk kunskap.
- Kollegialt lärande inom digitalt språkande genom workshops, diskussionsforum och handledning.

- Handleda och stötta andra förskolor i ovanstående arbete samt även ta emot studiebesök och inspirera på lärardagarna.
- Kommunikation som är centralt i arbetet med digitala utvecklingsarbetet.
- Språkförståelsen blir stärkt.
- Stöd till barn som inte äger det verbala språket i så stor utsträckning samt möjlighet till språkutveckling kring ord och begrepp men också en stärkt identitetsutveckling.

Teknik som gemensam utvecklingsarena

Beslutades: september 2017

Medel: 391 tkr

Pågår: 2017, 2018

Ansvarig: Agneta Magnestrand

Förskolecheferna för Lillåns fyra förskolor har identifierat ett utvecklingsbehov inom teknikområdet för sina pedagoger. Satsningen bygger på att man anställt en teknikpedagog med uppdraget att handleda pedagogerna samtidigt som man erbjuder barnen aktiviteter inom ämnet teknik. På detta sätt kan teknikintresset väckas hos både barn och vuxna och det kollegiala lärandet får utrymme. Ett samarbete kan komma att ske med Komtek.

Mål

Att väcka och fördjupa teknikintresset samt utveckla kreativitet vilket bidrar till att varje enskilt barn får en bättre grund att utgå ifrån när det gäller samspel, språkutveckling, förmåga till logiskt tänkande och ämnet teknik. Satsningen kopplas också till ett ökad kollegialt lärande mellan lärare.

2017

Under år 2017 har följande aktiviteter genomförts:

- En utbildad teknikpedagog har anställts på 50 %. Pedagogen arbetar, enligt ett schema, på alla fyra förskolor både med handledning av kollegor men även i ett direkt arbete med barnen.

2018

Vilka aktiviteter har genomförts inom ramen för satsningen år 2018

- Verksamheten leds av teknikpedagogen som handleder pedagogerna och finns med barnen vid vissa bestämda tidpunkter. Satsningen fungerar som en språngbräda till en röd tråd från förskola till skola. Både barn och pedagoger, från förskola och skola, ska kunna samlas runt detta som en gemensam mötesplats.

Indikationer på att satsningen har fungerat

- Det projektinriktade arbetssättet har utvecklats och tekniken har blivit en del i detta.

- Arbetslagen på förskolorna efterfrågar teknikpedagogen i arbetet med teknikfrågor och det har blivit en viktig del i verksamheten. Både pedagogerna och barnen har utmanats i och utvecklat sitt arbete med teknik.

Vilka effekter (kort-och långsiktiga) förväntas om satsningen skalas upp?

- Medvetenheten och nyfikenheten kring arbete med teknik i förskolan ökar och ju mer pedagogernas och barnens kunskaper ökar desto mer kunskaper och utmaningar efterfrågas. Nivån och svårigheterna blir högre ju mer de lär sig och kraven på kompetens hos pedagogerna ökar. En teknikpedagog är ett stöd för pedagogerna och denne kan tillföra spetskompetens och hjälpa till med aktuell forskning och inspiration.
- Den röda tråden mellan övergången förskola-skola sker främst i möten mellan pedagoger. I nätverk har frågan kring arbete med teknik lyfts men ett utvecklingsområde är att utöka samarbetet.

Pedagogisk handledare förskolor Väster

Beslutades: september 2017

Medel: 382 tkr

Pågår: 2017, 2018

Ansvarig: Inger Sjöbäck

Förskolecheferna på centrala väster har utifrån sitt systematiska uppföljningsarbete identifierat behov av en pedagogisk handledare som kan handleda personalen i det systematiska kvalitetsarbete men också handleda enskilda pedagoger utifrån pedagogernas behov. Ett av utvecklingsbehoven är också den pedagogiska dokumentationen. En pedagogisk handledare har anställts på 50 % för uppdraget där det bland annat ingår att handleda pedagogerna i pedagogisk dokumentation, vilket i sin tur leder till att man synliggör barnens behov, lärande och utveckling.

Mål

En pedagogisk handledare ska handleda personalen i det dagliga arbete och därmed skapa bra förutsättningar för en god undervisning i förskolan för alla barn. Dessutom höjs attraktiviteten inom kompetensförsörjningen då man som pedagog erbjuds handledning vilket bidrar till att personal söker sig till området alt. stannar i området.

2017

Under år 2017 har följande aktiviteter genomförts:

- Kontinuerlig handledning på reflektionstid i arbetslagen med fokus på det systematiska kvalitetsarbetet (reflektionsmaterial ”Från nyläge till nuläge material”) och barns språkutveckling. Alla arbetslag kommer att ta del av handledningen med syfte att öka kvaliteten i undervisningen.
- Handledningstillfällen i den dagliga verksamheten. Denna handledning sker dels utifrån kartlagda behov från förskolechef samt utifrån arbetslagens egna initiativ.

- Pedagogiska handledare har även i uppdrag att göra våra planer och reflektionsmaterial användarvänliga för pedagogerna. Detta sker dels genom omarbetning av materialet, men även genom konkret handledning för att implementera planer och material.
- Nätverksträffar där pedagogerna möts över förskolorna, där fokus har varit på Intraprenadens prioriterade mål. På nätverksträffarna skapas möjligheter för pedagogerna att reflektera tillsammans kring den egna undervisningen och lyfta diskussioner kring barns språkutveckling och hur vi kan bidra till att utveckla den.

2018

Vilka aktiviteter har genomförts inom ramen för satsningen år 2018

- Kontinuerlig handledning på reflektionstid i arbetslagen med fokus på det systematiska kvalitetsarbetet (reflektionsmaterial ”Från nyläge till nulägematerial”) och barns språkutveckling. Alla arbetslag kommer att ta del av handledningen med syfte att öka kvaliteten i undervisningen.
- Utifrån behov läggs handledningstillfällen i den dagliga verksamheten. Denna handledning sker dels utifrån kartlagda behov från förskolechef samt utifrån arbetslagens egna initiativ.
- Pedagogiska handledare har även i uppdrag att göra våra planer och reflektionsmaterial användarvänliga för pedagogerna. Detta sker dels genom omarbetning av materialet, men även genom konkret handledning för att implementera planer och material.
- Nätverksträffar där pedagogerna möts över förskolorna, med fokus på Intraprenadens prioriterade mål. På nätverksträffarna skapas möjligheter för pedagogerna att reflektera tillsammans kring den egna undervisningen och lyfta diskussioner kring barns språkutveckling och hur vi kan bidra till att utveckla den

Indikationer på att satsningen har fungerat

- Medvetenheten hos pedagogerna höjs.
- Förståelsen av att systematiskt dokumentera utbildningen ger en högre kvalitet genom att det är lättare kan utvärdera och analysera vår utbildning och undervisning i det dagliga arbetet. Analysen leder till åtgärder.
- Förmågan att reflektera över det egna arbetet och de val som görs i undervisningen har ökat både hos enskilda pedagoger och på avdelningar.
- Vi ser att vårt gemensamma kvalitetsarbete har bidragit till en mer jämlik förskola och hjälper till att stärka alla avdelningar och förskolor i deras utvecklingsarbete.

Vilka effekter (kort-och långsiktiga) förväntas om satsningen skalas upp?

- Ökad kvalitet ger ökad likvärdighet.
- Förväntad effekt av satsningen är ökad kvalitet i undervisningen genom ökad reflektion och ett utvecklat systematiskt kvalitetsarbete. När vi ökar vår lägsta kvalitet ökar vi förskolornas förmåga att ge en likvärdig utbildning vilket gynnar barn i socioekonomiskt svaga områden.
- Genom att fokusera på barns språkutveckling i handledningen får det positiva effekter för barnens utveckling.
- Förskolechef arbetar med utbildningen som helhet och pedagogisk handledare arbetar med förståelsen av uppdrag.
- Genom handledning och kontinuerlig dokumentation av förskolornas arbete skapas det en gemensam begrepps- och ordförståelse. Handledaren guidar arbetslagen att utveckla sin förståelse för uppdraget och våra styrdokument.

Handledning förskolor Brickebacken/Marieberg

Beslutades: september 2017

Medel: 300 tkr

Pågår: 2017, 2018

Ansvarig: Anna-Lena Miramadi

Förskolorna i Marieberg och Brickebacken har inlett ett kollegialt lärande genom handledning inom förskolans och förskollärares uppdrag utifrån målen i förskolans läroplan. Syftet är att bedriva en ännu bättre verksamhet som gynnar barnen i sin utveckling under de viktiga förskoleåren. Det finns ett behov av en långsiktig kompetensutveckling.

Mål

Ett kollegialt lärande mellan förskolor/förskollärares uppdrag ska leda till ännu bättre förutsättningar för de pedagogiska relationerna mellan barn och förskolepersonal vilket gynnar barnens lärande och en likvärdig förskola.

2017

Under år 2017 har följande aktiviteter genomförts:

- Personal har lyssnat till Per Bernemyr. Föreläsningen utgick från frågeställningen ”Vad är en förskola i vår tid”.
- Handledningsgrupper med pedagoger från de olika förskolorna (ca 30 personer) har möts under tre tillfällen under hösten 2017

2018

Vilka aktiviteter har genomförts inom ramen för satsningen år 2018

- 9 handledningstillfällen med Per Bernemyr. Medarbetare från alla förskolor har deltagit i handledningen.

- Föreläsningen med Per Bernemyr för all personal vid två tillfällen under 2018, samt är bokad till ett tredje tillfälle under vårterminen 2019.
- Studiedag på Loka Brunn för all personal i området där deltagarna i handledningen redovisat sina erfarenheter samt vilka förändringar i arbetssätt det medfört för dem. Vi var i Loka Brunn vid det tillfället.
- Bokad Ann. S. Pihlgren till en föreläsning för all personal om den reviderade läroplanen och om undervisningsbegreppet i förskolan.
- Köpt in samt läst pedagogisk litteratur, som deltagarna sedan diskuterat och reflekterat över.

Indikationer på att satsningen har fungerat

- Medarbetarna som deltagit i handledningen uppger att de förändrat sitt sätt att tänka runt arbetet i förskolan och att det fått positiva effekter för deras arbetssätt.
- Medarbetarna uppskattar möte och utbyte med pedagoger från andra områden i Örebro, vilket de vill fortsätta med.
- Medarbetarna som deltagit i föreläsningar och litteraturseminarier uppger också att de upplevt det positivt, vilket de vill fortsätta med.
- Positiva förändringar i medarbetares arbetssätt och pedagogiska reflektioner.

Vilka effekter (kort-och långsiktiga) förväntas om satsningen skalas upp?

- Utöka antalet handledningsgrupper för att få ett bättre resultat
- Litteraturseminarier samt dialoggrupper med deltagare både från Marieberg och Brickebacken.
- En mer likvärdig förskola i Örebro kommun
- Utbyte av erfarenheter

Processtödjare

Beslutades: september 2017

Medel: 100 tkr

Pågår: 2017, 2018

Ansvarig: Ann Forsberg

Lundbyskolans rektor och personal har identifierat tre prioriterade utvecklingsområden för skolan.

Värdegrund: Alla elever ska känna trygghet, arbetsro och arbetsglädje. Nolltolerans ska gälla mot kränkande behandling.

Kunskaper: Metoder och arbetssätt. Elevernas kunskapsresultat ökar genom fokuserat och prioriterat arbete i relation till prioriterad kompetensutvecklingsinsats inom formativ bedömning, språkutvecklande arbetssätt och IKT – verktyg för inkluderande undervisning.

Organisation: Att säkra upp en skol- och fritidshemsverksamhet som samverkar för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande.

Nu ses ett behov av stöd i processen inom dessa ovanstående områden.

Mål

Satsningen ska bidra till att varje pedagog utvecklar en bredare repertoar av verktyg och metoder för att utveckla undervisningen vilket i sin tur ska leda till att alla elever når kunskapskraven i alla ämnen.

2017

Under år 2017 har följande aktiviteter genomförts:

- En processtödjare har anställts

2018

Vilka aktiviteter har genomförts inom ramen för satsningen år 2018

- För att skapa trygghet och studiero har rekrytering av korridorsvakt gjorts.
- Kompetensutvecklingsinsats – lärare ges professionshandledning utifrån undervisningsrelaterade utmaningar. Arbetet utgår från forskning och evidensbaserade metoder.
- Kompetensutvecklingsinsats – lärare ges föreläsningar och workshops kring:
 - Processledning elevhälsans organisation
 - Workshop Growth mindset
 - Tema återkoppling
 - Extra anpassningar, utredning och åtgärdsprogram
 - Åtgärdande arbete – identifiera elevers behov
 - Trygghet och studiero
- Utökat elevhälsan genom att anställt både speciallärare och skolsköterska på heltid.

- Evidensbaserade sätt att arbeta med elever för att nå högre måluppfyllelse, få personalen att tänka i delvis nya mönster.
- Diskussioner för att förnya undervisningen, byggd på färsk forskning.
- Upplägget utgick en hel del från specialpedagogiska tankar.
- Diskussioner i arbetslag för att hitta strategier för saker som behövde förändras och utvecklas.
- Utbildning i Stockholm för att kunna handleda kollegialt lärande.

Vilka effekter (kort-och långsiktiga) förväntas om satsningen skalas upp?

- Ett tvålärarsystem skulle gynna elever och också stärka pedagogerna i sin utveckling vad gäller samarbete och kollegialt lärande. Detta innebär att två lärare planerar, undervisar och samarbetar och har ett gemensamt ansvar i och utanför klassrummet.
- Lärare får möjlighet att regelbundet dagligen reflektera och samarbeta kring, både spontana situationer som uppstår, och i en mer långsiktig planering se elevernas styrkor och vad som behöver utvecklas.
- Det blir en lugnare miljö för både lärare och elev samt att arbetsbelastningen minskar för pedagogerna. Pedagogerna får större möjlighet att se varje elev så att den kan utvecklas så långt som möjligt.
- Mindre klasser gör också att varje elev ges möjlighet att bli sedd och hörd på ett helt annat sätt.
- Läraren har möjlighet att anpassa, både omfång och material, till eleverna om antalet är färre.
- Sju träffar (kompetensutvecklingsinsatser) har anordnats under hösten de har inbegripit:
 - ✓ Professionshandledning utifrån undervisningsrelaterade utmaningar
 - ✓ Kompetensutvecklingsinsats om:
 - Fem steg till formativ bedömning i klassrummet
 - Effektiv återkoppling – growth mindset
 - Kan de inte bara skärpa sig? Information om funktionsnedsättningar och tips om hur man som pedagog kan ta bort hinder för lärande.
 - Motivationshöjande pedagogik
 - Vilken roll spelar formativ bedömning för skolans förmåga att öka antalet elever med ökad måluppfyllelse?

Gemensam syn och kvalitet på två skolor

Beslutades: september 2017

Medel: 235 tkr

Pågår: 2017, 2018

Ansvarig: Anna Lindquist

De två närliggande skolorna Eklundaskolan och Sveaskolan har inlett ett samarbete. Behovet finns då att synkronisera och systematisera kvalitetsarbetet och kvalitetsverktygen för dessa två skolor. Skolorna har olika förutsättningar och det finns en diskrepans mellan måluppfyllelsen. Syftet med satsningen är att få en enhetlig syn på kvalitetsarbete bland annat genom gemensam utveckling av analysverktyg och analystolkning samt kollegiala insatser och gemensam fortbildning i bedömningar och åtgärder för ökad måluppfyllelse.

Mål

Satsningen ska bidra till en samsyn bland personalen på de två skolorna och både elever och personal ska berikas av skolornas olikheter vilket på sikt ska ge en ökad måluppfyllelse för alla elever.

2017

Under år 2017 har följande aktiviteter genomförts:

- En styrgrupp med deltagare från de båda skolorna har formats
- En processgrupp med medlemmar från båda skolorna har formats
- Kontakt med tre forskare har tagits
 - ✓ Martin Rogberg, Stockholms universitet och ansvarig inom Skolverkets avdelning Samverkan för bästa skola
 - ✓ Niclas Rönström, Stockholms universitet kommunikationsforskare och ansvarig för rektorsutbildningen
 - ✓ Jan Håkansson, skolforskare och författare till ett flertal böcker inom systematiskt kvalitetsarbete
- Planering för år 2018:
 - ✓ Processgruppen har arbetat fram tider för olika träffar med förskole och skolpersonal under år 2018 (återkommande varje torsdag)
 - ✓ Fem konferenser kommer hållas med förskole och skolpersonal på de båda skolorna
 - ✓ Två studiedagar med workshops av de kontaktade forskarna kommer att hållas under år 2018

2018

Vilka aktiviteter har genomförts inom ramen för satsningen år 2018

- Skolorna har haft ett nära samarbete med ledande forskare inom rektorsprogrammet, SBS och Kalmarsuniversitet (Niclas Rönqvist, Martin Rogberg och Jan Håkansson) Detta samarbete har bestått i dels föreläsningar, coachande samtal och utvecklande av strategier.

- Skolorna har även jobbat med Jan Håkanssons bok ”Utmärkt undervisning” med samtliga medarbetare samt kommer jobba med Håkanssons bok ”Utmärkt ledarskap”
- Vi har haft ytterligare föreläsare Amy Hemviken och Magnus Helgesson för att inspirera och ge tankar kring arbetet.

Indikationer på att satsningen har fungerat

De indikatorer vi kan se är utifrån de utvärderingar vi gjort efter samtliga aktiviteter är att:

- Skolorna är mer synkroniserade gällande kvalitetsarbetet.
- Skolornas olikheter lyfts dock som något givande och bidragande till ökad kvalitet och en ytterligare dimension på vårt gemensamma kvalitetsarbete.
- Att se effekter på så kort tid är svårt att uttala sig om men den generella uppfattningen är att vårt arbete har berikat gett ny kunskap och djupare insikt i hur man kan via samarbete få ett bättre kvalitetsarbete och se på sin roll i det systematiska arbetet.

Vilka effekter (kort-och långsiktiga) förväntas om satsningen skalas upp?

kort sikt:

- Skapar en större gemensam förståelse hos pedagogerna på hur man är en aktiv del av det systematiska kvalitetsarbetet.
- Hur man som pedagogisk ledare oavsett verksamhet man verkar i är en viktig kugge i kunskapsarbetet med våra elever.
- Att se och utveckla de samarbetsarenor som skolorna byggt upp under projektet

lång sikt:

- Ökade kunskapsresultat på båda enheterna,
- Tryggare bedömarkompetenser på båda enheterna,
- En systematik som bygger på välgrundade och kompetenta analyser av vårt arbete på båda enheterna som gagnar verksamheten i alla led.

Föräldrasatsning Wallerska skolan

Beslutades: september 2017

Medel: 34 tkr

Pågår: 2017, 2018

Ansvarig: Gunnel Lindström

Walleriska skolan har identifierat ett behov av att skapa nya forum för att få ett större intresse från vårdnadshavarna för skolan och kunskapsuppdraget. Satsningen går ut på att skolan erbjuder temakvällar med föreläsningar och workshop med olika inriktning och innehåll samt i viss mån i samarbete med socialtjänsten. Det övergripande syftet med hela satsningen är att stärka vårdnadshavarna i sin föräldraroll och göra vårdnadshavarna medvetna om kunskapskraven och på vilket sätt man kan hjälpa sina barn.

Mål

Att skapa bättre förutsättningar för vårdnadshavarna att bli medvetna om kunskapskrav och hur man kan hjälpa sina barn och därmed öka elevernas förutsättningar till bättre måluppfyllelse.

2017

Under år 2017 har följande aktiviteter genomförts:

- Förberedelser har skett i skolans elevhälsoteam utökat med pedagoger i verksamheten.
- Arbetet med vårdnadshavarna påbörjas i januari 2018 med:
 - ✓ Föreläsning för alla vårdnadshavare på skolan med rubriken, Våga vara förälder, som hålls av Alf B Svensson.
 - ✓ Fyra temakvällar för vårdnadshavare med barn i förskoleklass. De kommer efter avslutad utbildning få boken Fem gånger mer kärlek av Martin Foster

2018

Vilka aktiviteter har genomförts inom ramen för satsningen år 2018

- Satsningen har inte genomförts. Denna satsning gick inte att genomföra från socialtjänsten.
- Föräldrar har erbjudits Connectutbildning, men i en annan form.

Indikationer på att satsningen har fungerat

- Föreläsningen var den enda aktivitet som genomfördes och effekt kan ej mätas baserat på detta.

Vilka effekter (kort-och långsiktiga) förväntas om satsningen skalas upp?

- Då satsningen inte genomfördes kan detta inte besvaras.

Övrigt

De budgeterade medel som finns till förfogande kommer inte att gå åt, då denna satsning inte kunnat genomföras. Detta beror på att det planerade samarbetet med socialtjänsten inte gick att genomföra, samt att de som skulle driva projektet (rektor och kurator) avslutat sina tjänster på skolan under läsåret.

Motiverande intervjuer

Beslutades: september 2017

Medel: 683 tkr

Pågår: 2017, 2018

Ansvarig: Olof Jacobsson

Engelbrektskolan har identifierat behovet av gemensamma strategier och aktiviteter gällande relationsskapande former och gör nu en större utbildningsinsats inom metoden MI- motiverande intervjuer. Metoden bygger på att ha ett empatiskt förhållningssätt och ett reflektivt lyssnande. Det handlar om att uppmärksamma och förstärka det som leder i en positiv riktning. I MI skapas ett samtalsklimat som gör att den man möter oavsett om det är en kollega, en elev eller en vårdnadshavare kan utforska sitt sätt att tänka och därigenom utvidga sina perspektiv och hitta nya lösningar på sina problem.

Mål

Fortbildningen och metoden ska bidra till ett bra samtalsklimat mellan personal, elever och vårdnadshavare vilket på sikt kan leda till högre måluppfyllelse och mindre frånvaroproblematik. Satsningen kommer också att påverka arbetsmiljön i positiv riktning.

Varje utbildningstillfälle rymmer 26 stycken personer och det tar tre dagar i anspråk. Tanken är att följande år genomföra två vår och en höst utbildning tills all personal ca 120 stycken har gått utbildningen.

2017

Under år 2017 har följande aktiviteter genomförts:

- Tre grupper har gått utbildningen, totalt 55 personer klara med grundutbildningen

2018

Vilka aktiviteter har genomförts inom ramen för satsningen år 2018

- Under 2018 har 42 personer fått utbildning i MI, men då satsningen kommer att pågå ytterligare ett år är planen att:
 - Genomföra 3 utbildningstillfällen, tre dagar för varje tillfälle, under år 2019, till all personal 120 st har genomgått utbildningen i MI
 - Genomföra påfyllnads grupper som en fjärde dag för de som gått sina tre dagar

- Bilda en coach grupp med ca tio personal som får till uppgift att driva andan vidare efter satsningen.
- Vidareutbilda personal som utbildare i MI för att kunna driva arbetat vidare samt vid behov kunna bistå andra skolor

Indikationer på att satsningen har fungerat

Pågående:

- Mätning av upplevelserna bland eleverna genom att arbeta med de trivselenkäter som görs redan idag
- Mäta upplevelsen bland personalen genom de enkäter som redan idag används för att mäta trivsel hos personalen

Vilka effekter (kort-och långsiktiga) förväntas om satsningen skalas upp?

MI ger:

- Barnet ett likvärdigt bemötande oavsett vilket år man går och vilken skola man går.
- Ett förhållningssätt som bygger en gemensam värdegrund och som även bidrar till att elever når sina mål.
- En metod där man möter och fångar upp människors egen motivation till förändring vilket skulle underlätta i samtal när det gäller för personal att ge stöd och förutsättningar för att ta sig an utmaningar och möta förändringar såsom digitalisering, särskilt stöd, ämneskunskap
- En beprövad metod som skulle kunna vara och ge den tydlighet lärare ser som en framgångsfaktor. Att hela skolorganisationen blir tydlig och pratar samma språk.
- Skapar en likvärdighet i hur vi samtalar med elever i kränkingsärenden, i stödjandesamtal och i förändringsarbete.
- En metod som i sin uppbyggnad ger goda möten vilket leder till ett relationsskapande arbete.
- Kan stärka resultaten i grundskolan och därmed behörigheten till gymnasieskolan utifrån att man i MI arbetar med att elevens egna tankar och egna drivkrafter.
- Bidrar till att skapa en likvärdighet mellan skolenheter. Alla elever blir bemötta på samma sätt. MI kan ge en styrka, struktur och en förutsägbarhet i organisationen.
- Bidrar till ett bra samtalsklimat mellan personal, elev, vårdnadshavare.

Satsningen fortsätter i egen regi och med egna medel.

KOD-center

Beslutades: september 2017

Medel: 855 tkr

Pågår: 2017, 2018, 2019

Ansvarig: Annika Billinger

Skolorna står inför en stor utmaning när många lärare behöver stärka sin digitala kompetens. Den nya lydelsen i skolans uppdrag ställer nya krav på framtidens lärare, så att eleverna kan utveckla sin förmåga att använda digital teknik. Eleverna ska också ges möjlighet att utveckla ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik, för att kunna se möjligheter och förstå risker, samt för att kunna värdera information. Läraren måste vara nyfiken, engagerad och ha mod att ta till sig den digitala tekniken. Navets skola skapar nu ett innovativt lärcenter som ska kallas för KOD-center, där KOD står för Kompetent Och Digital. Här ska finns en samlad kompetens i digitalt kunnande bestående av ansvarig för skolbiblioteket, pedagoger och IKT-pedagoger. I lärcentret ska pedagoger från hela kommunen kunna komma och prova olika typer av digitala verktyg, få hjälp med att digitalisera sin undervisning. I KOD-centret ska man kunna vara med på lektioner då man arbetar med digitala verktyg såsom programmering eller inspelningar av olika slag. Här kan man fortbilda sig i skolverkets digitaliserings-moduler (digitaliseringslyftet) eller gå kurser i ex. programmering. Här kan man prova på digital teknik själv eller tillsammans med elever.

Mål

Att bidra till att eleverna kan utveckla sin förmåga att använda digital teknik. Att elever utvecklar ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik, för att kunna se möjligheter och förstå risker, samt för att kunna värdera information. Att, genom utbildning, bygga upp kompetens hos personal på kommunala och fristående skolor angående digitalisering.

- Att minst 80 % av grundskolans rektorer (både kommunala och friskolor) går de utbildningar som erbjuds av KOD-centret.
- Att alla pedagoger inom Ängens grundskolor deltar i någon av KOD-centrets kurser och/eller workshops
- Att minst 50 % av övriga grundskolor skickar minst en representant som deltar i någon av KOD-centrets kurser och/eller workshops
- Att etablera en kontakt med lärarprogrammet på Örebro universitet

2017

Under år 2017 har följande aktiviteter genomförts:

- Inköp av utrustning och material
- Utskick av inbjudan till rektorer gällande att delta i kurser och workshops
- Kontakt är initierad och igång med centralt skolstöd (strategisk planerare & kvalitetsutvecklare) som stöd i planerings- och utvärderingsarbetet
- Föreläsning på universitetet för lärarprogrammet är bokad
- Dialog initierad med ESKA
- En kommunikationsplan håller på att skapas med stöd av kommunikationsavdelningen

- Samarbete med Komtek där vi kartlägger hur vi kan kompetensutveckla varandra och samarbeta.
- Samarbete på Navet har påbörjats inom ramen för specialpedagogik för lärande
- Kompetensutveckling för ansvariga för KOD-center är beställda

Under år 2018:

- Utbildning för rektorer VT 2018, start januari.
- Utbildning för pedagoger VT 2018, start i januari
- Föreläsning på Lärarprogrammet samt kontakt med RUC-samordnaren

2018

Från början byggdes verksamheten på Navet skola. KOD-center genomförde en undersökning hos pedagogerna och kom fram till att programmering och leda med IKT i klassrummet var det som pedagogerna först ville ha. Samtidigt som de erbjöd kurser planerade de andra kurser och gjorde inköp av pedagogiskt material. För varje gång de genomförde kurser fick de fler uppdrag av deltagarna.

Under höstterminen 2017 byggdes KOD-center upp i form av inköp av material och planering.

Inför vårterminen 2018 erbjöds olika kurser (se nedan) riktade till lärare och rektorer och under vårterminen 2018 gick 187 lärare och rektorer på någon av dessa utbildningar.

Under HT 2018 har hittills 243 anmält sig till våra kurser och utbildningar.

KOD-centers kurser VT 18

- Avprogrammera din rädsla för programmering (tre tillfällen a 2 timmar)
- Leda med IKT
- 3D teknik
- Itslearning

Utöver kurserna har olika föreläsningar/workshops genomförts i samarbete med bl.a. Örebro universitet och olika skolor.

- Föreläsning matematikdidaktiskt nätverk med RUC
- Workshop/föreläsning Universitet lärarstudenter historia
- Workshop/föreläsning Universitet lärarstudenter matematik
- Kursutbud HT18
- Kom igång med programmering - Scratch
- Nyfiken på 3D-teknik? Kom och testa på 3D-skrivare och 3D-pennor.
- Micro:bits i undervisningen
- Skapa filmprojekt med klassen, uppdrag undersökning mm
- Mobbing på nätet -ett förebyggande arbete
- Hur gör vi eleverna källkritiska
- Kom igång med Pod-sändningar

Utöver kurserna har olika föreläsningar/workshops genomförts i samarbete med Örebro universitet.

- Workshop/föreläsning Universitet lärarstudenter i svenska
- Workshop/föreläsning gymnasiesärskolan

Indikationer på att satsningens aktiviteter gett effekt i enlighet med de uppsatta målen

Många av de kortsiktiga målen har vi uppnått, andra mål är mer långsiktiga och har inte mätts ännu.

- Rektorererna har gått utbildningen “Leda med digitalisering”. Anna-Karin Mäntylä, kvalitetschef grundskola, har initierat utbildningen för rektorererna.
- Målet att etablera KOD-center i kommunen är delvis uppnått, då många tjänstemän känner till vår verksamhet samt att hundratals pedagoger har gått våra utbildningar.
- Att minst 50 % av de 60 grundskolor skickar minst en representant som deltar i någon av KOD-centrets kurser och/eller workshops. I dags dato har 42% av skolorna gått någon form av utbildning hos oss.
- Vi har etablerat kontakt och ett samarbete med Örebro Universitet pågår.
- Höja den digitala lägstanivån hos alla pedagoger i Örebro Kommun är ett pågående mål. Representanter från följande skolor har fått någon form av utbildning hos oss under läsåret 2018: Almby, Eklunda, Änglanda, Almbro, Ölmbrotorp, Fyren-Ekalmén, Navet, Sörbyskolan, Ervalla skola, Tegnérskolan, Stureskolan, Karl Johansskolan, Västra Engelbrekt, Lundbyskolan, Nya Karlslund, Lillån, Engelska skolan, Al-Salamskolan, Adolfsbergsskolan, Mosjö, Mellringe skola
- Vi har hittat en samarbetspartner i Komtek där vi kompetensutvecklar och kompletterar varandra inom de digitala områdena. Vi har även ett samarbete med RUC.
- Vi är nöjda med att på kort tid ha byggt upp en webbplats med innehåll, designat en logotyp, tryckt profilkläder och reklamartiklar. Genom att erbjuda kurser, skriva reportage och lägga ut material på vår hemsida och sociala medier har vi försökt marknadsföra oss i kommunen. Ett samarbete med Pedagog Örebro har också bidragit till att nå ut.
- Vi har varit aktiva på kommungemensamma dagar, såsom lärardagarna för att få synas och visa att vi finns till. Vi har även varit med på kvalitetsmässan 2018.

Vilka effekter (kort-och långsiktiga) förväntas om satsningen skalas upp?

- Vi har sökt medel för att kunna fortsätta med verksamheten. I ett framtida scenario jobbar vi aktivt med en central grupp i Örebro där huvudlärspridare från de olika "rektorsteamerna" kan få en likvärdig utbildning och i sin tur sprida det vidare till lärspridare och på sikt når det alla pedagoger i Örebro. Vi kommer även att fortsätta samarbete med universitetet för att ge lärarstudenterna delar av digitalisering som idag saknas på lärarprogrammet.
- En stor utbildningssatsning inom digitaliseringen är Office 365 som är den kommungemensamma lösningen för lagring, dokumenthantering och kommunikation. Vi har redan börjat med utbildningar inom området och behovet är stort.
- På sikt vill vi även kunna ta emot elevgrupper från andra skolor i KOD-center där vi aktivt kan arbeta med pedagog och elever för att inspirera och starta igång tankesätt så att eleverna kan lösa problem och omsätta idéer i handling på ett kreativt sätt med användning av digital teknik.
- Genom ständig omvärldsbevakning samt egen fortbildning och lyhördhet gentemot verksamheten kan vi anpassa och skapa utbildningar, workshops och material som går i linje med läroplaner och samhället i stort.
- Genom KOD-centret kan vi ge stöd och förutsättningar för pedagoger att ta sig an utmaningar och möta förändringar, såsom digitalisering, särskilt stöd, anpassningar och ämneskunskap inom programmering.
- Pedagoger får möjlighet att kompetensutveckla sig inom digital teknik vilket leder till att varje elev rustas för kommande framtidsyrken samt att det stärker kompetensförsörjningen av framtida lärare.

Kvalitativa effekter:

- På längre sikt kommer elevers måluppfyllnad att öka då alla lärare kan få fortbildning kring digitalisering kopplat till vad som ska läras ut i läroplanen.
- Kopplar man på specialpedagogisk kompetens i arbetet kan arbetet och utbildningen också inriktas mot att skapa inkluderande digitala miljöer samt hur personal ska kunna utnyttja digitala hjälpmedel för elever med olika behov.
- Genom KOD-center kommer Örebro kommun att bli en attraktivare arbetsgivare då kommunen kan erbjuda kvalificerad utbildning och fortbildning för sin personal, vilket ökar personalens kompetens inom området.

- Änglandaskolan kommer också att påverkas positivt då de blir en pilotskola för det digitala utvecklingsområdet och kan utveckla sin undervisning i klassrummet, vilket också innebär att Änglandaskolan blir en attraktiv arbetsplats.
- Genom samarbete med lärspridarna från olika skolor kan det kollegiala lärandet kring digitaliseringen öka vilket skapar förutsättningar för utvecklingsorganisationen för digitalisering och kollegialt lärande (ESKA).
- KOD-center och Änglandaskolan ska också utöka samarbetet med lärarutbildningen vid Örebro universitet då det behövs ökad kunskap om digitalisering även på lärarutbildningen. Ett samarbete kan innebära till exempel att Änglanda genom KOD-center tar emot VFU-studenter och har föreläsningar på lärarutbildning etc.
- Satsningen på KOD-center går också hand i hand med Örebro kommuns arbete mot en hållbar utveckling då antalet resor kommer att minska på grund av att utbildning och fortbildning förläggs i Örebro istället för att personal ska vara tvungna att åka iväg till andra städer.
- Ekonomiska effekter: Genom att utbilda på hemort uppnås en rad ekonomiska besparingar som bidrar till en effektiv ekonomisk hushållning av kommunens medel. Se Värderingsmodellen, flik ekonomiska effekter.

Övrigt

- Kod-centers uppbyggnad och initiering har redan finansierats med medel från Topp 25 projektet under 2017- vt 2019. Nu finns ett behov av att fortsätta projektet utifrån tidigare beskrivet utvecklingsbehov. För att säkerställa att kvaliteten i utbildningarna behöver vi på sikt utöka personalen med kompetenser inom F-3, 7–9 samt specialpedagogik.
- Att starta något helt nytt utifrån en idé är oerhört kreativt och roligt men det krävs även mod och ett starkt engagemang. Mycket man tar tag i är för första gången och saker tar längre tid än man trott. Ibland stöter man på motstånd som tar tid att lösa och då gäller det att vara uthållig och inte ge upp.
- Att marknadsföra och nå ut till verksamheten har vi upptäckt är svårare och mer tidsödande än vi trott men vi jobbar ständigt upp nya kanaler och vetskapen om våra utbildningar sprider sig.
- Fler än Örebros pedagoger är i behov av våra tjänster och vi efterfrågas från andra håll inom kommunen, ex modersmålsavdelningen, programdirektörens stab. Det finns även en del förfrågningar utanför kommunen, så behovet är stort i Sverige generellt.
- Det är svårt att skapa en välfungerande verksamhet om det bara ges medel för ett år i taget. Längre plan för finansieringslösning efterfrågas.

Lärandematriser Rostaskolan

Beslutades: september 2017

Medel: 255 tkr

Pågår: 2017, 2018

Ansvarig: Maud Söljén

I Skolverkets utvärdering av kunskapskravens utformning och hur de uppfattas av lärare och elever (2016) framkommer att lärare idag i mindre grad lyckas kommunicera med eleverna kring kursplaner, betyg och kunskapsutveckling än tidigare. Elevernas förståelse för vad som krävs för olika betyg har sjunkit kraftigt. För att stärka elevernas delaktighet och öka tydligheten kring kursplaner m.m. har Rostaskolan påbörjat ett arbete med lärandematriser för att skapa förutsättningar för eleverna att bli mer medvetna och delaktiga i sitt eget lärande vilket i förlängningen ska bidra till högre måluppfyllelse. Skolan har under ett antal år jobbat med att ta fram bedömningsmatriser för att underlätta arbetet för lärare och öka tydligheten för eleverna. Dessa matriser är tyvärr inte alltid så lätta att förstå för eleverna då de är så knutna till kunskapskraven. En lärandematrix är kunskapskraven i nedbruten form. Tanken är att lärandematriser ska vara knutna till ett specifikt arbetsområde inom ett ämne. I en lärandematrix finns det en tydlig progression i vad eleven behöver kunna för att nå ett önskat betyg, matrisen är tydligt uppdelad med korta och konkreta mål/krav för just det område man kommer att jobba med. Med denna uppdelning kommer arbetet för eleverna att bli enklare då de tydligt kan se vad det är läraren förväntar sig av dem.

Mål

Att skapa förutsättningar för eleverna att bli mer medvetna och delaktiga i sitt eget lärande vilket i förlängningen ska bidra till högre måluppfyllelse

2017

Under år 2017 har följande aktiviteter genomförts:

- Projektmöten med rektorer
- 5 pedagoger har påbörjat en handledarutbildning i lärandematriser för att dessa sedan ska kunna lära ut arbetssättet till övriga inom kollegiet.
- Tid har avsatts på studiedagar för att introducera alla lärare i ämnet.
- Alla elever i år 2-6 har svarat på en enkät kring sitt lärande för att satsningen ska kunna identifiera nuläget.

2018

Vilka aktiviteter har genomförts inom ramen för satsningen år 2018

- Utbildning till diplomerad handledare i lärandematriser för pedagoger.
- Introduktion för alla lärare på skolan kring vad lärandematriser är och hur projektet är upplagt.
- Föreläsning av Johan Alm kring lärandematriser.
- Gruppdiskussioner i kollegiet utifrån Johan Alms bok "Lärandematriser, att få eleven att förstå".
- Etablerande av strukturerade arbetssätt där matriserna utgör verktyget för ett konkret och kvalitativt kollegialt samarbete.

- Enkätundersökning för att se nuläge och planerar att göra en uppföljande enkätundersökning bland eleverna.

Indikationer på att satsningen har fungerat

- Elevers kunskapsresultat följs upp under kommande läsår.
- Flera elever i de högre årskurserna uttrycker att de har bättre insikt i vad det är de ska kunna och har lättare att prestera.
- En enkät kommer att skickas ut till eleverna under våren för att få ett bredare statistiskt underlag.
- Arbetslagen upplever att de saknat tid/vill utöka tiden att diskutera aktuell pedagogik där planeringar och LM ska vara en kärna.
- Få effekter av arbetet hos de yngre eleverna enligt lärare. På mellanstadiet däremot upplever vissa lärare att eleverna fått ett bättre driv och sporrats att prestera mer genom lärandematiserna.
- Flera lärare har svarat att lärandematiserna fått dem att själva reflektera över sin egen undervisning och planering.
- Arbetet med lärandematiser har varit en bra grund för intressanta pedagogiska diskussioner i kollegiet. Det skapar också en tydlighet för pedagog, elev och vårdnadshavare.

Vilka effekter (kort-och långsiktiga) förväntas om satsningen skalas upp?

- På kort sikt ger denna satsning möjlighet att arbeta på ett djupare och mer genomgripande plan. Detta innebär möjlighet att avsätta tid för att genomföra kollegial utbildning på ett djupare plan och handledarna kan ges möjlighet att förkovra sig, träna och föra diskussioner med varandra om sin nya roll.
- På lång sikt kommer effekterna bidra till en skola där varje elev får möjlighet att på ett medvetet och tryggt sätt öka sitt lärande och prestera bättre. Vårdnadshavare får bättre insyn och nya kollegor kan lättare ta vid. Även ett kollegium där personalen arbetar utifrån pedagogiska metoder som vilar på en vetenskaplig grund.

Övrigt

Skolan har lagt till medel från driftbudgeten till projektet då de valt att utöka antalet deltagare på handledarutbildningen.

Teknik och fysik i förskolan

Beslutades: september 2017

Medel: 770 tkr

Pågår: 2018, 2019

Ansvarig: Ulla-Maj Bondeson

Förskolorna inom intraprenaden Varberga öppnade 2012 ett återbrukscenter med namnet Experimentum. Idag finns förutom återbruksateljén också en ljusateljé med en förskollärare anställd för att bedriva verksamheten för framförallt förskolorna i Varberga. Verksamheten genomför nu en satsning inom teknik och fysik och anställer en lärare med naturvetenskaplig inriktning och erbjuder andra förskolor att ta del av verksamheten. Experimentum blir då en mötesplats och ett utbildningscenter, för personal och förskolebarn i Örebro kommun, genom workshops och andra typer av undervisnings- och utbildningsinsatser. Genom att barnen redan i förskolan får ta del av naturvetenskapligt utforskande och lärande väcks intresset för ämnena vilket förhoppningsvis kan visa sig i grundskolan genom en högre måluppfyllelse.

Mål

Ökad måluppfyllelse genom att barn redan i förskolan får ta del av naturvetenskapligt utforskande och lärande vilket väcker intresse för ämnena.

2018

Vilka aktiviteter har genomförts inom ramen för satsningen år 2018

- Kontinuerligt skrivit och skickat månadsbrev kring satsningen. Initialt sändes breven även till skolpersonal och rektorer men responsen därifrån har, med få undantag, uteblivit.
- Veckovis uppdatering av Instagram (#experimentumorebro och #intraprenadenvarbergaforskolor). Dessa har varit viktiga informations- och nyhetskanaler.
- Infördt ett bokningssystem, bl. a. för att på bästa sätt kunna möta barn och pedagoger i enlighet med förväntningar i aktuella projekt och/eller processer.
- Barngrupper tas emot under förmiddagstid medan personalgrupper har välkomnats under eftermiddags-/tidig kvällstid.
- Två pedagoger har arbetat tillsammans och kompletterat varandra vilket har bidragit till vårt mål; att nå ett ökat antal barn och pedagoger i Örebro med kunskaper gällande teknik och naturvetenskap.

Indikationer på att satsningen har fungerat

- Många pedagoger/grupper kommer tillbaka efter första besöket
- Workshopen på Lärardagarna ledde till flera kontinuerliga bokningar tillsammans med barn- och/eller personalgrupper.
- I olika former av sociala medier har besökare delat med sig av positiva upplevelser och erfarenheter från sitt Experimentum besök.

- Mycket bokningar sedan projektstart samt varit fullbokade under hösten. En stor mängd besök från såväl kommunala som privata aktörer.

Vilka effekter (kort-och långsiktiga) förväntas om satsningen skalas upp?

- Sedan projektstarten av Experimentum har intresse väckts för naturvetenskap och teknik och etablerat ett namn och en funktion i förskole-Örebro.

Övrigt

- Önskar en permanent ekonomisk lösning för att inte tappa de besökare som nåtts och även locka fler att komma till Experimentum.
- För att möjliggöra en fortsättning och kunna ta emot från hela kommunen krävs två anställda pedagoger. Önskan om att teknikpedagogtjänsten permanentas och finansieras centralt medan Varberga förskolor står för ateljéristatjänsten.
- Önskar en hyresersättning med 50 % av den faktiska kostnaden

Inkludering och utvecklat mentorskap

Beslutades: september 2017

Medel: 530 tkr

Pågår: 2018

Ansvarig: Anna-Karin Anfelt

Denna satsning gäller skolenheten Handels- och administrationsprogrammet, HA, och Hantverksprogrammet, HV på Virginska gymnasiet. På båda programmen går många elever som är i behov av extra anpassningar och/eller särskilt stöd. Genom analys och bedömning av nuläget (inom det systematiska kvalitetsarbetet), men också utifrån vad forskning visar, har det framkommit tre utvecklingsområden som går hand i hand med och förstärker varandra. Ett antal lärare har nu, på del av sin tjänst, utrymme för att förbereda/planera, leda, handleda/coacha, följa upp och utvärdera inom dessa utvecklingsområden vilka är:

- Inkluderingsutveckling av undervisningen- kollegialt lärande, särskilt av BFL (bedömning för lärande) för att utveckla undervisningen så att alla elever ska kunna nå så långt som möjligt i sitt lärande i ”ordinarie” kursgrupp.
- Utvecklat mentorskap- för att stärka eleverna och ge dem fler redskap att utveckla sitt lärande. Detta genom bl.a. coachning.
- Utvecklad kartläggning av elevernas kunskapsnivåer - dels tidigare uppmärksamma elever i behov av stöd och därmed tidigare kunna skapa förutsättningar för eleverna att bättre utveckla sitt lärande. Dels få en tydligare sammantagen bild av elevernas kunskapsnivåer i olika kurser och därmed få ett bättre underlag för analys av upplägg och innehåll i kurser för att kunna utveckla detta och på så vis skapa bättre förutsättningar för eleverna att utveckla sitt lärande. Satsningen ska bidra till att öka elevens

kunskaper och därmed ökad måluppfyllelse men också leda till att fler elever fullföljer gymnasieprogrammen.

Mål

Satsningen gällande dessa tre områden ska bidra till att öka elevers kunskaper och därmed ökad måluppfyllelse men också leda till att fler elever fullföljer gymnasieprogrammen.

2018

Vilka aktiviteter har genomförts inom ramen för satsningen år 2018

Tre aktiviteter har genomförts inom ramen för satsningen:

1. Inkluderingsutveckling av undervisningen – Kollegialt lärande med 6 workshops och mellanliggande handlingsplaner för lärarna. Upplägget av workshopträffarna skedde utifrån etablerade workshopupplägg och anpassades utifrån verksamhetens behov. Lärarna delades in i grupper och varje grupp leddes av två workshopledare. Workshopledarna ansvarade via medel från projektet för planering, genomförande, uppföljning och utvärdering av det kollegiala lärandet med stöd av kvalitetsutvecklare i kommunen och i dialog med lärararbetslagen.
2. Mentorskapsutveckling som innebar att 40 minuter schemalagd tid i veckan har lagts ut för alla elever i sina mentorsgrupper. Mentorstiden leddes av lärare. För att få bra kvalitet på mentorstiden fick lärare tid via medel från projektet att leda kollegialt lärande för övriga kollegor gällande mentorstidsutveckling. Extern coachfortbildare användes också genom medel av projektet för att fortbilda alla mentorer. Syftet med mentorstiden är att ge eleverna effektiva redskap för att kunna ta ansvar för och utveckla sitt eget lärande och på så vis kunna tillgodogöra sig ordinarie undervisning i så hög grad som möjligt.
3. Utvecklad kartläggning av elevernas kunskapsnivåer under pågående kurser som innebar att lärare, digitaliseringsutvecklare och specialpedagoger via medel från projektet utarbetade former för kunskapsuppföljning inklusive dokumentation samt också insatser för att stödja lärare i kurser där (fler) elever riskerar att inte nå kunskapskraven. Detta genom fortbildningsinsatser.

Indikationer på att satsningen har fungerat

- Andel elever som fick gymnasieexamen har höjts betydligt. På Handels- och administrationsprogrammet var andelen elever med examen 100 % och på Hantverksprogrammet 97,6 % vid läsårsslut 2017-18.

Vilka effekter (kort-och långsiktiga) förväntas om satsningen skalas upp?

Projektet har inneburit att organisationens kompetens har höjts.

Fyren främjar fysisk förmåga

Beslutades: oktober 2017

Medel: 444 tkr

Pågår: 2017, 2018

Ansvarig: Marie Einarsson

Modern hjärnforskning visar att motion och träning bidrar till otroliga effekter på hjärnan. Hjärnan är det organ som påverkas allra mest av att vi rör på oss. Undersökningar har visat att med mer rörelse förbättras minnet, betyg, prestationer och kreativiteten. Fyren EkAlmen har identifierat behovet av att öka kompetensen hos personalen, för ett mer långsiktigt arbete, om hur hjärnan påverkas av fysisk aktivitet. Syftet är att ge eleverna bättre förutsättningar för inläring och utveckling av en god hälsa. Eleverna ska bli medvetna om hur inläringen påverkas positivt av rörelse i form av pulshöjande aktiviteter och själva få uppleva detta.

Mål

Att pedagogerna utvecklar kunskaper inom hälsofrämjande skolutveckling, vilket i sin tur ska leda till ökad måluppfyllelse hos eleverna.

2017

Under år 2017 har följande aktiviteter genomförts:

- Nyckelpersoner såsom idrottslärare, projektledare samt fritidspedagoger har i uppstarten varit på konferens ”Hälsofrämjande skola” för att ta del av forskning och liknande projekt i Sverige
- Kompetensutveckling för all personal kring hälsofrämjande aktiviteter och förståelse för fysisk aktivitet kopplat till måluppfyllelse.
- All personal har/kommer att ta del av böckerna *Hjärnstark* av överläkaren Anders Hansen samt *Hjärna, gener och jävlar anamma* av läkaren Torkel Klingberg. Valda delar ur böckerna kommer pedagogerna att fördjupa sig i under kommande läsår.
- Elevhälsan och andra nyckelpersoner har tagit del av boken *Fördel ADHD* som de läst och arbeta vidare kring. Bokens inriktning är att rörelse och fysisk aktivitet främjar koncentrationssvårigheter
- All personal har åkt på studiebesök till Glömsta skola, i Huddinge som förankrat sitt arbete med inlärningsmiljöer.
- Nyckelpersoner har gjort ett lokalt studiebesök i Garphyttan för att ta del av deras upplägg och få konkreta exempel av hur pulspass kan bedrivas.
- Ytterligare studiebesök planeras kring en skola som förankrat sitt arbete kring fysisk aktivitet och inläring.
- Projektledaren har gjort en förfrågan till verksamhetschefen för Regionalt utvecklingscentrum på Örebro universitet för att se om intresse finns av att forskningsförankra vårt arbete med fysisk aktivitet och inläring.
- All personal på skolan har informerats av upplägget Fyren främjar fysisk förmåga och en kartläggning kring samtlig personals önskemål att arbeta vidare har sammanställts.

- Förfrågan om en arbetsgrupp som vill vara med har ställts och gruppen är nu aktiv och träffas regelbundet. Den består av lärare, resurser och fritidspedager som har olika inriktningar kopplat till hälsofrämjande arbete.
- Föräldrar har informerats om satsningen i samband med föräldramöte.
- Inköp av material till ”aktiva klassrum” har gjorts i form av en provuppsättning. Vid höstlovet utvärderades användandet av materialet innan inköp till alla klasser.
- Rörelsehörnor till alla elever finns nu och används systematiskt i undervisningen.
- Personal som har utbildats i ”Röris” har haft praktiska pass med övrig personal och även filmat när de genomför röris. Syftet är att dessa videos kan användas av alla personal.
- Personalen får kontinuerligt med inspiration till aktiva rörelsepåuser och brain brakes i klassrummen och det är även organiserat systematiskt i varje lärares schema.
- I arbetet med rörelsefrämjande rastaktiviteter har följande skett:
 - ✓ Fritidspedagogerna har gjort en mer arrangerad rastaktivitet där det varje förmiddagsrast finns möjlighet att leka någon lek eller aktivitet som är uppstyrd av rastlekvårdar.
 - ✓ Varje vecka presenteras veckans rastlekar för basgrupperna och på så vis uppmuntras barnen till mer rörelse på rasterna.
 - ✓ Färg har köpts in för att användas för att krita upp en motorikbana som ska främja spontan rörelse på skolgården.
 - ✓ Fritidspedagogerna har varit i kontakt med skolgårdsläraren Gustav Sundh angående en föreläsning för personalen. Föreläsning kan inspirera personalen till ett tankesätt som uppmuntrar eleverna till ökad kreativitet och rörelse på raster och fritids.
 - ✓ Ett förslag till schemaläggning och genomförande av pulspassen har tagits fram. Dessa är tänkta att starta v. 3.

2018

Vilka aktiviteter har genomförts inom ramen för satsningen år 2018

- Pulspass med frukt efteråt.
- ”Aktiva klassrum” för alla elever på skolan, exempelvis Brain breaks, rörelsehörnor och rörelseaktiviteter integrerat i undervisningen.
- Rörelsefrämjande rast- och fritidsaktiviteter för alla elever på skolan
- Teoretiska pass för elever och personal om hur fysisk aktivitet främjar inlärning och hälsa
- Gemensam litteraturläsning för processgrupp och elevhälsa om hur rörelse skapar bästa förutsättningar för barn med koncentrationssvårigheter.
- Rörelsepass tillsammans med föräldrar och barn.
- Presenterat projektet och pågående arbete på Kvalitetsmässan

- Nyckelpersoner såsom idrottslärare, projektledare samt fritidspedagoger har i uppstarten varit på konferens ”Hälsofrämjande skola” för att ta del av forskning och liknande projekt i Sverige.
- Kompetensutveckling för all personal kring hälsofrämjande aktiviteter och förståelse för fysisk aktivitet kopplat till måluppfyllelse. All personal kommer att ta del av böckerna *Hjärnstark* av överläkaren Anders Hansen samt *Hjärna, gener och jävlar anamma* av läkaren Torkel Klingberg. Valda delar ur böckerna kommer pedagogerna att fördjupa sig i under kommande läsår. Anders Hansen har också skrivit en bok som heter *Fördel ADHD* som elevhälsan och nyckelpersoner har påbörjat att läsa och arbeta vidare kring. Bokens inriktning är att rörelse och fysisk aktivitet främjar koncentrationssvårigheter.
- All personal har åkt på studiebesök till Glömsta skola, i Huddinge som förankrat sitt arbete med inlärningsmiljöer. Nyckelpersoner har även gjort ett lokalt studiebesök i Garphyttan för att ta del av deras upplägg och få konkreta exempel av hur pulspass kan bedrivas. Ytterligare studiebesök planeras kring en skola som förankrat sitt arbete kring fysisk aktivitet och inlärning.
- All personal på skolan har informerats av upplägget Fyren främjar fysisk förmåga och en kartläggning kring samtlig personals önskemål att arbeta vidare har sammanställts. Förfrågan om en arbetsgrupp som vill vara med har ställts och gruppen är nu aktiv och träffas regelbundet. Den består av lärare, resurser och fritidspedagoger som har olika inriktningar kopplat till hälsofrämjande arbete.
- Föräldrar har informerats om projektet i samband med föräldramöte.
- Inköp av material till ”aktiva klassrum” har gjorts i form av en provuppsättning. Vid höstlovet utvärderades användandet av materialet innan inköp till alla klasser. Rörelsehörnor till alla elever finns nu och används systematiskt i undervisningen. Personal som har utbildats i ”Röris” har haft praktiska pass med övrig personal och även filmat när de genomför röris. Syftet är att dessa videos kan användas av alla personal. Personalen får även kontinuerligt med inspiration till aktiva rörelsepåuser och brain brakes i klassrummen och det är även organiserat systematiskt i varje lärares schema.

I arbetet med rörelsefrämjande rastaktiviteter har följande skett:

- Fritidspedagogerna har gjort en mer arrangerad rastaktivitet där det varje förmiddagsrast finns möjlighet att leka någon lek eller aktivitet som är uppstyrd av rastlekvårdar.
- Varje vecka presenteras veckans rastlekar för basgrupperna och på så vis uppmuntras barnen till mer rörelse på rasterna. De har också köpt in färg som de ska använda för att krita upp en motorikbana som ska främja spontan rörelse på skolgården.
- Fritidspedagogerna har också varit i kontakt med skolgårdsläraren Gustav Sundh angående en föreläsning för personalen. Föreläsning kan inspirera

personalen till ett tankesätt som uppmuntrar eleverna till ökad kreativitet och rörelse på raster och fritids.

- Pulspass görs i varje klass.
- Gemensam friskvård för personalen en gång i veckan på skolan har startats upp under terminen.

Vilka effekter (kort-och långsiktiga) förväntas om satsningen skalas upp?

- Ökad måluppfyllelse för elever.
- Ökad medvetenhet hos eleverna kring hur fysisk aktivitet stärker hjärnan samt hur de har möjlighet att påverka det.
- Kortsiktig effekt är att en positiv skillnad syns samt att detta arbete fortlöper som en naturlig del i verksamheten
- Målet är att då projektet avslutas kan vi se en effekt av arbetet och att vi fortlöpande ser arbetet som en naturlig del i vår verksamhet.
- Långsiktig effekt är att fler skolor i Örebro kommun satsar på fysisk aktivitet som ett verktyg för att främja inläring.

Utveckling och implementering av framgångsrika undervisningsmetoder

Beslutades: oktober 2017

Medel: 274 tkr

Pågår: 2017, 2018

Ansvarig: Jonas Langell

Navets skola har tidigare beviljats medel för att starta ett lärcenter (KOD-Kompetent Och Digital vilken numera inryms i Änglandaskolan) som ska erbjuda lärare i kommunen att utveckla kunskap och förmågor kring att undervisa i programmering. I syfte att säkerställa vetenskaplig grund i arbetet med att utveckla och genomföra verksamhet i KOD-centret, görs nu en satsning som delfinansierar två matematiklärares deltagande i ett forskningsprojekt som syftar till att fokusera på att utveckla digitalt undervisningsmaterial i form av lektionsmoduler. Modulerna ska bl.a. bidra med omsorgsfullt utformade aktiviteter samt material till elever. De ska vidare beskriva vanliga svårigheter elever brukar uppvisa, ge lärare instruktioner och vägledning i att planera, genomföra och utvärdera undervisningen. Detta kommer bland annat att ge stöd för implementering av nödvändiga arbetssätt för framgångsrik undervisning inom ramen för KOD-centrets uppdrag att sprida kunskap och förmågor kring programmering i skolan.

Mål

Den kompetensutveckling som sker inom ramen för KOD-centret kvalitetssäkras i fråga om att kunskaper om framgångsrika arbetssätt realiseras i praktisk undervisning. Detta ska i sin tur bidra till att eleverna kan utveckla sin förmåga att använda digital teknik.

2017-2018

Under åren har följande aktiviteter genomförts:

- En person har anställts för att utvecklat matematikundervisningens metoder och arbetssätt genom att handleda undervisande lärare och utveckla elevernas arbetssätt när det kommer till matematik.

Inläring genom rörelse

Beslutades: oktober 2017

Medel: 67 tkr

Pågår: 2018

Ansvarig: Birgitta Fredriksson

Förskolan Måsen har startat en satsning kring inläring genom rörelse. Syftet med den motoriska träningen är att den skall bli en naturlig, utmanade och glädjefylld del i barnens vardag på förskolan. Om man integrerar rörelse i förskolans vardag bidrar man på sikt till att barnens måluppfyllelse i skolan ökar. Genom aktivitet och rörelse skapas bättre förutsättningar för barnen inom inläring, koncentration, kroppsuppfattning osv. Förutom detta väcks intresset för att röra på sig vilket i sin tur har positiva hälsoeffekter genom hela livet. Förskolan utvecklar nu sitt arbetssätt och sin miljö genom att fortbildas inom området.

Mål

Genom aktivitet och rörelse skapas bättre förutsättningar för barnen inom inläring, koncentration, kroppsuppfattning osv. Förutom detta väcks intresset för att röra på sig vilket i sin tur har positiva hälsoeffekter genom hela livet.

2018

Vilka aktiviteter har genomförts inom ramen för satsningen år 2018

- Under våren 2018 gick all fast anställd personal på Måsens förskola utbildningen ”Träning i livet”
- Inköp av material för att öka barnens rörelseglädje och fysisk aktivitet.
- Deltagit med en monter på kvalitetsmässan.
- Spridit vikten av rörelse till förskolorna i vårt område, dels genom att informera och inspirera personalen på en gemensam studiedag dels genom att bjuda in förskolorna till en gemensam rörelseaktivitet på förskolans dag.
- Haft ett seminarium på studiedagen för förskolan i oktober där vi berättat och visat material för att underlätta förutsättningarna för att ha daglig fysisk aktivitet i förskolan.

Indikationer på att satsningen har fungerat

- Effekter kommer förhoppningsvis att ses senare när eleverna börjar skolan.
- Vårdnadshavare berättar att de ser en ökad vilja till fysisk aktivitet
- Barnen berättar själva att det är viktigt att röra på sig och repeterar rörelser
- En lugn och harmonisk barngrupp som har lätt för att koncentrera sig.
- Från en orolig och ofokuserad barngrupp till en lugnare barngrupp

- Barnen väljer själva att gå in i rörelserummet, gör en aktivitet för att sedan kunna gå tillbaka och fokusera på det de gjorde innan.

Vilka effekter (kort-och långsiktiga) förväntas om satsningen skalas upp?

- Barnen blir lugnare och har lättare att koncentrera sig när de får möjlighet att röra sig ofta.
- Om satsningen skalas upp och flera pedagoger i förskolan får möjlighet att få utbildning i vikten av fysisk aktivitet och fler barn ges möjlighet till daglig rörelse så kommer det förhoppningsvis att leda till flera lugna och harmoniska barn som har lättare att koncentrera sig.
- Barnen skulle ha lättare att koncentrera sig och fokusera på inläring senare i skolan och inte bara i förskolan

Övrigt

- Svårt att hitta tid att informera om all kunskap till kollegor. Det problemet skulle lösas om det fanns möjlighet för all ny personal att få utbildning om vikten av rörelse.
- Ca 20 000 för utbildning steg 2 inte använda på grund av inställd utbildning/ingen kontakt med utbildarna. De medel som använts har gått till utbildning för alla ordinarie personal under vårterminen, litteratur och material för arbetet med barnen.

Samverkanssatsning förskola-skola och hem på Garphyttans skola och förskola

Beslutades: december 2017

Medel: 60 tkr

Pågår: 2018

Ansvarig: Anna-Lena Körberg, Andreas Gustafsson

För att optimera barns och elevers trygghet och vidare också lärandet behöver förskola, skola och hem ha ett fungerande samarbete och en samsyn kring bemötande av barn. Satsningen bygger på en gemensam fortbildning/föreläsningsserie där förskola, skola och hem samverkar för att öka tryggheten för barn och elever. En ökad trygghet är grunden till lärandet och om bemötandet gentemot barnen görs likvärdig i alla arenor, hemma som i förskola och skolan, ökar möjligheterna till ett gott lärande.

Mål

En ökad trygghet är grunden till lärandet och om bemötandet gentemot barnen görs likvärdig i alla arenor, hemma som i förskola och skolan, ökar möjligheterna till ett gott lärande. Ur ett genusperspektiv gynnar detta både flickor och pojkar då detta inbegriper alla barn/elever.

2018

Vilka aktiviteter har genomförts inom ramen för satsningen år 2018

- Föreläsningsserie med Karin Rosvall, ”Barn gör rätt om de kan”. Riktad till vårdnadshavare till elever på Garphyttans förskola och skola.
- En inledande föreläsning, riktad till vårdnadshavare med barn 1-12 år hölls i mars 2018.
- Oktober 2018 erbjöds ytterligare två föreläsningar, med innehåll riktat till vårdnadshavare för barn i förskola respektive vårdnadshavare för elever i skola.

Indikationer på att satsningen har fungerat

- Positiv respons från vårdnadshavare utifrån innehållet i föreläsningarna
- Vårdnadshavare har uttryckt att de känner trygghet samt en ökad förståelse för förskolans och skolans uppdrag och mål.

Vilka effekter (kort-och långsiktiga) förväntas om satsningen skalas upp?

- Ett brett skolutvecklingsarbete där barn och elevers lärande står i centrum bidrar till att öka barn och elevers kunskap-och måluppfyllelse, vilket också kan kopplas till syftet för satsningen Topp 25 2025 samt steg 11 i skolutvecklingsprojektet.
- Pedagogerna i skolan planerar för att tillsammans med elevhälsan genomföra en föreläsning- och kompetensutvecklingsserie kring lågaffektivt bemötande på höstens personalkonferenser 2019.
- Fortsatt dialog med vårdnadshavare kring deras ansvar och vikten av att eleverna kommer väl rustade och med rätt förutsättningar till skolan.

Övrigt

- Satsningen nådde inte ut till alla vårdnadshavare
- Finns ett fortsatt behov av föräldrautbildningar för våra vårdnadshavare både i förskolan och skolan.

Implementeringen fortsätter på Garphyttans förskola våren 2019 genom Centralt skolstöds studiecirkel “*Barn som bråkar- beteendeproblem i förskolan*”, där pedagogerna på förskolan får möjlighet att ta del av metoder för att förstå och hantera problematiska situationer.

Kompetensutveckling inom satsningen "En förskola för alla" på Vintrosa och Latorps förskolor

Beslutades: december 2017

Medel: 71 tkr

Pågår: 2018

Ansvarig: Maria Rögardt

Det är viktigt att förskolan systematiskt arbetar med kompetensutveckling och utveckling av verksamheten för att ha de verktyg och den kunskap som krävs för att möta alla barn. Alla barn ska få samma chans och möjlighet att utvecklas till sitt bästa jag, vara trygg och se på sig själv med positiva ögon. I förskolan läggs ofta grunden till att utveckla socialt samspel, att lära om sig själv tillsammans med andra och hur man blir sedd av andra. Förutom verktyg och kunskap är organisationen viktig, att pedagogerna inom förskolan ges tid och möjlighet till kollegialt lärande, till kunskapsutveckling och reflektion. Förskolorna i Vintrosa och Latorp har genom sitt systematiska kvalitetsarbete identifierat sina utvecklingsbehov inom området och har nu påbörjat en kompetensutvecklingsinsats

Mål

Ökad trygghet och att barnen tror på sig själva och sin förmåga, och får vetskap om att alla kompisar har olika styrkor och olika utvecklingsbehov.

2018

Vilka aktiviteter har genomförts inom ramen för satsningen år 2018

- Föreläsning med Karin Rosvall vid två tillfällen.
- Köpt in litteratur med Bo Heijlskov. Läst samt diskuterat i mindre grupper utifrån givna och öppna frågor.
- Ett samarbete med Centralt skolstöd där vi tagit del av deras koncept ”*Barn som bråkar*”- en studiecirkel ledd av förskolechef och specialpedagog.
- Arbetslagen har suttit tillsammans på reflektionshalvdagar- där de diskuterat och planerat utifrån det som varit på agendan.

Indikationer på att satsningen har fungerat

- 90% av personalen uttrycker att de fått fler verktyg, de allra flesta lyfter även att de ser att kollegorna tänker ”lågaaffektivt” i mötet med barnen på ett sätt som inte gjordes i samma grad tidigare.
- Lättare för personalen att gemensamt samtala kring svårare dilemman utifrån det gemensamma förhållningssättet.

Vilka effekter (kort-och långsiktiga) förväntas om satsningen skalas upp?

- Denna satsning kommer ha långsiktiga effekter snarare än kortsiktiga.
- Ett gemensamt förhållningssätt och en gemensam grund som kommer att bevaras genom återkommande påminnelser/diskussioner på våra pedagogiska konferenser.

- Satsningen har gett effekt på arbetssätt, kommunikation samt organisation.
- Långsiktigt behöver inte ”En förskola för alla” kosta mer än att diskussionerna om ”En förskola för alla” hålls vid liv.

5.3 Forskning

Örebromodellen kollegialt lärande (KLÖS)

Beslutades: mars 2017

Medel: 3 886 tkr

Pågår: 2017, 2018

Ansvarig: Anders Trumberg

Forskningen visar att det är skolans inre arbete som påverkar resultaten i skolan mest där lärarnas kompetens och förmågor spelar en central roll. Lärares gemensamma och kontinuerliga analyser och utvärderingar av samband mellan undervisning och elevernas kunskapsutveckling är viktiga redskap för att utveckla och stärka kvaliteten i skolan – kollegialt lärande. Mot bakgrund av detta samt med avstamp i den stora mängd internationell forskning som lyfter fram kollegialt lärande som resultathöjande nyckelfaktor finns goda skäl att ta reda på vad kollegialt kan innebära för ökade resultat och hur det kan fungera i en ”örebrokontext”. Syftet är att utveckla en ”Örebromodell” för kollegialt lärande utifrån det vetenskapliga kunskapsläget och den lokala skolkontexten i Örebro. Detta sker nu tillsammans med forskare från Örebro universitet och genom en gemensam kunskapsproduktion ska de visa på hur effektiv och ändamålsenligt kollegialt lärande kan organiseras och genomföras så att det ger tydliga effekter på elevernas resultat. Arbetet utförs på en pilotskola, Almbyskolan, i Örebro kommun och kunskaperna som genereras genom arbetet ska sedan föras ut till andra skolor i kommunen.

Mål

Att utveckla en ”Örebromodell” för kollegialt lärande utifrån det vetenskapliga kunskapsläget och den lokala skolkontexten i Örebro, tillsammans med forskare från Örebro universitet och genom en gemensam kunskapsproduktion visa på hur effektiv och ändamålsenligt kollegialt lärande kan organiseras och genomföras så att det ger tydliga effekter på elevernas resultat. Att belysa och kartlägga Örebro kommuns styrkedja från programnivå till verksamhetsnivå.

2017

Under år 2017 har följande aktiviteter genomförts:

- Observationer av undervisningspraktik i ämnet matematik åk.7-9 på Almbyskola
- Intervjuer med arbetslag i matematik, åk 7-9 på Almbyskola
- Intervjuer med nyckelpersoner inom förvaltningen, Centralt skolstöd och nämnd gällande Örebro kommuns skolutvecklingsarbete Skolutveckling tillsammans Topp 25 2025
- Analys av styrdokument gällande Skolutveckling tillsammans Topp 25 2025
- Ett analysseminarium med de personer som hade intervjuats genomfördes under 2017
- Arbetat med teoretisk bakgrund och upplägg på studierna

2018

Observera: endast exempel på aktiviteter

- Observationer av undervisningspraktik i ämnet matematik åk.7-9 och 4-6 på Almy skola
- Intervjuer med arbetslag i matematik, åk 7-9 och 4-6 på Almy skola
- Analysseminarium med de personer som hade intervjuats i förvaltnings- och program ledning och politisk ledning för BoU genomfördes under 2018
- Arbete med framtagande och utveckling av en allmändidaktisk och en ämnesdidaktiskt Örebromodell för kollegialt lärande tillsammans med lärarlagen på Almy skola

KLÖS- projektet och alla dess aktiviteter och slutprodukter slutredovisas i en särskild rapport under VT 19, avstämningsmöten sker och har skett kontinuerligt.

Bryggan och Kompassen

Beslutades: mars 2017

Medel: 467 tkr

Pågår: 2017, 2018, 2019

Ansvarig: Azita Iranipour

Bryggan och Kompassen erbjuder skolor, elever och familjer hjälp och stöd för att hantera komplexa skolproblem med syfte att eleverna ska få en så bra skolgång som möjligt och i förlängningen kunna nå fullständiga betyg i årskurs nio. Bland annat arbetar verksamheterna med elever som har problematisk skolfrånvaro och normbrytande beteende samt stödjande och förebyggande arbete gentemot familjer och skolor. För att kunna veta vilka insatser som ger effekt och för vilka elever det ger effekt har två forskare från Örebro universitet i uppdrag att kartlägga arbetssättet samt utvärdera effekterna av verksamheternas arbete.

Mål

Att ta fram underlag för att kunna kalibrera verksamheten mot de arbetssätt och de insatser som ger bäst effekt. Vilket i slutänden kommer att öka måluppfyllelsen och innebära att fler elever når godkända betyg.

2017

Under år 2017 har följande aktiviteter genomförts:

- Intervjuer med personal Kompassen har genomförts
- Utskick och sammanställning av enkäter till skolor som har deltagit på den utbildning som kompassen har anordnat angående barn med problematisk skolfrånvaro

2018

- 10 längre fokusgruppsintervjuer med personal
- Enskilda intervjuer med rektorer
- Enskilda intervjuer med personal på Bryggan och Kompassen (olika omgångar)
- Intervjuer med ledning

- Enkät till personal
- Enkät till skolledare
- Enkät till Elevhälsoteam

Analysarbete av detta material pågår och ska vara klart VT19.

Samarbete kring elevers olika matematiska förmågor

Beslutades: september 2017

Medel: 2 095 tkr

Pågår: 2019-2022

Ansvarig: Anders Trumberg

Behovet av en satsning i matematik motiveras av tidigare PISA-undersökningar. Sett över tid har svenska 15-åringars genomsnittliga resultat försämrats mest jämfört med alla andra OECD-länder. I senaste PISA-mätningen ses en viss förbättring, vilket är mycket positivt, men dock till en fortfarande alltför låg nivå. Matematik är ett ämne som elever i årskurs 9 alltför ofta har underkänt betyg i, vilket medför att eleverna inte blir behöriga till gymnasiet. Detta är en stor utmaning som Örebro kommun aktivt behöver komma tillrätta med. Även elever som har godkända betyg i matematik från grundskolan har stora svårigheter med att klara av matematikkurserna på gymnasiet, oavsett program. Främsta fokus är att elevernas måluppfyllelse och elevernas matematiska förmågor måste öka. Arbetet pågår på Tullängsgymnasiets Teknikprogram.

Mål

Att lärarna tillsammans med forskarna ska skapa en gemensam kunskapsproduktion om hur effektiv och ändamålsenligt kollegialt lärande kan organiseras och genomföras i matematikämnet, så att lärare ska kunna möta elevernas olika behov. Ett delmål är att fokusera på lärarnas möte med elever med särskild fallenhet för matematikämnet. Det långsiktiga målet är att detta arbete ska ge tydliga effekter på elevernas resultat.

2018

- 2018: Möte med skolledning på Tullängsgymnasiets Teknikprogram
- 2018: Möte med matematiklärarna
- Universitetet har anställt en lektor som ska arbeta med projektet
- Projektet startade 1 jan 2019 men växlar upp under hösten 2019
- Planering för upplägg med lärarna är i gång, träffar är inbokade under 2019

Forskningsprocessen pågår och avstämning sker kontinuerligt

Följeforskning av de nya anvisningsskolorna för Vivallaskolan årskurs 7-9

Beslutades: oktober 2017

Medel: 3 950 tkr

Pågår: 2017, 2018, 2019, 2020, 2021

Ansvarig: Anders Trumberg

Syftet med forskningen är att följa arbetet på de nya anvisningsskolorna för årskurs 7-9 på Vivallaskolan. I fokus ligger de insatser som görs för ökad måluppfyllelse, men också de sociala processer som initieras i och med att elever flyttar till nya verksamheter. Att eleverna anvisas till nya skolor ger möjlighet till jämförelse mellan olika verksamheter, och att synliggöra såväl de möjligheter och utmaningar som kan följa av förändringen. Vilka möjligheter och utmaningar upplever och möter elever, lärare, vårdnadshavare, elevhälsa och skolledning? Projektet fokuserar kring de viktiga processer som pågår dels med bäring på måluppfyllnaden men också på de faktorer som möjliggör och underlättar för lärande. Det är viktiga aspekter och utgör ett underlag för Örebro kommuns fortsatta arbete med skolutveckling och social hållbarhet. Men det är också ont om liknande exempel så projektet är viktigt även för den övergripande skol- och samhällsutvecklingen både kommunalt men också nationellt, lärdomarna ur detta projekt kommer därmed att vara av intresse även på ett nationellt plan. För eleverna både på den mottagande och på den avlämnade skolan kommer slutsatserna att vara av vikt då de lärdomar som projektet kommer att visa, hjälper elever som i framtiden kommer att gå på de mottagande skolorna. Detta kan också skapa trygghet för de elever och föräldrar som går på Vivallaskolan och som senare ska flytta men även för elever och föräldrar på de mottagande skolorna.

Mål

Att undersöka hur de mottagande skolorna arbetar för att nå ökad måluppfyllelse och de sociala processer som har initierats i och med att eleverna har flyttat till nya verksamheter. Vilka möjligheter och utmaningar upplever och möter elever, lärare, vårdnadshavare, elevhälsa och skolledning?. Projektet fokuserar kring de processer som pågår dels med bäring på måluppfyllnaden men också på de faktorer som möjliggör och underlättar för lärande. Det kommer sedan att utgöra ett underlag för Örebro kommuns fortsatta arbete med skolutveckling och social hållbarhet.

2017

Under år 2017 har följande aktiviteter genomförts:

- En etikansökan har skickats in till etikprövningsnämnden i Uppsala för att kunna få möjlighet att intervjua elever på skolorna
- Framtagande och första test av intervjuguide
- Informationsbrev och samtyckesblanketter har utformats
- Presentation av projektet för personal på Lillåns skola
- Intervjuer med skolledning på Lillåns skola
- Insamling av olika typer av dokument
- Påbörjade observationer i verksamheten

2018

- Översikt av tidigare forskning
- 30 intervjuer har genomförts med lärare och annan personal på skolorna
- Forskarna är kontinuerligt ute på skolorna för att etablera relation med lärare och elever
- Intervjuer med skolledning
- Intervjuer med tjänstemän och politik ska påbörjas
- Ytterligare ca 30 intervjuer ska göras på skolorna
- Intervjuer med elever ska påbörjas under år 2019

Forskningsprocessen pågår och avstämning sker kontinuerligt.

6 Ekonomi

Örebro kommun, via Programnämnd barn och utbildning, har avsatt 28 miljoner årligen 2017 och 2018. Medlen kan inte flyttas mellan åren och styrgrupp Topp 25 samt Programnämnd har varje månad (när beslut om satsningarna har tagits) informerats om det ekonomiska läget i Topp 25.

När en satsning beslutats i Programnämnd har ansvarig för satsningen meddelats och också fått information om hur man rent praktiskt går tillväga för bokföring av kostnaderna. För de kommunala verksamheterna har en kodplan tagits fram där varje enhet alternativt satsning har en unik kod. Enheten har sedan använt koden samt redovisningsren och där kunnat bokföra sina kostnader inom ramen för satsningen. Vid årsbokslutet har enheten fått ekonomisk kompensation utifrån det som redovisats på koden. De fristående verksamheterna har fakturerat kommunen på de uppkomna kostnaderna inom ramen för satsningen. Utbetalning har skett under december månad.

Figur 1 på efterföljande sida visar en översikt av det ekonomiska läget inom Skolutveckling tillsammans Topp 25 2025.

Figur 1: översikt av det ekonomiska läget inom Skolutveckling tillsammans Topp 25 2025, sista dec 2018

Namn på satsning	Verksamhet	Ansvarig	Befattning	Medel tkr 2017	Medel tkr 2018
Projektledning, lokaler, Dialogmöten, overhead	Övergripande	Karin von Stedingk	Avd.chef	1000	1000
Bryggan- följeforskning	Bryggan	Azita Iranipour	Enhetschef	234	233
Studi	Övergripande Gr	Katarina Arkehag	Kval.chef	1100	0
Tekaway	Övergripande Gr	Niklas Jarl	Enhetschef	700	1600
Vägledande samspel/ICDP	Övergripande Gr/Fsk	Soile Leino	Enhetschef	1100	2350
Pedagogisk handledare Baronbackarna	Förskolor Baronb.	Marita Forss	Förskol.chef	144	288
Digital språkande i förskolan	Leklustan	Mari Engman	Förskol.chef	65	65
Teknik som gemensam utvecklingsarena	Förskolor Lillån	Agneta Magnostrand	Förskol.chef	141	250
Pedagogisk handledare förskolor Väster	Förskolor Cväster	Inger Sjöbäck	Förskol.chef	128	256
Handledning förskolor Brickebacken/Marieberg	Förskolor B/M	Anna-Lena Miramadi	Förskol.chef	150	150
Språk- och kunskapsutvecklade arbetssätt	Övergripande Gr	Katarina Arkehag	Kval.chef	60	205
Processstödjare Lundbyskolan	Lundbyskolan	Ann Forsberg	Rektor	50	50
Gemensam syn och kvalitet på två skolor	Eklunda och Svea	Anna Lemnell	Rektor	70	165
Föräldrasatsning Wallerska skolan	Wallerska	Gunnel Lindström	Rektor	17	17
Örebromodell för jämlik förskola	Hovsta/Dylta förskolor	Annica Johansson	Förskol.chef	0	425
Motiverande intervjuer	Engelbrektskolan	Olof Jacobsson	Tf rektor	185	498
Teknik och fysik i förskolan	Varberga förskolor	UllaMaj Bondesson	Förskol.chef	0	770
Inkludering och utvecklat mentorskap	Virginska Handel/Hantverk	Anna-Karin Anfelt	Rektor	0	530
Samarbete kring elevers olika matematiska förmågor	Övergripande Gy/Gr	Anders Trumberg	Strateg	113	1982
KOD-center Änglanda	Änglandaskolan	Annika Billinger	Rektor	335	520
Lärandematriser Rostaskolan	Rostaskolan	Maud Söjlén	Rektor	145	110
Utb. om skollagens tolkning av extra anp/stöd	Övergripande Gr/fsk	Anne Jeanson	Planerare	170	0
Örebromodellen för kollegialt lärande	Övergripande/Almby	Anders Trumberg	Strateg	1943	1943
Följeforskning anvisningsskolor Vivalla	Övergripande CS	Anders Trumberg	Strateg	3950	0
Inlämning genom rörelse Måsen	Måsens förskola	Birgitta Fredriksson	Förskol.chef	0	67
Undervisningsmetoder programmering-Navet	Navets skola	Jonas Langell	Rektor	79	195
Lärarassistent	Rudbecksskolan	Helene Freij	Rektor	0	550
Lärarassistent	Brukets skola	Lena Sörbö	Rektor	0	550
Lärarassistent	Lundbyskolan	Ann Forsberg	Rektor	0	550
Lärarassistent	Odenskolan	Fredrik Karlsson	Rektor	0	550
Lärarassistent	Garphyttans skola	Andreas Gustafsson	Rektor	0	550
Lärarassistent	Fyren Ekalmen	Marie Einarsson	Rektor	0	550
Lärarassistent	Fridhemsskolan	Martin Hylén	Rektor	0	275
Lärarassistent	Kunskapskolan	Mats Barlow	Rektor	0	275
Mentor	Jensens skola	Victoria Bjurström	Rektor	0	600
Mentor	Karl Johans skola	Lena Boström	Rektor	0	600
Mentor	Karolinska skolan	Åke Johansson	Rektor	0	600
Mentor	Vivallaskolan	Åsa Fahlström	Rektor	0	600
Mentor	Vivallaskolan	Åsa Fahlström	Rektor	0	600
Mentor	Gumaeliussskolan	Chris Gelinder	Rektor	0	600
Mentor	Västra Engelbrekt	Ann-Sofie Keller	Rektor	0	600
Utb. ifous	Grundskola, förskola, gymn	Katarina Arkehag	Kval.chef	6 000	0
Socialpedagog skola	Mellringeskolan	Johan Walter	Rektor	0	500
Socialpedagog	Hannaskolan	Mia Wallin	Rektor	0	500
Socialpedagog	Baraems förskola	Ahmed Amer	VD	0	500
Socialpedagog förskola	Baronbackarnas förskolor	Marita Forss	Förskol.chef	0	500
Socialpedagog förskola	Brukets förskola	Maria Gagnert	Förskol.chef	0	500
Socialpedagog förskola	Hopprepets fsk	Susanne Carlsson	Förskol.chef	0	500
En förskola för alla	Vintrosa och Latorps fsk	Maria Rögardt	Förskol.chef	0	71
Samverkan hem skola och förskola	Garphyttan fsk-skola	Anna-Lena Körberg	Förskol.chef	0	60
Kartläggning inom kompetensförsörjning	Förskola, grundskola	Anders Trumberg	Strateg	1176	0
Fyren främjar fysisk förmåga	Fyren Ekalmen	Marie Einarsson	Rektor	242	202
Specialpedagog-främja skolnärvaro	Nikolaiskolan	Maja Mustonen	Rektor		600
Fortbildning NPF	Viktoriaskolan	Anette Frank	Rektor		46
Kollegialt lärande- ledarskap och trygga klassrumsmiljöer	Norbyskolan	Stefan Tyresgård	Rektor		62
Learning study	Adolfsbergsskolan	Victoria Svensson	Rektor		514
Handledning elevhälsa	Lundbyskolan	Ann Forsberg	Rektor		100
Förstärkning KOD-center	Navets skola	Annika Billinger	Rektor		775
Matematikfortbildning OP	Olaus Petriskolan	Anna Zetterberg	Rektor		112
Rörelse- påverkan på inlämning	Brickebackens skola	Katarina Wallströmer	Rektor		76
Berättarväx	Karolinska skolan	Åke Johansson	Rektor		130
Spridningskonferens	Alla	Marie-Helene Andersson	Projektle d.		500
			Totalt	19297	27967
			Budget	28000	28000
			Återstående	8703	33

Av de 28 miljoner som avsattes 2018 beviljades 27 967 tkr. Av de 27 967 tkr som beviljades nyttjades 25 946 tkr. Återstående medel återfördes till Programnämnd barn och utbildning och ingår i budgetresultatet. Att alla beviljade medel inte nyttjades fullt ut beror främst på att rekryterings-processer drog ut på tiden för vissa av de 22 tjänsterna (socialpedagoger, mentorer och lärarassistenter). Dessa kom igång olika tidpunkter under 2018, vissa en bit in i mars.

Medlen som avsattes till lön för dessa tjänster, nyttjades inte till fullo då de som anställdes lönesattes utifrån sin kompetens enligt kommunens riktlinjer. Dessutom nyttjades inte medlen på projektledning till fullo då dessa inbegrep hyreskostnader för dialogmöten och spridningskonferens. Spridningskonferensen ingick i Örebro kommuns interna kvalitetskonferensen och hade därmed ingen egen kostnad.

7 Skolutveckling tillsammans

Då Topp 25 ska ses som en del i Örebro kommuns skolutvecklingsarbete och det sker andra projekt och satsningar inom Örebro kommun som direkt eller indirekt rör skolan och barn och elevers möjlighet till lärande och ökad måluppfyllnad, kan allt som Örebro kommun (men också aktörer) gör och som syftar till att utveckla skolan, ge förutsättningar för lärande och bättre kunskaper bland elever och personal på ett övergripande plan ses som delar i ett och samma skolutvecklingsprojekt.

Dessa satsningar/projekt drivs bland annat av verksamheterna själva och andra enheter inom Örebro kommun, men också regionen samt av olika myndigheter och förbund.

Nedan följer en liten del av alla dessa olika satsningar/projekt bara för att visa att Skolutveckling tillsammans Topp 25 2025 inte ska ses som ett solitärt projekt utan det är en del av många skolutvecklingsprojekt i kommunen och kan snarast liknas vid ett paraply som andra projekt kan samlas under.

Satsningar/projekt som berör Skolutveckling tillsammans Topp 25 2025:

- Regionens arbete med Skottlandsmodellen, vilket kan generera projekt inom Örebro kommun
- Arbetet på Enheten för systematiskt kvalitetsarbete (ESKA)
- Familjecentralerna har tillsammans med regionbiblioteken och Örebro Stadsbibliotek arbetat med läsfrämjande arbete med syfte att stärka barns språkutveckling och ge goda förutsättningar att lyckas i skolan.
- Ett flertal av de projekt som finansieras av Örebro kommuns Sociala Investeringar har som mål att stärka lärande och öka kunskaper hos barn och elever.
- Samverkan bästa skola, som leds av Skolverket

Det finns också andra delar av det kommunövergripande arbetet som Skolutveckling tillsammans Topp 25 2025 relaterar till, till exempel:

- Hållbarhetsarbetet och Agenda 2030
- Mänskliga rättigheter och barnkonventionen
- Jämställdhet och icke-diskriminering
- Folkhälsa
- Sociala investeringar
- Samverkan med civila samhället
- Barnfattigdom
- Upphandling
- Trygghet och säkerhet
- Övergripande kvalitetsarbete

8 Sammanfattning

Nedan listas viktiga händelser som rör Skolutveckling tillsammans Topp 25 2025 och som har hänt under år 2017-2018

8.1 Viktigaste händelser under år 2017 och 2018

Nedanstående punkter beskriver huvuddragen av vad som har hänt och vad som har genomförts under år 2017 och 2018:

- Projektledare tillsattes 1 april 2017
- Organisationen med styrgrupp och process för att behandla ansökningar (ansökningsmallar, bedömningsunderlag, ekonomisk redovisning etc.) arbetades fram under april-maj 2017
- Under maj månad kom de politiskt prioriterade områdena som ska ringa in de satsningar som görs inom Skolutveckling tillsammans Topp 25 2025, dessa är *kompetensförsörjning, kompetensutveckling, forskning och stimulansmedel*
- En kommunikationsplan har tagits fram och material läggs löpande ut på Pedagog Örebro för att både fristående och kommunala förskolor och skolor ska kunna komma åt materialet
- En strategi för Skolutveckling tillsammans Topp 25 2025 togs fram samverkades och beslutades i Programnämnd Barn och utbildning
- Under åren 2016–2018 har flera dialogmöten hållits:
 - ✓ 1 Kommunstyrelseförvaltningen
 - ✓ 4 möten med politik, verksamhetsledning, fack, programdirektör och personal på förskola, skola (ca 100 personer per möte)
 - ✓ 1 fackliga företrädare
- Analysrapporter från dessa dialogmöten har skrivits fram
- 35 satsningar beslutades i programnämnd under 2017, var av huvuddelen beslutades under hösten 2017
- 14 satsningar har beslutats under år 2018
- Topp 25 har deltagit på Örebro kommuns interna kvalitetskonferens
- Alla beslutade satsningar har påbörjats och i vissa fall också avslutats
- En del satsningar drivs vidare i egen regi av verksamheterna själva
- Ett antal satsningar har förlängts under VT 2019
- Resultaten från ett antal avslutade projekt har samlats in och visar överlag goda resultat

8.2 Diskussion

Första delen av år 2017 upptogs till stor del av rigga en organisation och kommunicera Topp 25 till olika nivåer i den kommunala organisationen och till fristående verksamheter. Det var ett mycket grundläggande arbete för att sätta Topp 25 på kartan och skapa engagemang och vilja att delta. Att stödja till att bilda olika nätverk av fristående skolor har varit en framgångsfaktor men vissa fristående förskolor och skolor är fortfarande inte med i dessa nätverk. Alla har fått inbjudan men några har valt att avstå. Nätverken utser de representanter som sitter med i styrgruppen och beslutar om vilka satsningar som ska rekommenderas till beslut i programnämnd.

Långt ifrån alla satsningar som har kommit in till styrgrupp har beviljats och den största orsaken till avslag är att satsningarna söker medel för direkta materialkostnader, till exempel Ipads, utan att beskriva vad man ska göra med dessa, de vill säga den grundläggande pedagogiska idén för projektet saknas. 17 satsningar har avslagits under år 2017 och 12 ansökningar under 2018. Styrgruppen har också begärt in kompletteringar på en del av de satsningar som sedan har förordats till beslut i programnämnd.

De satsningar som är igång och de som avslutats är blandade, både i storlek gällande ekonomiska medel och också gällande satsningarnas art. De satsningar som är relativt små ekonomiskt och som ofta hamnar i stimulansmedelbenet är intressanta i den mån då de utgör en viktig symbol för att Örebro kommun tror på verksamheterna egna idé. Det ska ses som en motor i ett fortsatt arbete med skolutvecklingsfrågor på de enskilda förskolorna och skolorna, det sätter igång en tanke som förhoppningsvis lever kvar.

En del små satsningar har dock svårt att fortsätta och implementeras i egen regi då det inte finns medel för detta hos förskolor och skolor. Vissa har också svårt att påvisa en reell effekt på det tänkta målet, det gäller dock bara en bråkdel av alla satsningar. Ofta beror det på att projekten inte ägs tillräckligt väl av ansvarig, det kan i vissa fall bero på förskolechef och rektorsbyten eller andra organisatoriska förändringar vilket gör att satsningen hamnar mellan stolarna. Detta fenomen är ganska vanligt förekommande gällande olika projekt. När organisationen förändras eller människor på centrala poster byts ut blir det ofta svårt att hålla i projektet och ingen känner direkt ansvar för det, det gäller till exempel satsningen kring Learning Study.

Det finns många spännande satsningar både inom Topp 25 och de projekt och satsningar som drivs av andra interna och externa aktörer så kan det fungera som draghjälp åt Örebro kommuns kompetensförsörjningsarbete, händer det intressanta saker i kommunen sprids detta och Örebro kommuns varumärke stärks på ett positivt sätt. Topp 25s medverkan på kvalitetskonferensen var väldigt lyckad och resulterat i att skolutvecklingsarbetet har uppmärksammats och spridits inom kommunala verksamheter.

Bilaga 1

Ansökningsmall

Namn på satsningen

Ifylld mall ska skrivas under av förskolechef/rektor som skickar den till projektledare Topp 25 2025 (se adress i slutet av dokumentet). Alternativt kan ansökan skickas via mail till projektledare, då underskrift inte kan göras elektroniskt måste avsändaren vara förskolechef/rektor som genom att maila ansökan till projektledaren därmed godkänner att den tas vidare till projektgrupp. En ansökan måste alltså gå via förskolechef/rektor, enskilda medarbetare t.ex. ett lärarlag kan inte skicka in en ansökan utan att ha förankrat den hos rektor. Projektledaren tar sedan upp ansökan i styrgruppen för Topp 25 2025.

I styrgruppen görs en bedömning om satsningen ska gå vidare till programnämnd för beslut, gå tillbaka för komplettering eller om satsningen avslås. I styrgruppen sitter verksamhetschefer för gymnasieskola, grundskola och förskola, representanter från Centralt skolstöd samt representanter från fristående grundskolor och förskolor.

➤ Omfattningen på nedan skrivna text ska vara 1- 4 sidor (obs inte över 4 sidor), skriv så kärnfullt ni kan.

All text innanför ➤ < är stödtext och ska tas bort från färdigt dokument. <

1 Bakgrund

➤ Beskriv bakgrunden till satsningen., Vad är det för behov som satsningen ska täcka? Hur är relationen till syfte och mål med Topp 25 2025? Varför bör just denna satsning prioriteras? <

2 Satsning

2.1 Satsning

➤ Beskriv hur satsningen ser ut rent konkret. Vem är ansvarig för satsningen? Vilka olika aktiviteter innehåller den och i vilken omfattning ska de genomföras? Under hur lång tid ska satsningen pågå? Vilka resurser behövs? <

2.2 Målgrupp

➤ Identifiera satsningens huvudsakliga målgrupp. Ibland kan olika aktiviteter inom en satsning rikta sig till olika målgrupper. Exempelvis kan en satsning som primärt riktar sig till barn också ha aktiviteter som riktar sig till barnens föräldrar. <

2.3 Berörda enheter/förvaltningar

➤ Redogör för vilka kommunala och/eller fristående enheter/förvaltningar som blir berörda av satsningen och hur har den förankrats (exempelvis genom APT, ledningsgrupp etc.) <

3 Effekter

3.1 Effekter för individen och Topp 25 2025

> Vilka effekter kommer satsningen resultera i för den enskilde individen som får del av satsningen och hur är dessa effekter kopplade till syfte och mål med Topp 25 2025? Hur bidrar satsningen till Topp 25 2025s syfte och mål? <

4. Utvärdering

4.1 Utvärdering av effekter

> Hur ska vi ta reda på att satsningen har någon effekt på de mål vi vill uppnå? Hur vet vi att satsningen kommer bidra till syfte och mål med Topp 25 2025? Hur kommer vi att möjliggöra för utvärdering? Finns det t.ex. tänkta kontrollgrupper som inte får del av satsningen som vi kan mäta emot? När ska utvärderingen påbörjas? Vem är ansvarig för att satsningen utvärderas? <

5. Spridning

5.1 Spridning

> Beskriv hur satsningen ska kunna spridas till andra enheter? Hur vill ni att satsningen ska beskrivas i den digitala karta som är till för att underlätta för skolornas omvärldsbevakning och öka möjligheten att lära av varandras utvecklingsarbeten <

6. Ekonomi

6.1 Ekonomiska resurser

> Beskriv vilka ekonomiska resurser som behövs för kalenderåret 2018 och på vilka poster de ska vara fördelade, totalsumma för satsningen ska också vara med, ekonomiska medel ges för 2018, sedan måste satsningen utvärderas och inkomma med ny ansökan <

Underskrift förskolechef/rektor

Skickas till:

Örebro Kommun

Centralt skolstöd

Att: Marie-Helene Andersson

Box 31365

701 35 Örebro

E-mail: marie-helene.andersson@orebro.se

Bilaga 2

Utvärderingsmall

Utvärdering 2018

Skolutveckling tillsammans Topp 25 2025

Skickas in senast 31 dec till:
anders.trumberg@orebro.se

Denna mall är tänkt att utgöra ett stöd för utvärdering av de satsningar som har blivit beviljade av medel från Topp 25 2025. Det inrapporterade materialet ska utgöra en grund för den utvärderingsrapport som ska skrivas fram och presenteras för bland annat programnämnd barn och utbildning under februari.

Uppföljning och utvärdering ska inte generera en stor arbetsbelastning, därför är det bra att använda data som redan har samlats in till exempel genom olika system som Adela och Elsa eller genom brukarenkäter (egna eller kommunövergripande) samt andra undersökningar som görs i kommunen. Försök att skriva kort och kärnfullt, ca 2-3 sidor.

Om det uppstår frågor eller ni vill diskutera saker angående utvärderingen ta gärna kontakt med Anders Trumberg, anders.trumberg@orebro.se

All text innanför > < är stödtext och ska tas bort från färdigt dokument. <

Namn på satsningen/projektet:

1. Ekonomi

1.1 Hur ser den ekonomiska situationen ut i satsningen inför bokslut år 2018

> Kommer alla budgeterade medel för år 2018 att förbrukas? Om inte alla medel förbrukas, ange orsakerna till detta. <

2. Effekter

2.1 Vilka effekter ville ni åstadkomma och uppnå med satsningen?

> Utgå från det dokument som ni skickade in gällande ansökan om medel från Topp 25 2025, skriv in satsningens mål och syfte här. <

3. Mål

3.1 Formulera satsningens mål

>Utgå från det dokument som ni skickade in gällande ansökan om medel från Topp 25 2025. Målet kan till exempel vara att ”minska antalet elever som kategoriseras som hemmasittare eller att genom att anställa XXX resurs kunna gynna barnens utveckling och skapa möjlighet för en likvärdig förskola etc.” <

3.2 Vilka aktiviteter har genomförts inom ramen för satsningen och som syftar till att uppnå målet/målen?

>vilka aktiviteter kan kopplas till målet (3.1).<
Till exempel ”identifiera hemmasittare genom att XXX, under våren har vi rekryterat XXX resurser... osv.”

4. Indikationer

4.1 Indikationer på att satsningens aktiviteter gett effekt i enlighet med de uppsatta målen

>Kan bygga på intervjuer med personal eller elever, statistik etc. Här kan också ingå självskattningar eller enkätsvar från hela målgruppen eller representanter från målgruppen, mått från olika verksamhetssystem etc, det vill säga olika mått/beskrivningar som ger en indikation på att aktiviteterna ger någon slags förändring/effekt <

5. Vilka effekter (kort-och långsiktiga) förväntas om satsningen skalas upp?

> Vid rena fortbildningsinsatser t.ex. utbildning för personal så kan man resonera kring vilka effekter denna satsning kommer att ge på längre sikt och hur man ska ta tillvara på den kunskap som utbildningen har gett. Utgå från det dokument som ni skickade in gällande ansökan om medel från Topp 25 2025 försök att ta argumentationen ytterligare ett steg. Vad gäller andra typer av satsningar än rena fortbildningsinsatser så kan man resonera kring vilka effekter satsningen kommer att ha på längre sikt om den implementeras i ordinarie verksamhet, luta er mot er beprövade erfarenhet av satsningen och den forskning som finns tillgänglig, argumentera varför just ert projekt bör införlivas i den ordinarie verksamheten. Beskriv också eventuella problem som har uppstått under vägen och hur de skulle kunna lösas <

6. Övrigt

➤ Om ni har något ni har synpunkter på eller vill tillägga som inte tas upp under övriga punkter <